

Załącznik do uchwały nr 322/XXXIV/17
Rady Miejskiej Gminy Ślesin z dnia 30.10.2017 r.

**PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY ŚLESIN
NA LATA 2017-2023**

ŚLESIN 2017 ROK

Wykonawca : Doradztwo Gospodarcze Agnieszka Waszkowiak

Koordynator dr Marek Waszkowiak

Spis treści

2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	7
2.1. Opis powiązań Programu Rewitalizacji z dokumentami o charakterze ponadlokalnym	7
2.2. Opis powiązań Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi	20
3. Diagnoza gminy	24
3.1 Analiza problemowa w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej,.....	24
3.1.1 Sfera społeczna.....	32
3.1.2 Sfera gospodarcza	55
3.1.3 Sfera techniczna	58
3.1.4 Sfera środowiskowa	61
3.1.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	63
3.2 Określenie obszarów zdegradowanych w przestrzeni gminy.....	67
3.3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	70
3.4 Określenie obszarów rewitalizacji w przestrzeni gminy	87
4. Pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji	93
5. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	96
6. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań	97
7. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	101
7.1 Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	104
7.2 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne uzupełniające.....	114
7.3. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych i działań podmiotów na obszarze rewitalizacji.....	115
Program PROW na lata 2007 - 2013.....	121
Program WRPO na lata 2007 - 2013.....	124
7.4 Ramy finansowe.....	124
8. Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	131
9. Uspołecznienie	131
10. System realizacji (wdrażania)	133
10.1 Uczestnicy rewitalizacji	133
10.2 Instrumenty realizacji Programu Rewitalizacji	135
10.3 System monitorowania i oceny	136
10.4 System wprowadzania modyfikacji	138

1. Wprowadzenie

Podstawą prawną przygotowania Programu Rewitalizacji Gminy Ślesin jest ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Program Rewitalizacji musi być z kolei zgodny z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Warszawa, 3 lipca 2015, MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015). Wskazany dokument stanowi fundament opracowania Programu Rewitalizacji, który łączy w sobie zasady podejścia zintegrowanego w zakresie rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Dodatkowo ramy prawne przedmiotowej Diagnozy wyznaczają także: Rozporządzenie Parlamentu i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku oraz Umowa Partnerstwa przyjęta przez Radę Ministrów 8 stycznia 2014 r. Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Przemiany społeczno-gospodarcze, rozwój technologiczny oraz procesy integracji i globalizacji spowodowały szereg procesów i zjawisk, które stanowią nowe wyzwania również dla samorządów lokalnych. Szereg tych procesów wywołało zjawiska niekorzystne, brak dostosowania do nowych wyzwań czy nawet degradację pewnych obszarów czy nawet całych gmin. Dotyczy to zagadnień społecznych, gospodarczych, środowiskowych, kulturowych oraz przestrzennych.

Rewitalizacja to proces przemian służących wyprowadzaniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, który realizowany jest poprzez kompleksowe i zintegrowane przedsięwzięcia z uwzględnieniem różnych aspektów. Jest to proces wieloletni i skoncentrowany na danym terytorium. Inicjatorem ale i realizatorem i odbiorcą tego procesu jest Samorząd Gminny oraz lokalna społeczność. Ze względu na dużą różnorodność zagadnień i różnorodność interesów należy wprowadzić instrumenty zgodne z celami wszystkich interesariuszy. Takim instrumentem może być Program Rewitalizacji.

Rewitalizacja miast to proces kompleksowy, zintegrowany, skoncentrowany terytorialnie, prowadzony w sposób zaplanowany i rozłożony w czasie mający na celu wyprowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Stan ten objawia się

nasileniem negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z czterech sfer: gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Procesy rewitalizacji obszarów zdegradowanych zostały w Polsce uregulowane przez kilka dokumentów. Zasadnicze znaczenie ma tu Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r., poz. 1777 ze zm.). W oparciu o nią przygotowano także Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 opracowane w sierpniu 2016 roku przez Ministerstwo Rozwoju, wcześniej dokument opracowany przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, w oparciu o które przygotowano niniejszy dokument. Ponieważ w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2014-2020 przewidziano wsparcie dla procesów rewitalizacji, niniejszy dokument jest jednocześnie dostosowany do zapisów „Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+”.

Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Ślesin na lata 2017-2023 jest sposobem określenia wizji po to, aby precyzyjnie zidentyfikować potrzeby gminy w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych w sferze społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej w celu rozwiązywania problemów występujących na obszarze rewitalizacji.

Z punktu widzenia zapisów ustawy o rewitalizacji konieczne jest podkreślenie czynników mających kluczowe znaczenie dla procesu wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz planowanego procesu rewitalizacji, a w szczególności przyczyn, dla których ten proces jest niezbędny z punktu widzenia rozwoju Gminy. Priorytetami przy tworzeniu Programu rewitalizacji były następujące zagadnienia: diagnoza obszarów wsparcia; wyznaczenie celów operacyjnych i głównych pól interwencji tak aby wywołane przez nie impulsy odniosły jak najlepszy skutek; zapewnienie kompleksowości działań poprzez łączenie działań o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym; włączenie społeczności lokalnej w tworzenie i realizację Programu Rewitalizacji; dążenie do trwałości działań i efektów; montaż finansowy z różnych źródeł.

Jednym z podstawowych etapów procesu rewitalizacji jest jego planowanie, dlatego też konieczne jest stworzenie wieloletniego programu działań zmierzających do skutecznego wyeliminowania lub ograniczenia występowania wymienionych wyżej zjawisk.

Gmina Ślesin, przygotowując niniejszy dokument, podjęła działania zmierzające do jak najszerzego informowania mieszkańców o toczącym się procesie rewitalizacji, a także włączenia ich w jego prowadzenie. Z tego względu mieszkańcy oraz inni interesariusze rewitalizacji byli na bieżąco informowani o całym procesie na oficjalnej stronie internetowej gminy w wydzielonej zakładce. Mieszkańcy mogli również składać propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które później zostały wykorzystane do konkretnych projektów. W wyniku wyodrębnienia w drodze pogłębionej diagnozy najistotniejszych problemów dostosowano do nich cele rewitalizacji. Wyznaczenie celu społecznego opiera się przede wszystkim na analizie danych dostarczonych przez różne instytucje – gminne i ponadgminne. Natomiast wyznaczenie celu odnoszącego się do sfery przestrzenno-funkcjonalnej uwzględnia – poza analizą danych zastanych – również wskazania mieszkańców wypracowane w czasie konsultacji społecznych. Planuje się także włączenie mieszkańców na etapie wdrażania dokumentu, bowiem zaprojektowane w nim działania mają przede wszystkim poprawić jakość życia na obszarach rewitalizacji, a tym samym - w gminie Ślesin.

W dokumencie zaprezentowano również wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, cele rewitalizacji i kierunki działań, przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz ramy finansowe planowanych przedsięwzięć, metody wdrażania, monitorowania i ewaluacji. Tym samym dokument w sposób kompleksowy opisuje realizację procesu rewitalizacji w gminie Ślesin.

Przygotowanie Programu Rewitalizacji będzie stanowiło podstawę do działań umożliwiających pozyskanie środków finansowych – funduszy zewnętrznych w tym środków z Unii Europejskiej w ramach różnych Programów Operacyjnych.

Uwzględniono zasadność ujęcia obszarów zdegradowanych o istotnym znaczeniu dla rozwoju miasta i gminy. Ponadto zwrócono uwagę na dotyczące obszary problemy o charakterze gospodarczym, technicznym lub przestrzenno-funkcyjnym.

Wśród innych problemów miasta wskazać należy przede wszystkim postępujący proces starzenia się lokalnej społeczności, wysoki poziom migracji, niską emisję, nadal niewystarczający rozwój małej przedsiębiorczości. Reasumując, wyzwania przed którymi stoi lokalny samorząd wiążą się z szeregiem wzajemnie ze sobą powiązanych problemów. Wyznaczają one potrzeby miasta, związane z nadaniem lub odzyskaniem utraconych funkcji kluczowych z punktu widzenia rozwoju gminy.

Rewitalizacja z zasady ma na celu ożywienie danej części przestrzeni miejskiej, przy zmianie jej przeznaczenia funkcjonalnego. W praktyce oznacza to nową jakość – nowe planowanie przestrzeni w rejonach miejskich na rzecz ludzi, miejsc, biznesów tak, żeby zdegradowany obszar odżył, zarówno społecznie, gospodarczo jak i przestrzennie.

2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Lokalny Program Rewitalizacji to nie jedyny dokument dotyczący planowania przyszłych działań na obszarze gminy Ślesin. Istnieje wiele innych dokumentów, które dotyczą rozwoju danego terenu, określających jednocześnie sposoby na osiągnięcie zamierzonych celów. Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z dokumentami planistycznymi i strategicznymi o zasięgu lokalnym i regionalnym, a także krajowym. Ta komplementarność wpływa znacząco na podniesienie efektywności podejmowanych działań w ramach procesu rewitalizacji, podnosi ogólną wartość i prawdopodobieństwo realizacji niniejszego dokumentu.

2.1. Opis powiązań Programu Rewitalizacji z dokumentami o charakterze ponadlokalnym

Strategia Europa 2020

Na poziomie unijnym najważniejsze kierunki rozwoju wyznacza „Strategia Europa 2020”. Obejmuje ona trzy powiązane ze sobą priorytety: inteligentny rozwój (poprzez gospodarkę opartą na wiedzy i innowacjach), zrównoważony rozwój (wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej) oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (wsparcie dla gospodarki cechującej się wysokim zatrudnieniem, gwarantującej spójność społeczną i terytorialną). Szczególnie istotny z punktu widzenia Programu Rewitalizacji jest cel społeczny, odnoszący się do włączenia społecznego. W ramach „Strategii Europa 2020” zaplanowano projekt „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” zakładający zwiększanie mobilności siły roboczej oraz ustawiczny rozwój kwalifikacji. Drugi projekt społeczny, „Europejski program na rzecz walki z ubóstwem” opiera się na poprawie jakości życia osób ubogich i wykluczonych oraz ich włączeniu w celu zapewnienia aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Celem głównym Strategii jest: „Osiągnięcie wzrostu gospodarczego, który będzie: inteligentny – dzięki bardziej efektywnym inwestycjom w edukację, badania naukowe i innowacje; zrównoważony – dzięki zdecydowanemu przesunięciu w kierunku gospodarki niskoemisyjnej; oraz sprzyjający włączeniu społecznemu, ze szczególnym naciskiem na tworzenie nowych miejsc pracy i ograniczanie ubóstwa”. Dokument wpisuje się w następujące trzy obszary strategiczne: Bezrobocie wśród młodzieży, poziom zatrudnienia kobiet i osób starszych, Środowisko dla rozwoju przedsiębiorczości, Infrastruktura oraz środowisko dla rozwoju przedsiębiorczości. Lokalny Program Rewitalizacji jest zatem zgodny celem głównym Strategii Europa 2020.

Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa

Zgodność dokumentów wyraża się w następujących celach tematycznych:

- ✓ Cel tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury,
- ✓ Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,
- ✓ Cel tematyczny 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- ✓ Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami,
- ✓ Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników,
- ✓ Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem,
- ✓ Cel tematyczny 10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest najważniejszym dokumentem dotyczącym ładu przestrzennego w Polsce. Jej celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. W dokumencie

wskazano, na nadrzędną ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju, z której wyprowadzono wprost zasady planowania publicznego.

Spójność wyraża się w następujących celach:

- ✓ Cel 2 Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- ✓ Cel 3 Poprawa dostępności terytorialnej kraju w równych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury,
- ✓ Cel 6 Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego,

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo

We wrześniu 2012 r. przyjęta została „Strategia Rozwoju Kraju 2020”. Zgodnie z wizją kraju przedstawioną w tym dokumencie „Polska w roku 2020 to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo”. Układ obszarów strategicznych oraz celów wyraźnie wskazuje, że te elementy wzajemnie się przenikają, stąd np. w obszarze „sprawne państwo” znalazły się cele związane z rozwojem kapitału społecznego czy zwiększeniem bezpieczeństwa obywateli (cele I.3.2 i I.3.3), a do obszaru strategicznego „konkurencyjna gospodarka” włączono cel II.4 Rozwój kapitału ludzkiego (obejmujący zagadnienia zwiększania aktywności zawodowej oraz poprawy jakości kapitału ludzkiego).

Spójność wyraża się w następujących obszarach i celach:

- ✓ Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego
- ✓ Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka
 - Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
 - II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki
 - II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej
 - Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego
 - II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego

- II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej
- Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
 - II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami
 - II.6.4. Poprawa stanu środowiska
- Cel III.1. Integracja społeczna
 - III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich
 - III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej

Narodowy Plan Rewitalizacji

Założenia do NPR jako przyszłego dokumentu ramowego należy traktować kierunkowo. Przede wszystkim należy sprawdzić, czy rozumienie rewitalizacji w niniejszym programie jest spójne z rozumieniem rewitalizacji w założeniach do NPR. Dokument ten w tym zakresie powtarza definicję Krajowej Polityki Miejskiej:

„Rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji. Taka definicja rewitalizacji, wynikająca z projektu Krajowej Polityki Miejskiej, jest podstawą prac ustawowych w tym zakresie oraz elementem Wytycznych w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych – perspektywa finansowa 2014-2020 (...).”

Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru tak, aby "jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie. Z tej perspektywy plan odnieść się ma zarówno do zagadnienia przywracania świetności dzielnicom śródmiejskim, uzdrawiania relacji społecznych i rozwiązywania problemów infrastrukturalno-technicznych w zaniedbanych dzielnicach „miasta XIX wiecznego” i blokowiskach, ponownego

zagospodarowania terenów przemysłowych, powojkowych, pokolejowych i portowych, jak i innych sytuacji, w których władze samorządowe lub mieszkańcy dochodzą do wniosku, że miasto powinno być na danym obszarze „uzdrowione”.

Rozumienie pojęcia rewitalizacji przyjęte w niniejszym Programie jest ściśle zgodne z definicją NPR. Spójność występuje też na poziomie całości zapisów obu dokumentów.

Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Krajowa Polityka Miejska 2023

Rewitalizacja stanowi jeden z celów głównych, a także jeden z wątków tematycznych w przygotowanym w Ministerstwie dokumencie Krajowa Polityka Miejska. Celem strategicznym KPM jest "wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców". W myśl tej strategii w przyszłości polskie miasta mają się stać miejscem dobrym do życia, z wysokiej klasy, ogólnodostępnymi usługami ochrony zdrowia, edukacji, transportu, kultury czy administracji publicznej. Wzrost gospodarczy oraz kreowanie nowych miejsc pracy ma jednak zachodzić przy poszanowaniu zasobów i zrównoważonym gospodarowaniu nimi. Cel ten jest kontynuacją i rozwinięciem celów zawartych w dokumentach wyższego rzędu.

Wskazano, że cel polityki miejskiej dotyczący rewitalizacji obszarów zdegradowanych wynika z pilnej potrzeby skoordynowanej odpowiedzi na wyzwanie, którym jest degradacja fizyczna, społeczna i gospodarcza wielu fragmentów polskich miast, zarówno małych, jak i największych. Celem działań w zakresie rewitalizacji jest zmiana strukturalna danego obszaru – nie tylko poprawa jakości życia i walorów estetycznych, ale przede wszystkim przywrócenie na nim aktywności gospodarczej i społecznej.

Opracowanie wpisuje się w:

- ✓ Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych,

- ✓ Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji,
- ✓ Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich,
- ✓ Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia,
- ✓ Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej poprzez wzmocnienie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.

Z zapisów Krajowej Polityki Miejskiej wynika, że rewitalizacja stanowi obecnie jeden z priorytetów działań rządowych, kładąc największy nacisk na popularyzowanie idei miasta zwartej, prowadzeniu procesów inwestycyjnych w sposób zrównoważony, a także potrzebie kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 jest podstawowym dokumentem wyznaczającym ramy polityki regionalnej Polski do roku 2020. Zgodnie z wizją zapisaną w strategii w 2020 roku polskie regiony stanowiąc będą lepsze miejsce do życia dzięki podniesieniu poziomu i jakości życia oraz przez stworzenie takich ram gospodarczo-społecznych i instytucjonalnych, które zwiększają szanse realizacji aspiracji i możliwości jednostek i wspólnot lokalnych. Polskie regiony będą silniejsze gospodarczo, lepiej zintegrowane gospodarczo, społecznie i przestrzennie oraz bardziej samorządne w wyniku procesu decentralizacji i szerszego urzeczywistniania zasady partnerstwa i subsydiarności. Realizacja tak nakreślonej wizji będzie możliwa poprzez osiągnięcie głównego celu strategii, którym jest efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Dokument jest zgodny z nadrzędnym celem:

„Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności

w horyzoncie długookresowym”. KSRR ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku, które wpisują się w specyfikę przedmiotowego opracowania:

- ✓ Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- ✓ Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych,
- ✓ Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych.

Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Przedmiotowe opracowanie jest zgodne w zakresie następujących celów szczegółowych:

- ✓ Cel szczegółowy 1: Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- ✓ Cel szczegółowy 2: Poprawa efektywności energetycznej,
- ✓ Cel szczegółowy 3: Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- ✓ Cel szczegółowy 4: Rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- ✓ Cel szczegółowy 6: Promocja nowych wzorców konsumpcji.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020

Na poziomie regionalnym kierunki rozwoju wyznacza strategia „Wielkopolska 2020. Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku”. Niniejszy dokument pozostaje w spójności z wieloma celami zaprezentowanymi w strategii wojewódzkiej. Przede wszystkim założono w niej poprawę dostępności i spójności komunikacyjnej regionu, m.in. poprzez zwiększenie spójności sieci drogowej. Dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego to podstawowy plan strategiczny wyznaczający kierunki rozwoju województwa wielkopolskiego. Strategia jest podstawą do przygotowywania kolejnych regionalnych programów operacyjnych oraz działań lobbingowych w krajowych instytucjach zajmujących się zarządzaniem krajowymi programami operacyjnymi oraz krajowymi środkami finansowymi w celu osiągnięcia celów rozwojowych województwa.

Dokument wpisuje się w cele:

- ✓ Cel generalny: Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju

W strategii wyróżnionych zostało osiem celów strategicznych:

- ✓ Cel strategiczny 1: Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu
- Cel operacyjny: 1.1.: Zwiększenie spójności sieci drogowej; realizowany przez następujące kierunki działań: modernizacja podstawowej sieci drogowej, budowa nowych odcinków tworzących i organizujących system oraz scalających i wiążących go z systemami zewnętrznymi, poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez przebudowę miejsc niebezpiecznych oraz wsparcie podmiotów działających w strefie ratownictwa drogowego, budowa spójnego systemu dróg rowerowych i infrastruktury im towarzyszącej;
- ✓ Cel strategiczny 2: Poprawa stanu środowiska i racjonalnego gospodarowania jego zasobom
- Cel operacyjny 2.1.: Wsparcie ochrony przyrody; realizowany przez następujące kierunki działań: osłabienie negatywnego wpływu działalności człowieka na ekosystemy, racjonalizacja i wzmocnienie instytucjonalnego i infrastrukturalnego systemu ochrony przyrody;
- Cel operacyjny 2.2.: Ochrona krajobrazu; realizowany przez następujące kierunki działań: zachęcanie samorządów lokalnych do uwzględniania kwestii krajobrazowych w odpowiednich dokumentach gminnych, zrównoważone użytkowanie przestrzeni, ograniczenie przekształcania terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, rekultywacja obszarów zdegradowanych;
- Cel operacyjny 2.5.: Ograniczenie emisji substancji do atmosfery; realizowany przez następujące kierunki działań: eliminacja niskiej emisji, modernizacja układów technologicznych ciepłowni i elektrociepłowni, a także indywidualnych źródeł ciepła, promocja niskoemisyjnych form transportu;
- Cel operacyjny 2.10.: Promocja postaw ekologicznych; realizowany przez następujące kierunki działań: wspieranie i promocja inicjatyw społecznych w sferze ochrony środowiska przyrodniczego, upowszechnianie współpracy w relacji biznes - nauka - administracja publiczna - społeczeństwo, w zakresie użytkowania i ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, popularyzowanie postaw ekologicznych, programy i akcje proekologiczne, wspieranie działań sprzyjających poprawie stanu środowiska przyrodniczego podejmowanych przez instytucje publiczne, prywatnych przedsiębiorców oraz zwykłych obywateli;

- ✓ Cel strategiczny 3: Lepsze zarządzanie energią; realizowany przez następujące kierunki działań
 - Cel operacyjny 3.1.: Optymalizacja gospodarowania energią; realizowany przez następujące kierunki działań: modernizacja sieci przesyłowych, obniżenie energochłonności, termomodernizacja istniejących budynków oraz promocja energooszczędności w budownictwie, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie produkcji różnego rodzaju energii, promocja efektywności energetycznej, w tym promocja urządzeń i technologii energooszczędnych;
 - Cel operacyjny 5.4.: Wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy, rewitalizacji; realizowany przez następujące kierunki działań: kompleksowe, zintegrowane programy rewitalizacji obejmujące instrumenty stosowane w ramach innych celów, modernizacja oraz lepsze wykorzystanie linii wąskotorowych regionu dla potrzeb turystyki; Cel operacyjny 5.5.: Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych; realizowany przez następujące kierunki działań: poprawa dostępności komunikacyjnej do usług;
 - Cel operacyjny 5.6.: Wsparcie terenów o wyjątkowych walorach środowiska kulturowego; realizowany przez następujące kierunki działań: kompleksowe programy rewitalizacji i aktywizacji gospodarczej wykorzystującej walory kulturowe, tworzenie parków kulturowych, promocja walorów o wybitnych walorach kulturowych, odnowa obiektów dziedzictwa kulturowego;
- ✓ Cel strategiczny 6: Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu
 - Cel operacyjny 6.11.: Rozwój gospodarki społecznej; realizowany przez następujące kierunki działań: wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie współpracy trójsektorowej na rzecz rozwoju gospodarki społecznej;
 - Cel operacyjny 6.13.: Rozwój biznesu i usług zdrowotnych; realizowany przez następujące kierunki działań: rozbudowa infrastruktury dla promocji zdrowego stylu życia, rozbudowa ogólnodostępnej oraz komercyjnej infrastruktury aktywnego odpoczynku;
- ✓ Cel strategiczny 7: Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
 - Cel operacyjny 7.1.: Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji; realizowany przez następujące kierunki działań: rozwój systemu doradztwa zawodowego w szkołach, dostosowanie oferty edukacyjnej szkół do potrzeb rynku pracy i aspiracji uczniów, remonty modernizacja i rozbudowa infrastruktury

oświatowej oraz jej doposażenie, wsparcie tworzenia centrów kształcenia ustawicznego i zawodowego, wspieranie organizacji pozarządowych w obszarze edukacji;

- Cel operacyjny 7.2.: Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności; realizowany przez następujące kierunki działań: rozwój systemu doradztwa zawodowego, wsparcie systemu poradnictwa w zakresie własnej działalności gospodarczej, promocja przedsiębiorczości społecznej, promocja przedsiębiorczości opartej na wiedzy, system szkoleń rozwijających pozazawodowe umiejętności na rynku pracy i w biznesie łączących umiejętności twarde z miękkimi;
- Cel operacyjny 7.4.: Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych; realizowany przez następujące kierunki działań: zapewnienie wyposażenia szkół i przedszkoli umożliwiającego realizację nowoczesnych treści nauczania;
- ✓ Cel strategiczny 8: Zwiększenie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa
- Cel operacyjny 8.1.: Wzmacnianie aktywności zawodowej; realizowany przez następujące kierunki działań: efektywna aktywizacja zawodowa osób niepracujących i poszukujących pracy, zwiększenie mobilności przestrzennej pracowników i osób poszukujących pracy, poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, wyrównanie szans różnych grup społeczno-demograficznych na rynku pracy, wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych;
- Cel operacyjny 8.6.: Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej; realizowany przez następujące kierunki działań: rozwój gminnych i powiatowych placówek pomocy społecznej świadczących różnorodne usługi socjalne wynikające z potrzeb społeczności lokalnych, wsparcie jakościowego rozwoju usług socjalnych oraz innowacyjnych modeli pomocy i wsparcia społecznego, wsparcie organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą społeczną i aktywną integracją;
- Cel operacyjny 8.9.: Ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny; realizowany przez następujące kierunki działań: wzmacnianie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, rozbudowa systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz rodzin opiekujących się dorosłymi osobami wymagającymi stałej opieki, rozbudowa systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych, wsparcie dla aktywności zawodowej rodziców, w tym samotnie wychowujących dzieci, wsparcie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- Cel operacyjny 8.10.: Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego; realizowany przez następujące kierunki działań: promocja kultury regionalnej, ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz historycznego regionu;
- Cel operacyjny 8.11.: Poprawa warunków mieszkaniowych; realizowany przez następujące kierunki działań: rewitalizacja dzielnic mieszkaniowych wraz z poprawą ogólnodostępnej infrastruktury usług i wypoczynku, wsparcie systemu tanich mieszkań.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Celem Planu Zagospodarowania Województwa Wielkopolskiego jest wprowadzenie do regionu zasady zrównoważonego rozwoju przestrzennego. Dokument wskazuje priorytety zagospodarowania przestrzennego w kilku podstawowych dziedzinach funkcjonowania regionu – ochrona przyrody, transport i infrastruktura oraz mieszkalnictwo. Zawarte są w nim wytyczne, które każda gmina przygotowująca studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zobowiązana jest wziąć pod uwagę. Część tekstowa PZPWW zawiera obszary tematyczne w ramach których wskazane są planowane działania wraz z konkretnym wskazaniem, jakich terenów dotyczy.

Zagadnienia rewitalizacji poruszone zostały także w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Dokument ten stanowi podstawowe narzędzie dla kształtowania przez samorząd wojewódzki regionalnej polityki przestrzennej. Jej prowadzenie służy realizacji celu publicznego, jakim jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, traktowanego jako zasadniczy element prowadzenia polityki zrównoważonego rozwoju województwa przy uwzględnieniu potrzeb w zakresie następujących celów:

- ✓ Cel główny planu: Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców
- Cel szczegółowy: Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku (poprzez: poprawę stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi, wzrost spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem, wzrost znaczenia i zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprawę jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych, wielofunkcyjny rozwój ośrodków regionalnych i lokalnych, restrukturyzację obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym);

- Cel szczegółowy: Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa (poprzez: wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, wzrost udziału nauki i badań w rozwoju regionu, wzmocnienie gospodarstw rolnych oraz gospodarki żywnościowej, zwiększenie udziału usług turystycznych).

"Kompleksowa promocja markowego produktu turystyki wodnej Wielka Pętla Wielkopolski" to nazwa projektu realizowanego przez Wielkopolską Organizację Turystyczną w partnerstwie z 26 samorządami (w tym z Powiatem Konińskim, miastem Konin, gminą Ślesin i gminą Skulsk) oraz dwoma instytucjami z terenu Wielkopolski.

Celem Planu jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców. Zgodnie z zapisami dokumentu, realizacja tego celu będzie się opierała na dwóch celach szczegółowych: dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa. Zgodnie z wytycznymi polityki przestrzennej, Gmina Ślesin znajduje się w następujących strefach zróżnicowanej polityki przestrzennej województwa:

- a) strefie wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych, obejmującej tereny o warunkach niesprzyjających intensywnej produkcji rolnej, niekwalifikujące się dla rekreacji o ponadlokalnym znaczeniu, położone na uboczu głównych tras komunikacyjnych i tym samym o ograniczonych szansach na rozwój działalności gospodarczej,
- b) systemie obszarów chronionych i powiązań przyrodniczych. System obszarów chronionych Wielkopolski obejmuje formy ochrony przyrody powołane na mocy ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, obejmujące łącznie ok. 32% powierzchni województwa. Podstawowym elementem systemu terenów objętych formami ochrony przyrody jest na obszarze gminy Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Najważniejszym elementem przyrodniczym tego obszaru jest ciąg ekologiczny o znaczeniu krajowym, obejmujący rynnę jezior Pątnowskiego – Wąsoskiego – Mikorzyńskiego – Ślesińskiego, który łączy dolinę rzeki Warty z Dolną Notecią (Dol. Toruńsko-Eberswaldzką),
- c) strefie kulturotwórczej, obejmującej obszary, na których znajdują się zabytki architektury i sztuki, szlaki kulturowe czy instytucje prowadzące działalność kulturalną. Są to obszary, na których istnieje koncentracja elementów kulturowych o dużej wartości, zarówno historycznej jak i współczesnej, obrazującej charakter i krajobraz danego rejonu, jego dzieje i tradycje. Strefy kulturotwórcze są

obszarami, w których może rozwijać się kwalifikowana turystyka o funkcji poznawczej, ponieważ nagromadzenie elementów atrakcyjnych stwarza dogodne warunki dla organizacji wielu różnorodnych inicjatyw kulturalnych,

- d) Strefie rekreacji, obejmującej obszary, które ze względu na swoje cechy dają podstawy dla rozwoju rekreacji w różnych formach, w przypadku gminy Ślesin gdzie wzrastać będzie udział zagospodarowania związanego z masowym wypoczynkiem weekendowym (kąpieliska, urządzenia dla turystyki pieszej i rowerowej, a także żeglarstwa. jeziora województwa kwalifikują się do uprawiania sportów wodnych. miejscowości najciekawsze pod względem zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym przypadku Licheń oraz historyczne szlaki przechodzące przez obszar województwa to atrakcje, które przyciągać będą turystów indywidualnych oraz zorganizowane grupy. Obejmuje tereny ze znacznym udziałem lasów i objęte różnymi formami ochrony, z urozmaiconą rzeźbą i jeziorami, z malowniczym krajobrazem. Gospodarowanie powinno być tu podporządkowane funkcji rekreacyjnej, która wprawdzie nie będzie wiodącą (z wyjątkiem nielicznych rejonów), ale w istotny sposób może wspomóc finansowo mieszkańców. Stąd propozycja przekształcenia tradycyjnego rolnictwa w rolnictwo ekologiczne, dostosowane z jednej strony do oczekiwań rekreantów, z drugiej do wymogów ochrony cennych walorów środowiska przyrodniczego.
- e) w istniejącym i prognozowanym zasięgu oddziaływania eksploatacji węgla brunatnego na środowisko. Jest to rejon województwa związany z eksploatacją węgla brunatnego i z przemysłem energetycznym bazującym obecnie na tym surowcu.
- f) Wschodnim Obszarze Problemowym. Obszar minimalizacji wpływu eksploatacji odkrywkowej węgla brunatnego na pozostałe funkcje terenu. W obszarze tym występują konflikty pomiędzy powierzchniową eksploatacją węgla brunatnego i produkcją energii elektrycznej, a wysokimi walorami rekreacyjnymi tego terenu.

2.2. Opis powiązań Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ślesin

Na podstawie uwarunkowań oraz istniejącej struktury przestrzennej, obszar gminy podzielono umownie na strefy funkcjonalno-krajobrazowe o zróżnicowanych zasadach polityki zagospodarowania, celem uporządkowania funkcji, określenia zasad rozwoju oraz wprowadzenia ładu przestrzennego dla poszczególnych, posiadających swoiste cechy, części gminy.

Wyznaczając poszczególne strefy wzięto pod uwagę następujące kryteria:

- charakter przyrodniczy,
- stan krajobrazu,
- funkcję obszaru,
- stan zachowania środowiska przyrodniczego,
- stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Głównym celem rozwoju Gminy Ślesin określonym we wskazanym dokumencie jest aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy oraz podwyższenie standardu życia i zamieszkania lokalnej społeczności. Realizacja powyższego celu przebiegać będzie w warunkach:

- pełnienia przez miasto Ślesin funkcji lokalnego ośrodka usługowego,
- istnienia drugiego ośrodka rozwoju w Licheniu Starym – centrum turystyki pielgrzymkowej,
- specjalizacji gminy w kierunku funkcji rolniczej oraz obsługi rekreacji,
- uruchamiania przez KWB KONIN S.A. eksploatacji złoża węgla brunatnego „Ościsłowo” i związanego z nim stopniowego zwiększania się dochodów gminy,
- średniego poziomu rozwoju i efektywności ekonomicznej miejscowego przemysłu i innych sektorów działalności gospodarczej (w szczególności drobnych firm),
- występowania bezrobocia wśród mieszkańców miasta i gminy,
- występowania progów rozwoju funkcjonalno-przestrzennego.

Cele strategiczne i zasady rozwoju Gminy Ślesin wskazane w Studium są bezpośrednio powiązane z celami strategicznymi i kierunkami działań rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Programie. W zapisach obydwu dokumentów znalazły się dążenia do realizacji przestrzennych procesów rozwojowych w sposób kompleksowy

i wszechstronny w obszarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym i technicznym, determinując w ten sposób przekształcenia związane z poprawą sytuacji społecznej i jakości życia mieszkańców.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Mając na uwadze fakt, że Gmina Ślesin nie posiada aktualnego dokumentu związanego z rozwiązywaniem problemów społecznych, poniżej opisano zadania realizowane na poziomie powiatu konińskiego. Mówiąc o powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych), prowadzone na terenie powiatu, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin, mieszkańców powiatu.

Formułując cele strategiczne oparto się o diagnozę problemów społecznych oraz misję strategii tj.: Powiat Koniński wspiera rodzinę, aktywnie przeciwdziała marginalizacji społecznej oraz dąży do aktywizacji mieszkańców zgodnie z zasadami dobra wspólnego i pomocniczości.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę wyznaczono następujące cele strategiczne:

- I. Zintegrowany system wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, stwarzający warunki do ich samodzielności, aktywizacji oraz integracji społecznej i zawodowej.
- II. Przeciwdziałanie bezrobociu.
- III. Aktywizacja organizacji, instytucji i mieszkańców powiatu w działaniu na rzecz zdrowego stylu życia.
- IV. Nowoczesny i efektywny system kształcenia.

Wskazują one zasadnicze pola działań w zakresie polityki społecznej, na których powinna się koncentrować aktywność powiatu konińskiego. Każdy z tych obszarów konkretyzuje przyjęte w ich ramach cele operacyjne i szczegółowe. Te z kolei przekładają się na poszczególne kierunki działań.

Studium rozwoju gospodarczego wraz z programem promocji terenów inwestycyjnych OFAK

Perspektywa zakończenia działalności kopalni węgla brunatnego wymusza na decydentach konieczność szukania alternatywnych źródeł dochodu, spośród których

jednym z najważniejszych jest potencjał rekreacyjny. Warunkiem rozwoju sektora usług turystyczno-rekreacyjnych przy ograniczonych środkach własnych powiatu na rozwój bazy jest wyraźne sprofilowanie odbiorcy i wykorzystanie wolnych nisz.

Na świecie od lat rozwijają się obszary oferujące usługi turystyczno-rekreacyjne, ale i osiedleńcze seniorom. Powiększająca się grupa polskich seniorów, wymusi na władzach samorządowych, ale i firmach komercyjnych profilowanie nowych ofert spełniających ich potrzeby. W warunkach konkurencji największe szanse powodzenia mają te podmioty, które w przestrzeni komunikacyjnej i świadomości odbiorców zaanektują obszar jako pierwsze.

W dokumencie wyszczególniono następujące cele strategiczne:

- ✓ Stworzenie w OFAK korzystnych warunków inwestycyjnych,
- ✓ Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw,
- ✓ Wzrost działalności proinnowacyjnej firm,
- ✓ Rozwój obszarów wiejskich,
- ✓ Uczynienie z OFAK popularnego kierunku turystycznego,
- ✓ Rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców OFAK,
- ✓ Rozwój kapitału ludzkiego na terytorium OFAK .

Studium Rozwoju transportu zrównoważonego obszaru funkcjonalnego Aglomeracji Konińskiej

„OFAK obszar (...) otwarty, współpracujący, przedsiębiorczy, atrakcyjny, mobilizujący, kreatywny dzięki sprawnemu zrównoważonemu systemowi transportu, zapewnia dobre warunki życia i pracy”. Strategia Rozwoju OFAK, jak też fundamentalny dla jej realizacji rozwój zrównoważony transportu, jest jednym z elementów kształtujących trajektorię rozwojową całego regionu Wielkopolski do roku 2020. Rozwój tego obszaru wpisuje się równocześnie.

Celem Strategii Rozwoju OFAK i rozwoju transportu zrównoważonego tego obszaru jest wykorzystanie potencjału współpracy międzygminnej dla tworzenia warunków wzrostu konkurencyjności oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych części tego obszaru w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu, spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej. Jednak w warunkach gospodarki rynkowej możliwości sektora publicznego w zakresie stymulowania rozwoju

społeczno-gospodarczego słabiej rozwiniętych obszarów poszczególnych regionów Unii Europejskiej są ograniczone.

Strategia rozwoju turystyki wraz z programem rozwoju komunikacji rowerowej

Wyzwaniem dla przyszłego porządku przestrzennego OFAK jest między innymi: poprawa jakości i utrzymanie zwartości systemu ekologicznego, osłabianie antropopresji, czyli negatywnego wpływu człowieka na środowisko, zwiększanie różnorodności funkcji poszczególnych obszarów, z uwzględnieniem najbardziej konkurencyjnych specjalizacji, bazujących na czynnikach wewnętrznych, maksymalne włączenie w działalności turystycznej obszarów zagrożonych marginalizacją społeczno-gospodarczą i komunikacyjną. Cele strategiczne kreacja i rozwój produktów turystycznych OFAK, Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej OFAK, Budowa i wdrożenie marki turystycznej OFAK. Program rewitalizacji dla Gminy Ślesin jest spójny z celami Strategii Rozwoju Turystyki OFAK.

Strategii Rozwoju Gminy Ślesin na lata 2015-2020

Rekomendacje wynikające z dokonanej analizy strategicznej gminy w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego to: przyjęcie turystyki jako głównego wizerunku gminy Ślesin, kompleksowe wspieranie rozwoju rolnictwa i przedsiębiorczości jako alternatywy, wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, poprawa warunków życia mieszkańców dotyczących: bezpieczeństwa finansowego, publicznego, socjalnego, dostępu do usług publicznych, w tym komunikacji i edukacji oraz stanu środowiska przyrodniczego.

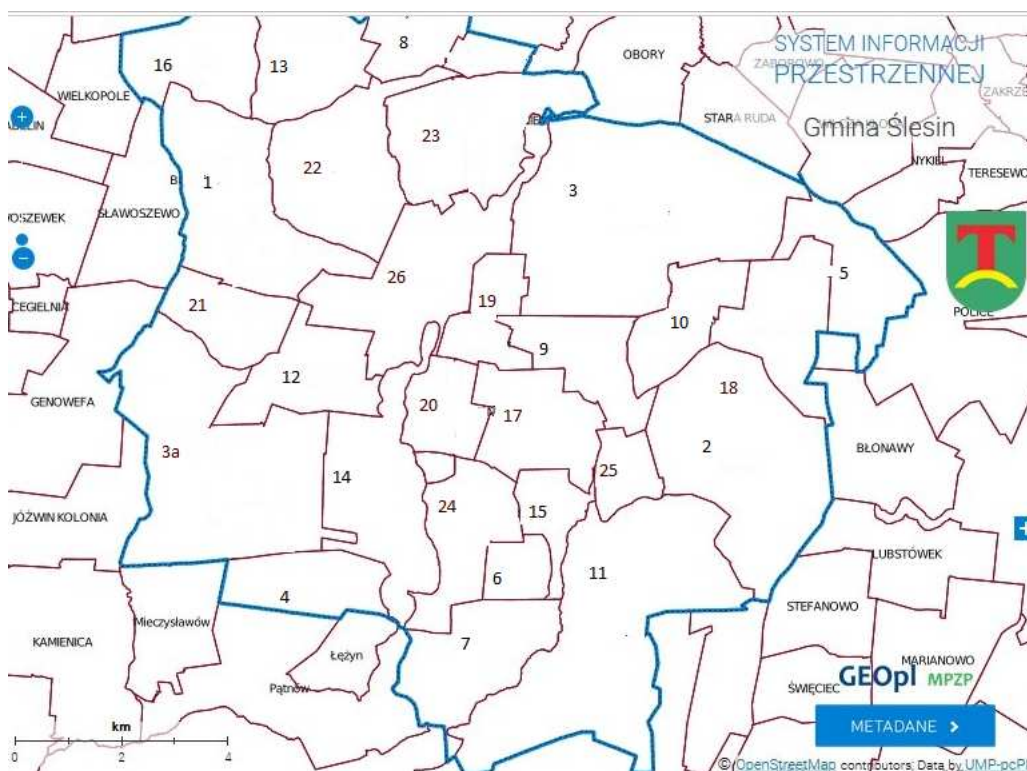
Wynikające z tej Strategii cele strategiczne to :rozwój turystyki, rozwój przedsiębiorczości, poprawa warunków życia mieszkańców. Wszystkie cele strategiczne są spójne z celami Programu Rewitalizacji dla Gminy Ślesin. Cele operacyjne: T.1Skuteczny system wspierania rozwoju turystyki, T.3 Alternatywne inwestycje strategiczne, T.5Stworzenie warunków do budowy kompleksu sanatoryjnego, T.6 Pozostała infrastruktura turystyczna ,T.7 Atrakcyjne produkty turystyczne, T.8 Bogaty kalendarz różnorodnych imprez, G.3. Przygotowanie terenów inwestycyjnych, W.1 Skuteczny system aktywizacji zawodowej, W.2 Efektywny system integracji społecznej, zmniejszania ubóstwa i patologii oraz po- prawy bezpieczeństwa, W.4 Rozwój/poprawa infrastruktury technicznej, W.5 Skuteczna polityka proekologiczna. Te cele operacyjne w szczególności sposób potwierdzają zgodność Programu.

3. Diagnoza gminy

3.1 Analiza problemowa w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej,

W celu jak najskuteczniejszego przeprowadzenia analizy porównawczej obszarów Gminy Ślesin wzięto pod uwagę różne warianty podziału (ze względu na obwody szkolne, okręgi i obwody wyborcze). Rozważono również aspekty historyczne oraz funkcyjne danych obszarów. Na potrzeby analizy problemowej służącej wyznaczeniu obszarów zdegradowanych w gminie Ślesin przyjęto, że jednostkami analitycznymi będą miejscowości, zaś w przypadku samego miasta Ślesin, największego pod względem liczby mieszkańców dokonano dodatkowego podziału jednostki analitycznej na ulice. W przypadku obszarów wiejskich najczęściej stosowanym podziałem analiz wewnątrzgminnym jest podział na miejscowości statystyczne, które opierają się o podział administracyjny gminy na sołectwa. Większość danych, poza podstawowymi danymi dotyczącymi struktur demograficznych zbieranych przez GUS w ramach spisów powszechnych, jest udostępniana na poziomie miejscowości statystycznych. W tym samym układzie miejscowości są udostępniane również inne dane niż dane GUS, takie jak np. dane dotyczące bezpieczeństwa (Policja), bezrobocia (Powiatowy Urząd Pracy) i inne. W związku z powyższym na potrzeby niniejszych analiz dla obszaru wiejskiego przyjęto jednostki referencyjne równe miejscowościom statystycznym. Następnie wykorzystano je do wielowskaźnikowej, kompleksowej analizy porównawczej zróżnicowania wewnątrzgminnego. W konsekwencji możliwe stało się precyzyjne określenie granic obszarów o wyraźnie gorszej kondycji w zakresie zjawisk społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych.

Rysunek nr 1 Gmina Ślesin w podziale na jednostki analityczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/slesin/>

Legenda: 1- Biskupie, 2- Bylew, 3- Głębockie, 3a- Goranin, 4- Honoratka, 5- Ignacewo, 6- Julia, 7- Kępa, 8- Kijowiec, 9- Kolebki, 10- Leśnictwo, 11- Licheń Stary, 12- Lubomyśle, 13- Marianowo, 14- Mikorzyn, 15- Niedźwiady, 16- Ostrowąż, 17- Piotrkowice, 18- Pogoń Gostawicka, 19- Półwiosek Lubstowski, 20- Półwiosek Stary, 21- Różnowo, 22- Szyszyn, 23- Szyszyńskie Holendry, 24- Wąsosze, 25- Wygoda, 26- Ślesin

Poniższa tabela przedstawia podział gminy na jednostki analityczne, jakimi są sołectwa. Wybór takiej jednostki analitycznej wynikał z podziału administracyjnego gminy, co pozwoliło na zebranie danych w podziale na mniejsze jednostki, niż gmina. Samo miasto Ślesin zostało podzielone na ulice, aby jak najszczegółowiej zbadać obszar zdegradowanej miejscowości. Zostały wyliczone wskaźniki, które zostały porównane z wartością wskaźników dla całej gminy.

Jeśli chodzi o liczbę mieszkańców danej jednostki to nie jest ona trudna do określania, albowiem dostępna jest realna liczba mieszkańców zameldowanych w danej miejscowości czy na danej ulicy. Jeśli chodzi o konkretną powierzchnię, to według danych będących w posiadaniu Gminy nie jest możliwym określenie powierzchni, dla każdej z miejscowości, czy konkretnej ulicy, na tym etapie opracowywania dokumentu strategicznego. W dalszej części przy określaniu obszaru rewitalizacji szczegółowo

określono powierzchnię obszaru stosując dane z ewidencji gruntów dla konkretnych numerów geodezyjnych działek znajdujących się na obszarze rewitalizowanym.

Tabela nr 1 Jednostki analityczne Gminy Ślesin z podziałem na liczbę ludności zameldowanej na terenie gminy Ślesin i powierzchnię

Nazwa jednostki analitycznej	Miejscowości w jednostce analitycznej	Liczba osób ogółem (zameldowanych)	% liczba mieszkańców	powierzchnia	% powierzchnia
Gmina ogółem		14193	100	14525,312	100
BISKUPIE	Biskupie, Kolonia Sarnowa	387	2,73	529,562	3,645789
BYLEW	Bylew, Bylew Parcele	221	1,56	1010,01	6,953413
GŁĘBOCKIE	Głębockie Pierwsze, Głębockie Drugie, Witalisów	333	2,35	1444,66	9,945783
GORANIN	Goranin	70	0,49	986,229	6,789729
HONORATKA	Honoratka, Władysławów Rębowo	720	5,07	322,773	2,222142
IGNACEWO	Ignacewo, Pogorzele, Smolniki, Smolniki Polskie, Wierzelin	424	2,99	814,324	5,606241
JULIA	Julia	111	0,78	136,114	0,937081
KĘPA	Kępa	278	1,96	486,533	3,349554
KJOWIEC	Kijowiec, Kijowskie Nowiny, Kijowiec-Szyszynek, Ściany	543	3,83	499,829	3,44109
KOLEBKI	Kolebki, Kolebki-Frašin, Kolebki-Ługi	221	1,56	339,115	2,334649
LEŚNICTWO	Leśnictwo	155	1,09	306,895	2,112828

LICHEŃ STARY	Licheń Stary	1581	11,14	1348,62	9,284606
LUBOMYŚLE	Lubomyśle, Dąbrowa Duża, Dąbrowa Mała, Biele, Goraninek, Lizawy	496	3,49	657,707	4,528005
MARIANOWO	Marianowo, Szyszynek	190	1,34	475,94	3,276623
MIKORZYN	Mikorzyn	724	5,10	611,106	4,207182
NIEDŹWIADY	Niedźwiady Duże, Niedźwiady Małe	283	1,99	176,751	1,216847
OSTROWĄŻ	Ostrowąż, Giętkowo, Ostrowąż-Kolonia	304	2,14	0	Uwagi: brak danych dotyczących powierzchni sołectwa. Z ewidencji gruntów wynika, że grunty są liczone wraz ze sołectwem Marianowo
PIOTRKOWICE	Piotrkowice	508	3,58	362,646	2,496647
POGOŃ GOSŁAWICKA	Pogoń Goślawicka, Pogoń- Leśniczówka, Pogoń Lubstowska	137	0,97	0	Uwagi: brak danych dotyczących powierzchni sołectwa. Z ewidencji gruntów wynika, że grunty są liczone wraz ze sołectwem Bylew
PÓŁWIOSEK LUBSTOWSKI	Półwiosek Lubstowski, Różopole, Tokary	608	4,28	238,475	1,641791
PÓŁWIOSEK STARY	Półwiosek Stary, Półwiosek Nowy	327	2,30	285,123	1,96294
RÓŻNOWO	Różowo, Biskupie Sarnowskie, Florentynowo,	148	1,04	521,681	3,591532

SZYSZYN	Szyszyn, Helenowo, Pole B, Teodorowo	524	3,69	628,414	4,326339
SZYSZYŃSKIE HOLENDRY	Szyszyńskie Holendry, Konstantynowo, Konstantynówek. Ostrowy, Stanisławowo, Żółwieniec	836	5,89	1052,11	7,243307
WĄSOSZE	Wąsosze, Wąsoskie Holendry	600	4,23	415,783	2,862469
WYGODA	Wygoda, Smolarnia, Trajbudy	280	1,97	157,917	1,087181
MIASTO ŚLESIN		3184	22,43	717,0032	4,936233
Ślesin (ulice)			0,00	717,0032	4,94
ul. 20 Stycznia		128	0,90		0,00
ul. Akacyjowa		97	0,68		0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego		19	0,13		0,00
ul. Andrzeja Munka		7	0,05		0,00
ul. Borowa		0	0,00		0,00
ul. Brzozowa		60	0,42		0,00
ul. Bukowa		33	0,23		0,00
ul. Cegielniana		84	0,59		0,00
ul. Cicha		12	0,08		0,00
ul. Czesława Miłosza		7	0,05		0,00
ul. Dębowa		38	0,27		0,00
ul. Diamentowa		0	0,00		0,00
ul. Działki		34	0,24		0,00
ul. Feliksa Stamma		0	0,00		0,00
ul. Gajowa		4	0,03		0,00
ul. Północna		191	1,35		0,00
ul. gen. Stanisława Maczka		4	0,03		0,00

ul. gen. Władysława Sikorskiego		3	0,02		0,00
ul. Gimnazjalna		16	0,11		0,00
ul. Gorańska		117	0,82		0,00
ul. Jarosława Iwaszkiewicza		49	0,35		0,00
ul. Jasna		7	0,05		0,00
ul. Józefa Czekalskiego		3	0,02		0,00
ul. Juliana Tuwima		16	0,11		0,00
ul. Kleczewska		111	0,78		0,00
ul. Kliny		41	0,29		0,00
ul. Klonowa		27	0,19		0,00
ul. Knieja		60	0,42		0,00
ul. Kopalniana		0	0,00		0,00
ul. Kościelna		298	2,10		0,00
ul. Krańcowa		7	0,05		0,00
ul. Krótka		24	0,17		0,00
ul. Ksawerego Dunikowskiego		67	0,47		0,00
ul. Fryderyka Chopina		36	0,25		0,00
ul. Leona Schillera		30	0,21		0,00
ul. Leśna		0	0,00		0,00
ul. Łąkowa		0	0,00		0,00
ul. Marii Dąbrowskiej		14	0,10		0,00
ul. Mikołaja Kopernika		11	0,08		0,00
ul. Młodzieżowa		27	0,19		0,00
ul. Myśliwska		5	0,04		0,00
ul. Napoleona		137	0,97		0,00
ul. Nowomiejska		3	0,02		0,00
ul. Nowy Rynek		27	0,19		0,00
ul. Ogrodowa		68	0,48		0,00
ul. Jana Niedźwiedzińskiego		15	0,11		0,00
ul. Piaski		15	0,11		0,00
ul. Pogodna		3	0,02		0,00
ul. Polna		234	1,65		0,00

ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego		34	0,24		0,00
ul. Przystępka		5	0,04		0,00
ul. Ryszarda Berwińskiego		48	0,34		0,00
ul. Sadowa		30	0,21		0,00
ul. Słoneczna		73	0,51		0,00
ul. Spokojna		26	0,18		0,00
ul. Tadeusza Kotarbińskiego		14	0,10		0,00
ul. Targowa		85	0,60		0,00
ul. Topolowa		77	0,54		0,00
ul. Wierzbowa		14	0,10		0,00
ul. Wincentego Witosa		38	0,27		0,00
ul. Witolda Doroszewskiego		78	0,55		0,00
ul. Wodna		9	0,06		0,00
pl. Wolności		34	0,24		0,00
ul. Wyzwolenia		20	0,14		0,00
ul. Powstańców Wielkopolskich		137	0,97		0,00
ul. Zielona		14	0,10		0,00
ul. Żwirki i Wigury		259	1,82		0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z USC w Ślesinie oraz Urzędu Gminy w Ślesinie

Wskazane powyżej dane pokazują ilość osób zameldowanych na terenie poszczególnych jednostek. Dane te w niektórych przypadkach odbiegają jednak od ilości osób faktycznie zamieszkujących w danej jednostce. Do analizy wskaźnikowej postanowiono więc w przypadku wskaźników posłużyć się ilością osób faktycznie zamieszkujących w danej jednostce, na podstawie danych zebranych przez Urząd Miasta i Gminy w Ślesinie w związku ze składaniem przez mieszkańców gminy deklaracji związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych.

Poniżej opisano niektóre z ważniejszych jednostek w gminie Ślesin.

Biskupie- w miejscowości znajduje się klasycystyczny pałac z początku XX wieku

Bylew- wieś położona 25 km od Konina, około 4 km od Lichenia Starego

Głębockie- miejscowość położona jest nad Jeziorem Ślesińskim.

Goranin- miejscowość znana w regionie głównie przez znajdujące się tam składowisko odpadów, które niekorzystnie wpływało na turystyczny charakter gminy Ślesin i wywoływało protesty mieszkańców.

Honoratka- Przez miejscowość przebiega droga krajowa DK25. Umiejscowiona jest w południowo-zachodniej części gminy Ślesin. Od strony wschodniej graniczy z jeziorem Wąsoskim a od strony południowej z miastem Konin. Od strony wschodniej ciągnie się wzdłuż Jeziora Wąsosko-Mikorzyńskiego (powstałego z dwóch jezior- Jeziora Wąsoskiego i Jeziora Mikorzyńskiego), od strony południowej graniczy z 80 tys. administracyjnym miastem Konin.

Ignacewo- podczas powstania styczniowego w okolicy rozegrała się I bitwa pod Ignacewem dniu 8 maja 1863 roku.

Licheń Stary- wieś położona nad Jeziorem Licheńskim. Wieś Licheń Stary jest położona we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w odległości 121 km od Poznania, 15 km od Konina, i 9 km na południowy wschód od Ślesina.

Mikorzyn- położony jest nad Jeziorem Mikorzyńskim oraz jeziorem tworzącym się w wyrobisku Kopalni Węgla Brunatnego Konin. Nad brzegami Jeziora Mikorzyńskiego położone są ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, min. Wityng, Hotel Mikorzyn oraz domki letniskowe.

Ostrowąż- znajduje się tu Kościół pod wezwaniem NMP z parafialnym cmentarzem. Kościół jest największym w Wielkopolsce (drugim w Polsce, po kościele w Haczowie) budynkiem sakralnym wykonanym w całości z drewna.

Piotrkowice- dużym atutem miejscowości jest jej położenie przy drodze powiatowej nr 3210P prowadzącej ze Ślesina do Lichenia Starego –miejsca licznych pielgrzymek wiernych.

Pogoń Gosławicka- miejscowość położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego w zachodniej części Gminy Ślesin. We wsi podstawą jest zabudowa jednorodzinna.

Półwiosek Stary- Miejscowość o walorach turystycznych, położona na wschodnim brzegu Jeziora Mikorzyńskiego, możliwość uprawiania sportów wodnych takich jak: narty wodne, wakeboard, żeglarstwo, kajakarstwo, nurkowanie i wędkowanie. Miejsce aktywnego wypoczynku letniego. Na terenie miejscowości znajduje się ośrodek wczasowo-wypoczynkowy z bazą noclegową, restauracją i wypożyczalnią sprzętu wodnego,

gospodarstwo agroturystyczne oraz Harcerski Ośrodek Wodny Hufca ZHP w Zduńskiej Woli.

Wąsosze- do 1954 roku wieś Wąsosze należała do gminy wiejskiej Piotrkowice. Na początku okresu międzywojennego był to powiat kolski w województwie łódzkim. W 1922 roku gminę przeniesiono do powiatu konińskiego w tym że województwie.

Ślesin- Do 1954 roku siedziba gminy Sławoszewek. W latach 1975–1998 miasto administracyjnie należało do woj. konińskiego. Położone jest nad Jeziorem Ślesińskim oraz Jeziorem Mikorzyńskim. Przez miasto prowadzą drogi do Konina i Bydgoszczy (DK25) oraz Słupcy i Sompolna (DW263).

Atrakcje turystyczne w Ślesinie to:

- neogotycki kościół parafialny pw. św. Mikołaja z II połowy XIX wieku,
- klasycystyczny łuk triumfalny na cześć Napoleona z 1812 r. na przesmyku między jeziorami,
- pomnik ku czci Polaków rozstrzelanych przez Niemców w 1939,
- czyste i ciepłe (podgrzewane przez elektrownię w Pątnowie) Jezioro Ślesińskie,
- Jezioro Mikorzyńskie,
- Kanał Ślesiński,
- park w Ślesinie,
- park linowy,
- Pomnik św. Rodziny,
- Pomnik Napoleona,
- Przystań Wodna „MARINA”
- Termy Ślesińskie (ośrodek wypoczynkowy na którego terenie planowane jest w przyszłości wykorzystanie wód geotermalnych),
- skatepark.

Żółwieniec- na terenie miejscowości znajduje się jeden z największych nadajników naziemnych w Polsce o wysokości 320 m - RTCN Żółwieniec. Miejscowość typowo letniskowa.

3.1.1 Sfera społeczna

Demografia

Gminę Ślesin na koniec 2015 r. zamieszkiwały 14 193 osoby. Na podstawie danych GUS liczba ludności na terenie gminy Ślesin na koniec roku 2016 wynosiła 13 998 osób.

Największe pod względem liczby mieszkańców są miejscowości Ślesin (3184) i Licheń Stary (1581). Jak wynika z danych dotyczących liczby osób zamieszkujących na nieruchomościach na podstawie złożonych deklaracji związanej z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych największa pod względem osób zamieszkujących jest miejscowość Ślesin (2574). W gminie 18,46% mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, tj. kobiety w wieku 19-60 lat oraz mężczyźni w wieku 19-64 lata (wg GUS). Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 20,95% mieszkańców, a w produkcyjnym – 62,13%.

Generalnie w gminie Ślesin dostrzec można dwie negatywne tendencje demograficzne. Pierwsza to malejąca liczba dzieci i młodzieży - między 2013 a 2015 r. liczba osób w wieku przedprodukcyjnym spadła o 2,92%. Druga zaś dotyczy wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym – w tym samym okresie wzrost ten wyniósł 13,62%, podobnie, jak w całym kraju.

Na terenie gminy Ślesin wskaźnik udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy jest wysoki i wynosi aż 22,78%. Najwyższy jest w jednostce analitycznej Pogoń Gosławicka i wynosi 45,02%, a w Ślesinie największy przy ulicy Wodnej 133,33%.

Tabela nr 2. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy w roku 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z zaznaczoną wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy [%]

Nazwa jednostki analitycznej	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem-22,78%					
Biskupie	44,14	Kolebki	18,75	Pogoń Gosławicka	45,02
Bylew	15,64	Leśnictwo	14,75	Półwiosek Lubstowski	22,86
Głębockie	18,74	Licheń Stary	19,16	Półwiosek Stary	10,73
Goranin	16,92	Lubomyśle	21,05	Różnowo	22,45
Honoratka	21,89	Marianowo	29,36	Szyszyn	20,34
Ignacewo	18,62	Mikorzyn	21,70	Szyszyńskie Holendry	23,79
Julia	23,53	Niedźwiady	25,97	Wąsosze	28,42

Kępa	17,37	Ostrowąż	28,63	Wygoda	0,00
Kijowiec	20,16	Piotrkowice	23,88		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	23,93	ul. Polna	17,78
ul. 20 Stycznia	17,58	ul. Kliny	31,58	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	23,08
ul. Akacyjowa	37,36	ul. Klonowa	52,17	ul. Przystępka	100,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	6,25	ul. Knieja	36,96	ul. Ryszarda Berwińskiego	69,57
ul. Andrzeja Munka	16,67	ul. Kościelna	41,18	ul. Sadowa	31,82
ul. Brzozowa	19,23	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	48,94
ul. Bukowa	27,27	ul. Krótka	50,00	ul. Spokojna	44,00
ul. Cegielniana	20,55	ul. Ksawerego Dunikowskiego	5,56	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	8,33
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	5,71	ul. Targowa	35,29
ul. Czesława Miłosza	20,00	ul. Leona Schillera	17,39	ul. Topolowa	38,24
ul. Dębowa	27,03	ul. Marii Dąbrowskiej	14,29	ul. Wierzbowa	25,00
ul. Działki	27,59	ul. Mikołaja Kopernika	11,11	ul. Wincentego Witosa	10,00
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	5,56	ul. Witolda Doroszewskiego	17,74
ul. Północna	6,92	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	133,33
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	26,60	pl. Wolności	22,22
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	44,44
ul. Gorańska	19,59	ul. Nowy Rynek	20,83	ul. Powstańców Wielkopolskich	14,29
ul. Jarosława Iwaskiewicza	12,82	ul. Ogrodowa	45,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedziński ego	6,67	ul. Żwirki i Wigury	30,88
ul. Józefa Czekalskiego	33,33	ul. Piaski	40,00		
ul. Juliana Tuwima	4,76	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedstawionych przez Urząd Miasta i Gminy Ślesin

Legenda:

	wartość wskaźnika przekraczająca średnią gminy
	wartość wskaźnika nie przekraczająca średniej gminy

W całym dokumencie jednostki analityczne, w których zdiagnozowano stan kryzysowy powyżej średniej dla gminy Ślesin w tabeli zaznaczono kolorem różowym.

Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie Ślesin realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ślesinie. Według analiz prowadzonych przez MGOPS największą grupę rodzin korzystających z usług Ośrodka stanowiły te charakteryzujące się niskim poziomem dochodów (ubóstwem), wynikającym w dużej mierze z bezrobocia wśród członków tych rodzin. Wśród ogółu korzystających z pomocy aż 99,14% osób potrzebuje wsparcia z powodu ubóstwa, a 51,72% z powodu bezrobocia. Ogólnie jednak – między 2013 a 2015 r. – liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 7,18%. Z kolei na koniec 2015 r. największa liczba osób korzystających z pomocy społecznej występowała w miejscowości Licheń Stary. Wysokie wartości wskaźnika występowały również w miejscowości Kijowiec, Wąsosze i Szyszyńskie Holendry.

Analizy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pokazują, że największą grupę osób korzystających z pomocy społecznej stanowią osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku oraz osoby niepracujące. Jest to potwierdzenie faktu, że problemy bezrobocia i ubóstwa są ze sobą silnie skorelowane. Średnia w gminie osób objętych pomocą społeczną na 100 mieszkańców wynosi 6,07%. Jak wynika z analizy jednostek analitycznych największa liczba osób korzystających z pomocy społecznej występuje w jednostce Biskupie (27,51%) oraz w Ślesinie przy ulicy Ryszarda Berwińskiego- 30,43% i przy ulicy Targowej- 33,33%..

Tabela nr 3 Udział osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy Ślesin w roku 2015 z podziałem na jednostki analityczne gminy z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem- 6,07%					
Biskupie	27,51	Kolebki	6,25	Pogoń Gosławicka	8,65
Bylew	10,81	Leśnictwo	4,10	Półwiosek Lubstowski	2,27
Głębockie	10,57	Licheń Stary	4,40	Półwiosek Stary	0,21
Goranin	6,15	Lubomyśle	5,76	Różnowo	1,89
Honoratka	3,09	Marianowo	12,07	Szyszyn	5,50

Ignacewo	8,12	Mikorzyn	3,51	Szyszyńskie Holendry	10,26
Julia	3,53	Niedźwiady	3,35	Wąsosze	4,36
Kępa	3,09	Ostrowąż	2,20	Wygoda	0,00
Kijowiec	10,09	Piotrkowice	5,72		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	10,26	ul. Polna	6,11
ul. 20 Stycznia	17,58	ul. Kliny	2,63	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	4,40	ul. Klonowa	4,35	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	15,22	ul. Ryszarda Berwińskiego	30,43
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	11,18	ul. Sadowa	4,55
ul. Brzozowa	1,92	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	2,13
ul. Bukowa	0,00	ul. Krótka	12,50	ul. Spokojna	8,00
ul. Cegielniana	13,70	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	33,33
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	2,94
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	6,90	ul. Mikołaja Kopernika	11,11	ul. Wincentego Witosa	3,33
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	1,61
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	12,77	pl. Wolności	3,70
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	3,09	ul. Nowy Rynek	4,17	ul. Powstańców Wielkopolskich	8,93
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	0,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	6,67	ul. Żwirki i Wigury	10,60
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	19,05	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedstawionych przez Urząd Miasta i Gminy Ślesin

Legenda:

	wartość wskaźnika przekraczająca średnią gminy
	wartość wskaźnika nie przekraczająca średniej gminy

Tabela nr 4 Liczba niebieskich kart na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin w roku 2015 z podziałem na jednostki analityczne gminy z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem-0,26%					
Biskupie	0,00	Kolebki	0,00	Pogoń Gosławicka	0,97
Bylew	0,00	Leśnictwo	0,00	Półwiosek Lubstowski	3,18
Głębockie	0,00	Licheń Stary	0,00	Półwiosek Stary	0,43
Goranin	0,00	Lubomyśle	1,91	Różnowo	1,52
Honoratka	0,00	Marianowo	0,00	Szyszyn	0,00
Ignacewo	0,00	Mikorzyn	0,00	Szyszyńskie Holendry	0,00
Julia	0,00	Niedźwiady	2,90	Wąsosze	0,23
Kępa	0,00	Ostrowąż	0,00	Wygoda	0,00
Kijowiec	0,00	Piotrkowice	0,00		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	0,00	ul. Polna	0,00
ul. 20 Stycznia	0,00	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	7,69
ul. Akacyjowa	0,00	ul. Klonowa	0,00	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	0,00	ul. Ryszarda Berwińskiego	0,00
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	0,00	ul. Sadowa	0,00
ul. Brzozowa	0,00	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	0,00
ul. Bukowa	6,06	ul. Krótka	0,00	ul. Spokojna	0,00
ul. Cegielniana	0,00	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	0,00
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	0,00
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	0,00	ul. Mikołaja Kopernika	0,00	ul. Wincentego Witosa	0,00
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	0,00
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	0,00	pl. Wolności	0,00

ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	0,00	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	0,00
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	0,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	0,00
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ślesinie

W gminie Ślesin na 100 mieszkańców średnio 6 osób otrzymuje wsparcie z powodu ubóstwa (6,02%). Ponad ośmiokrotnie wyższy jest ten wskaźnik w miejscowości Frąsin i Kolonia Sarnowa. Pomoc otrzymuje aż 50 osób na 100 mieszkańców. Najwyższy wskaźnik z powodu ubóstwa występuje w jednostce analitycznej Biskupie i wynosi 27,51%. Z kolei pomoc społeczną z powodu bezrobocia otrzymuje ok. 3 na 100 mieszkańców, najwięcej w miejscowości Frąsin. Najwyższy wskaźnik z powodu bezrobocia występuje w jednostce Kijowiec o wartości wskaźnika 7,28% oraz w m. Ślesin przy ulicy Juliana Tuwima 14,29%. Ze względu na niepełnosprawność pomoc otrzymuje ok. 2 osób na 100, wśród których dominują mieszkańcy Kolonii Sarnowa (30 osób na 100), najwięcej występuje w jednostce analitycznej Biskupie i wynosi 15,57%, z kolei w m. Ślesin najwięcej przy ulicy Berwińskiego na poziomie 17,39%. Alkoholizm i narkomania największy problem stanowią w miejscowości Kijowiec-Szyszynek, gdzie 10 osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z tego powodu. Najwyższy wskaźnik z tego powodu występuje w jednostce Głębockie i wynosi 6,01% oraz w m. Ślesin przy ul. Powstańców Wielkopolskich- 5,36% oraz ulicy Krótkiej- 6,25%- przy średniej dla Gminy 1,58%.

Sposób obliczania wskaźników przedstawia się następująco:

$$W=(L_U/L_M)*100$$

gdzie:

W- wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców

L_U- liczba osób pobierających świadczenia z powodu np. ubóstwa

L_M- liczba mieszkańców danego obszaru (na podstawie złożonych deklaracji dla danej jednostki analitycznej)

Tabela nr 5. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy w 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem- 6,02%					
Biskupie	27,51	Kolebki	6,25	Pogoń Gosławicka	8,65
Bylew	10,81	Leśnictwo	4,10	Półwiosek Lubstowski	2,27
Głębockie	10,57	Licheń Stary	4,40	Półwiosek Stary	0,21
Goranin	6,15	Lubomyśle	5,94	Różnowo	1,89
Honoratka	3,09	Marianowo	12,07	Szyszyn	4,72
Ignacewo	7,84	Mikorzyn	3,51	Szyczyńskie Holendry	9,11
Julia	3,53	Niedźwiady	3,35	Wąsosze	4,36
Kępa	3,09	Ostrowąż	2,20	Wygoda	0,00
Kijowiec	10,09	Piotrkowice	5,72		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	10,26	ul. Polna	6,11
ul. 20 Stycznia	17,58	ul. Kliny	2,63	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	4,40	ul. Klonowa	4,35	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	15,22	ul. Ryszarda Berwińskiego	30,43
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	11,18	ul. Sadowa	4,55
ul. Brzozowa	1,92	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	2,13
ul. Bukowa	0,00	ul. Krótka	12,50	ul. Spokojna	4,00
ul. Cegielniana	13,70	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	33,33

ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	2,94
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	6,90	ul. Mikołaja Kopernika	11,11	ul. Wincentego Witosa	3,33
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	1,61
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	12,77	pl. Wolności	3,70
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	3,09	ul. Nowy Rynek	4,17	ul. Powstańców Wielkopolskich	8,93
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	0,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	6,67	ul. Żwirki i Wigury	10,60
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	19,05	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ślesinie

Tabela nr 6. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin w roku 2015 z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem- 3,14%					
Biskupie	5,42	Kolebki	1,88	Pogoń Gosławicka	6,23
Bylew	4,56	Leśnictwo	1,64	Półwiosek Lubstowski	0,59
Głębockie	6,02	Licheń Stary	3,06	Półwiosek Stary	0,21
Goranin	4,62	Lubomyśle	3,73	Różnowo	0,00
Honoratka	1,64	Marianowo	3,65	Szyszyn	2,95
Ignacewo	3,14	Mikorzyn	0,67	Szyszyńskie Holendry	7,11

Julia	2,35	Niedźwiady	1,20	Wąsosze	2,65
Kępa	1,16	Ostrowąż	1,00	Wygoda	0,00
Kijowiec	7,28	Piotrkowice	2,49		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	5,98	ul. Polna	4,44
ul. 20 Stycznia	6,59	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	3,30	ul. Klonowa	0,00	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	6,52	ul. Ryszarda Berwińskiego	13,04
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	7,65	ul. Sadowa	0,00
ul. Brzozowa	1,92	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	2,13
ul. Bukowa	0,00	ul. Krótka	6,25	ul. Spokojna	0,00
ul. Cegielniana	10,96	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	19,61
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	1,47
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	0,00	ul. Mikołaja Kopernika	11,11	ul. Wincentego Witosa	3,33
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	0,00
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	2,13	pl. Wolności	3,70
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	3,09	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	5,36
ul. Jarosława Iwaskiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	0,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedziński ego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	4,61
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	14,29	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ślesinie

Tabela nr 7 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców w roku 2015 z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem- 1,63 %					
Biskupie	15,57	Kolebki	0,00	Pogoń Gosławicka	4,78
Bylew	2,41	Leśnictwo	0,82	Półwiosek Lubstowski	1,73
Głębockie	0,93	Licheń Stary	1,19	Półwiosek Stary	0,00
Goranin	0,00	Lubomyśle	0,18	Różnowo	0,94
Honoratka	0,39	Marianowo	0,47	Szyszyn	0,25
Ignacewo	2,20	Mikorzyn	0,67	Szyczyńskie Holendry	3,15
Julia	2,35	Niedźwiady	1,20	Wąsosze	1,94
Kępa	1,16	Ostrowąż	1,45	Wygoda	0,00
Kijowiec	2,31	Piotrkowice	3,73		

Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	2,56	ul. Polna	1,11
ul. 20 Stycznia	6,59	ul. Kliny	2,63	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	0,00	ul. Klonowa	4,35	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	4,35	ul. Ryszarda Berwińskiego	17,39
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	2,94	ul. Sadowa	4,55
ul. Brzozowa	0,00	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	0,00
ul. Bukowa	0,00	ul. Krótka	12,50	ul. Spokojna	4,00
ul. Cegielniana	2,74	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	7,84
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	1,47

ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	6,90	ul. Mikołaja Kopernika	0,00	ul. Wincentego Witosa	0,00
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	1,61
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	5,32	pl. Wolności	0,00
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	0,00	ul. Nowy Rynek	4,17	ul. Powstańców Wielkopolskich	7,14
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	0,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	6,67	ul. Żwirki i Wigury	1,38
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ślesinie

Tabela nr 8 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin w roku 2015 z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu alko i narko na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu alko i narko na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba osób objętych pomocą z powodu alko i narko na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem- 1,58%					
Biskupie	3,95	Kolebki	0,63	Pogoń Gośławicka	1,59
Bylew	3,34	Leśnictwo	0,82	Półwiosek Lubstowski	1,82
Głębockie	6,01	Licheń Stary	0,89	Półwiosek Stary	0,21
Goranin	0,00	Lubomyśle	0,09	Różnowo	0,47
Honoratka	1,02	Marianowo	5,47	Szyszyn	0,67
Ignacewo	2,25	Mikorzyn	1,67	Szyszyńskie Holendry	0,64
Julia	2,35	Niedźwiady	1,20	Wąsosze	2,06
Kępa	0,39	Ostrowąż	1,20	Wygoda	0,00
Kijowiec	4,49	Piotrkowice	1,99		

Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	2,56	ul. Polna	1,11
ul. 20 Stycznia	2,20	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	0,00	ul. Klonowa	0,00	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	2,17	ul. Ryszarda Berwińskiego	4,35
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	3,53	ul. Sadowa	0,00
ul. Brzozowa	0,00	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	0,00
ul. Bukowa	0,00	ul. Krótka	6,25	ul. Spokojna	0,00
ul. Cegielniana	1,37	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	1,96
ul. Czesława Miłosa	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	0,00
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	0,00	ul. Mikołaja Kopernika	0,00	ul. Wincentego Witosa	3,33
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	0,00
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	5,32	pl. Wolności	0,00
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	0,00	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	5,36
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	0,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	3,69
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Bezrobocie

Poziom bezrobocia w gminie Ślesin jest dość niski – udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym gminy nie przekracza 20%. Najwyższy jest w jednostce Bylew i wynosi 34,17%. Natomiast w miejscowości Ślesin analizowanej z podziałem na ulice, największe bezrobocie występuje wśród mieszkańców ul. Mikołaja Kopernika (66,67%). Najwyższy odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia zanotowano w jednostce Kijowiec- 15,82% oraz w miejscowości Ślesin przy ulicy Targowej- 14,29%

przy średniej dla gminy 4,18%. Wśród bezrobotnych mieszkańców gminy największą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (10,27%). Największy udział mieszkańców w wieku produkcyjnym miały te osoby w jednostce Goranin (20,00%), Ślesin- ul. Mikołaja Kopernika (66,67%) oraz na ul. Działki (40,00%). 4,18% bezrobotnych stanowią osoby, które nie ukończyły 25 lat, a 3,01% osoby, które przekroczyły 50 roku życia. W tym drugim przypadku największy udział w liczbie osób w wieku produkcyjnym mają bezrobotni po 50 roku życia w Ślesinie, przy ulicy Mikołaja Kopernika- 66,67%.

Tabela nr 9. Udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym [%] w 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym	Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym	Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym
Gmina ogółem- 19,06 %					
Biskupie	19,66	Kolebki	21,74	Pogoń Gosławicka	12,55
Bylew	34,17	Leśnictwo	20,83	Półwiosek Lubstowski	22,58
Głębockie	30,68	Licheń Stary	23,42	Półwiosek Stary	8,24
Goranin	25,00	Lubomyśle	18,11	Różnowo	9,38
Honoratka	15,18	Marianowo	10,00	Szyszyn	17,21
Ignacewo	19,77	Mikorzyn	17,04	Szyszyńskie Holendry	17,06
Julia	17,24	Niedźwiady	26,32	Wąsosze	10,43
Kępa	12,94	Ostrowąż	20,86	Wygoda	0,00
Kijowiec	28,84	Piotrkowice	26,12		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	11,54	ul. Polna	7,06
ul. 20 Stycznia	16,67	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	22,22
ul. Akacyjowa	27,27	ul. Klonowa	28,57	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	25,00	ul. Knieja	33,33	ul. Ryszarda Berwińskiego	44,44
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	11,46	ul. Sadowa	22,22
ul. Brzozowa	5,56	ul. Krańcowa	25,00	ul. Słoneczna	10,53
ul. Bukowa	27,27	ul. Krótka	0,00	ul. Spokojna	0,00

ul. Cegielniana	25,00	ul. Ksawerego Dunikowskiego	11,54	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	16,67
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	8,33	ul. Targowa	19,05
ul. Czesława Miłosa	0,00	ul. Leona Schillera	7,69	ul. Topolowa	13,64
ul. Dębowa	15,38	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	40,00	ul. Mikołaja Kopernika	66,67	ul. Wincentego Witosa	33,33
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	7,14
ul. Północna	8,45	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	21,95	pl. Wolności	22,22
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	18,92	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	10,00
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	12,50	ul. Ogrodowa	50,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	21,62
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	16,67	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedstawionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Tabela nr 10 Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym [%] w 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Udział długotrwale bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym	Nazwa jednostki analitycznej	Udział długotrwale bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym	Nazwa jednostki analitycznej	Udział długotrwale bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym
Gmina ogółem- 10,27%					
Biskupie	8,05	Kolebki	11,59	Pogoń Goślawicka	0,00
Bylew	11,67	Leśnictwo	8,33	Półwiosek Lubstowski	11,52
Głębockie	17,67	Licheń Stary	9,28	Półwiosek Stary	4,71
Goranin	20,00	Lubomyśle	10,84	Różnowo	1,56
Honoratka	9,78	Marianowo	10,00	Szyszyn	7,23
Ignacewo	14,52	Mikorzyn	9,87	Szyszyńskie Holendry	9,11
Julia	6,90	Niedźwiady	8,18	Wąsosze	6,83

Kępa	1,18	Ostrowąż	12,72	Wygoda	0,00
Kijowiec	19,70	Piotrkowice	15,67		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	3,85	ul. Polna	5,88
ul. 20 Stycznia	9,52	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	18,18	ul. Klonowa	14,29	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	25,00	ul. Knieja	27,78	ul. Ryszarda Berwińskiego	33,33
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	7,29	ul. Sadowa	22,22
ul. Brzozowa	5,56	ul. Krańcowa	25,00	ul. Słoneczna	10,53
ul. Bukowa	27,27	ul. Krótka	0,00	ul. Spokojna	0,00
ul. Cegielniana	20,83	ul. Ksawerego Dunikowskiego	7,69	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	8,33	ul. Targowa	14,29
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	7,69	ul. Topolowa	9,09
ul. Dębowa	7,69	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	40,00	ul. Mikołaja Kopernika	66,67	ul. Wincentego Witosa	6,67
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	3,57
ul. Północna	7,04	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	9,76	pl. Wolności	11,11
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	10,81	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	7,50
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	6,25	ul. Ogrodowa	25,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	9,46
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedstawionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Tabela nr 11 Udział osób bezrobotnych do 25 r.ż. w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym [%] w 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych do 25 rż	Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych do 25 rż	Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych do 25 rż
Gmina ogółem- 4,18 %					
Biskupie	7,59	Kolebki	7,25	Pogoń Gosławicka	0,00
Bylew	14,44	Leśnictwo	4,17	Półwiosek Lubstowski	4,61
Głębockie	10,35	Licheń Stary	4,01	Półwiosek Stary	3,53
Goranin	0,00	Lubomyśle	2,68	Różnowo	3,13
Honoratka	2,30	Marianowo	3,33	Szyszyn	5,29
Ignacewo	3,75	Mikorzyn	4,93	Szyczyńskie Holendry	5,70
Julia	10,34	Niedźwiady	4,26	Wąsosze	0,60
Kępa	3,53	Ostrowąż	4,89	Wygoda	0,00
Kijowiec	15,82	Piotrkowice	5,97		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	0,00	ul. Polna	0,00
ul. 20 Stycznia	4,76	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	0,00	ul. Klonowa	0,00	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	5,56	ul. Ryszarda Berwińskiego	11,11
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	0,00	ul. Sadowa	0,00
ul. Brzozowa	0,00	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	0,00
ul. Bukowa	9,09	ul. Krótka	0,00	ul. Spokojna	0,00
ul. Cegielniana	4,17	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	8,33	ul. Targowa	14,29
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	4,55
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	0,00	ul. Mikołaja Kopernika	0,00	ul. Wincentego Witosa	13,33
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	0,00
ul. Północna	2,82	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	2,44	pl. Wolności	0,00

ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	2,70	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	2,50
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	8,33	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	2,70
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedstawionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Tabela nr 12 Udział osób bezrobotnych po 50 r.ż. w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym [%] w 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy

Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych powyżej 50 rż	Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych powyżej 50 rż	Nazwa jednostki analitycznej	Udział bezrobotnych powyżej 50 rż
Gmina ogółem- 3,01%					
Biskupie	0,57	Kolebki	1,45	Pogoń Gosławicka	0,00
Bylew	2,78	Leśnictwo	4,17	Półwosek Lubstowski	6,65
Głębockie	1,83	Licheń Stary	6,12	Półwosek Stary	1,18
Goranin	15,00	Lubomyśle	1,54	Różnowo	0,00
Honoratka	1,90	Marianowo	0,00	Szyszyn	2,00
Ignacewo	3,94	Mikorzyn	4,04	Szyszyńskie Holendry	4,10
Julia	0,00	Niedźwiady	3,92	Wąsosze	0,90
Kępa	1,18	Ostrowąż	3,59	Wygoda	0,00
Kijowiec	1,94	Piotrkowice	4,48		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	0,00	ul. Polna	2,35
ul. 20 Stycznia	4,76	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Akacyjowa	4,55	ul. Klonowa	0,00	ul. Przystępka	-
ul. Tadeusza Zawadzkiego	12,50	ul. Knieja	0,00	ul. Ryszarda Berwińskiego	0,00
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	2,08	ul. Sadowa	0,00
ul. Brzozowa	0,00	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	0,00
ul. Bukowa	0,00	ul. Krótka	0,00	ul. Spokojna	0,00

ul. Cegielniana	8,33	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	0,00
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	7,69	ul. Topolowa	0,00
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	0,00	ul. Mikołaja Kopernika	66,67	ul. Wincentego Witosa	0,00
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	3,57
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	7,32	pl. Wolności	11,11
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	5,41	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	2,50
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	16,67	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	5,41
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedstawionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Powyższe dane pokazują, że największy problem stanowi bezrobocie długotrwałe, które może prowadzić do znacznego obniżenia jakości życia. Prawdopodobnie problem ten wynika z faktu zatrudnienia wielu mieszkańców gminy w zakładach zlokalizowanych w pobliskim Koninie, czy u największego pracodawcy w powiecie Zespole Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin. W bieżącym roku w zakładzie rozpoczęły się kolejne zwolnienia grupowe. Jako przyczynę podano planowane od 1 stycznia przyszłego roku zakończenie eksploatacji elektrowni Adamów. Zwolnionych ma być 208 osób. Nie wyszczególniono ile osób ma zostać zwolnionych w Koninie, a ilu w Turku. Podobna jest również sytuacja kopalni, która już po prywatyzacji zwolniła sporą liczbę pracowników i planuje kolejne ograniczenie zatrudnienia, rozpoczął się proces zamykania kolejnych elektrowni i odkrywek. Należy zaznaczyć, że trudna sytuacja na rynku pracy dotyczy terenu całego powiatu konińskiego, który w 2015 r. wg raportu pn. *Ocena sytuacji na wielkopolskim*

rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2015 roku znajdował się na ostatnim miejscu wśród 35 powiatów województwa¹.

Bezpieczeństwo publiczne

Specyficznym zagadnieniem w ramach bezpieczeństwa jest przemoc w rodzinie, tym bardziej, że do jej stwierdzenia i przeciwdziałania angażuje się różnego rodzaju instytucje publiczne, m.in. działające w sferze pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia czy bezpieczeństwa. Na terenie gminy Ślesin liczba założonych Niebieskich kart nie jest wysoka i wynosiła zaledwie 30 w roku 2015, jednak należy zauważyć wzrost liczby kart w stosunku do 2013 roku, ponad 4-krotny. W roku 2015 średnia liczba niebieskich kart na terenie całej gminy Ślesin wynosiła 0,26 na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin. Najwyższy wskaźnik jest w jednostce Półwiosek Lubstowski- 3,18% oraz w Ślesinie przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego- 7,69%..

Tab. 13 Liczba Niebieskich kart na 100 mieszkańców w 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki analitycznej	Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin
Gmina ogółem- 0,26					
Biskupie	0,00	Kolebki	0,00	Pogoń Gosławicka	0,97
Bylew	0,00	Leśnictwo	0,00	Półwiosek Lubstowski	3,18
Głębockie	0,00	Licheń Stary	0,00	Półwiosek Stary	0,43
Goranin	0,00	Lubomyśle	1,91	Różnowo	1,52
Honoratka	0,00	Marianowo	0,00	Szyszyn	0,00
Ignacewo	0,00	Mikorzyn	0,00	Szyszyńskie Holendry	0,00
Julia	0,00	Niedźwiady	2,90	Wąsosze	0,23
Kępa	0,00	Ostrowąż	0,00	Wygoda	0,00
Kijowiec	0,00	Piotrkowice	0,00		
Ślesin (ulice)		ul. Kleczewska	0,00	ul. Polna	0,00
ul. 20 Stycznia	0,00	ul. Kliny	0,00	ul. Prymasa Stefana	7,69

¹ http://www.aktywizacjazawodowa.eu/images/Analiza-lokalnego-ryнку-pracy_powiat-koniski.pdf.

				Wyszyńskiego	
ul. Akacjowa	0,00	ul. Klonowa	0,00	ul. Przystępka	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0,00	ul. Knieja	0,00	ul. Ryszarda Berwińskiego	0,00
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Kościelna	0,00	ul. Sadowa	0,00
ul. Brzozowa	0,00	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	0,00
ul. Bukowa	6,06	ul. Krótka	0,00	ul. Spokojna	0,00
ul. Cegielniana	0,00	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,00	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Cicha	0,00	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	0,00
ul. Czesława Miłosza	0,00	ul. Leona Schillera	0,00	ul. Topolowa	0,00
ul. Dębowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Wierzbowa	0,00
ul. Działki	0,00	ul. Mikołaja Kopernika	0,00	ul. Wincentego Witosa	0,00
ul. Gajowa	0,00	ul. Młodzieżowa	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	0,00
ul. Północna	0,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	ul. Napoleona	0,00	pl. Wolności	0,00
ul. Gimnazjalna	0,00	ul. Nowomiejska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,00
ul. Gorańska	0,00	ul. Nowy Rynek	0,00	ul. Powstańców Wielkopolskich	0,00
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,00	ul. Ogrodowa	0,00	ul. Zielona	0,00
ul. Jasna	0,00	ul. Jana Niedzwiedzińskiego	0,00	ul. Żwirki i Wigury	0,00
ul. Józefa Czekalskiego	0,00	ul. Piaski	0,00		
ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Pogodna	0,00		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ślesinie

Aktywność społeczna

Jednym ze wskaźników określających poziom aktywności społecznej jest zaangażowanie obywateli w działalność „trzeciego sektora”. W gminie zarejestrowanych jest 30 organizacji pozarządowych, przy czym najwięcej w miejscowości Ślesin. Wskaźnik liczby organizacji pozarządowych w gminie w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,211 i osiąga wartości znacznie niższe niż średnia gminy w każdej miejscowości lub na każdej ulicy, w których zarejestrowany został przynajmniej jeden podmiot. Niniejszy wskaźnik pełni jedynie funkcję informacyjną. Fakt, że organizacja pozarządowa nie jest zarejestrowana w danej jednostce, nie oznacza braku działalności na tym terenie. Wszystkie organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Ślesin mają znaczący

wpływ na organizację życia kulturalnego, sportowego, integrację i aktywizację lokalnych społeczności, a także wspieranie samorządów lokalnych w realizacji zadań publicznych. Z każdym rokiem coraz aktywniej wspierają rozwój własnych miejscowości oraz politykę społeczną, gospodarczą, oświatową i kulturalną gminy.

W ramach analizy sfery społecznej wzięto także pod uwagę zaangażowanie lokalnej społeczności w życie publiczne. Najlepszym wskaźnikiem aktywności społecznej jest frekwencja w wyborach. Wykorzystano wyniki wyborów parlamentarnych, aby utrzymać spójność w zakresie roku odniesienia (2015 rok). Frekwencja w gminie – 40,34% - była nieco niższa niż średnio w powiecie konińskim (42,46%).

Tabela nr 14 Frekwencja w wyborach parlamentarnych w 2015 r. z podziałem na miejscowości i ulice w gminie Ślesin, na których poziom frekwencji był niższy niż średnia w gminie

Frekwencja	Miejscowość/ulica
48,85%	<p>MIASTO ŚLESIN -ulice: Akacyjowa, Brzozowa, Bukowa, Dębowa, Klonowa, Topolowa, Wierzbowa, Powstańców Wielkopolskich, Żwirki i Wigury, Kleczewska, Gorańska, Spokojna, Wyzwolenia, Wodna, Ogrodowa</p> <p>MIASTO ŚLESIN-Część Osiedla „Stare Miasto”ulice: Ryszarda Berwińskiego, Borowa, Cicha, Józefa Czekalskiego, Gajowa, Jasna, Knieja, Kościelna, Krótka, Krańcowa, Leśna, Łąkowa, Napoleona, Nowomiejska, Nowy Rynek, Myśliwska, Piaski, Plac Wolności, Przystępka, Pogodna, Sadowa, Słoneczna, Targowa</p>
50,51	<p>MIASTO ŚLESIN:-Osiedle „Północ” :ulice: Cegielniana, Marii Dąbrowskiej, Witolda Doroszewskiego, Ksawerego Dunikowskiego, Działki, Generała Stanisława Maczka, Gimnazjalna, Jarosława Iwaszkiewicza, Kliny, Mikołaja Kopernika, Tadeusza Kotarbińskiego, Fryderyka Chopina, Jana Niedźwiedzińskiego, Malinowa, Czesława Miłosza, Młodzieżowa, Andrzeja Munka, Polna, Leona Schillera, Feliksa Stamma, 20 Stycznia, Północna, Generała Władysława Sikorskiego, Juliana Tuwima, Wincentego Witosa, prymasa Stefana Wyszyńskiego, Tadeusza Zawadzkiego, Zielona</p>
38,62	Sołectwa: Ostrowąż, Biskupie, Różnowo
44,71	Sołectwa: Mikorzyn, Lubomyśle, Honoratka, Goranin
35,04	Sołectwa: Szyszyn, Marianowo, Kijowiec, Głębockie, Szyszyńskie Holendry
38,87	Sołectwa: Kolebki, Leśnictwo, Ignacewo
37,10	Sołectwa: Półwiosek Lubstowski, Piotrkowice, Kępa, Julia, Niedźwiady, Wygoda
43,89	Sołectwa: Półwiosek Stary, Wąsosze
46,47	Sołectwa: Pogoń Gosławicka, Bylew, Licheń Stary
19,35	Dom Pomocy Społecznej w Ślesinie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Edukacja

Na terenie gminy działa kilka jednostek oświatowych. Średni wynik sprawdzianu po szóstej klasie szkoły podstawowej wyniósł 63,54%. Test najgorzej wypadł uczniom w jednostce analitycznej Honoratka i wyniósł 31,67% oraz uczniom z ulicy Spokojnej w Ślesinie, tylko 25%. W poniższej tabeli zamieszczono dane jednostek w gminie Ślesin, a w mieście Ślesin tylko dane z ulic, w których uczniowie pisali sprawdzian 6-klasisty, w pozostałych jednostkach nie było w roku 2015 uczniów zdających egzamin, o którym mowa. Znakiem „-„, oznaczono jednostki, w których nie było uczniów piszących sprawdzian 6-klasisty.

Tabela nr 15 Średnie wyniki sprawdzianu szóstoklasisty z podziałem na miejscowości i ulice gminy Ślesin z wartością wskaźnika niższą niż średnia gminy.

Nazwa jednostki	Wynik egzaminu 6-klasisty [%]	Nazwa jednostki	Wynik egzaminu 6-klasisty [%]	Nazwa jednostki	Wynik egzaminu 6-klasisty [%]
Gmina ogółem-63,55 %					
Biskupie	61,00	Kolebki	-	Pogoń Gosławicka	46,00
Bylew	47,25	Leśnictwo	-	Półwiosek Lubstowski	60,80
Głębockie	56,33	Licheń Stary	44,59	Półwiosek Stary	67,67
Goranin	65,90	Lubomyśle	58,14	Różnowo	65,00
Honoratka	31,67	Marianowo	-	Szyszyn	48,17
Ignacewo	42,84	Mikorzyn	65,50	Szyszyńskie Holendry	79,57
Julia	-	Niedźwiady	47,33	Wąsosze	48,00
Kępa	58,07	Ostrowąż	-	Wygoda	-
Kijowiec	-	Piotrkowice	79,33		
Ślesin	Xxx				
Ul. Cegielniana	36	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	59,33	Ul. Targowa	56
Ul. Polna	61,67	Ul. Spokojna	25	Pl. Wolności	55,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych szkół podstawowych z terenu gminy Ślesin.

3.1.2 Sfera gospodarcza

Podczas diagnozy sfery gospodarczej w gminie Ślesin wzięto pod uwagę liczbę podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON oraz Krajowego Rejestru Sądowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Sfera gospodarcza została przeanalizowana na podstawie wskaźnika przedsiębiorczości oraz kondycji funkcjonujących w gminie Ślesin podmiotów gospodarczych. Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w latach 2013-2015 liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 10,73% i wynosiła w 2015 r. 836. Daje to wskaźnik przedsiębiorczości dla gminy (mierzony jako liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców) na poziomie 5,89%. Brak przedsiębiorstw występuje w kilku jednostkach analitycznych oraz na niektórych ulicach w miejscowości Ślesin i w poniżej tabeli został zaznaczony znakiem „-”.

Tabela nr 16 Wskaźnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców) w 2015 r. z podziałem na jednostki analityczne i ulice w m. Ślesin z wartością wskaźnika niższą niż średnią gminy

Nazwa jednostki	Wskaźnik przedsiębiorczości	Nazwa jednostki	Wskaźnik przedsiębiorczości	Nazwa jednostki	Wskaźnik przedsiębiorczości
Gmina ogółem- 5,89 %					
Biskupie	3,85	Kolebki	9,62	Pogoń Gosławicka	33,11
Bylew	2,24	Leśnictwo	0,44	Półwiosek Lubstowski	34,53
Głębockie	5,85	Licheń Stary	180,88	Półwiosek Stary	15,57
Goranin	-	Lubomyśle	30,06	Różnowo	1,92
Honoratka	12,10	Marianowo	2,69	Szyszyn	11,85
Ignacewo	16,61	Mikorzyn	16,98	Szyszyńskie Holendry	15,38
Julia	1,44	Niedźwiady	4,84	Wąsosze	9,86
Kępa	4,59	Ostrowąż	10,38	Wygoda	0,00
Kijowiec	11,93	Piotrkowice	21,43		
Ślesin	0	ul. Józefa Czekalskiego	0	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	6,67
ul. 20 Stycznia	4,69	ul. Juliana Tuwima	6,25	ul. Piaski	6,67
ul. Akacjowa	5,15	ul. Kleczewska	16,22	ul. Pogodna	0
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0	ul. Kliny	4,88	ul. Polna	7,26
ul. Andrzeja Munka	28,57	ul. Klonowa	3,7	ul. Prymasa Stefana	8,82

				Wyszyńskiego	
ul. Borowa	-	ul. Knieja	15	ul. Przystępka	0
ul. Brzozowa	10	ul. Kopalniana	-	ul. Ryszarda Berwińskiego	0
ul. Bukowa	12,12	ul. Kościelna	11,74	ul. Sadowa	3,33
ul. Cegielniana	1,19	ul. Krańcowa	14,29	ul. Słoneczna	5,48
ul. Cicha	8,33	ul. Krótka	12,5	ul. Spokojna	11,54
ul. Czesława Miłosza	14,29	ul. Ksawerego Dunikowskiego	2,99	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	14,29
ul. Dębowa	5,26	ul. Fryderyka Chopina	0	ul. Targowa	15,29
ul. Diamentowa	-	ul. Leona Schillera	3,33	ul. Topolowa	0
ul. Działki	11,76	ul. Leśna	-	ul. Wierzbowa	0
ul. Feliksa Stamma	-	ul. Łąkowa	-	ul. Wincentego Witosa	7,89
ul. Gajowa	25	ul. Marii Dąbrowskiej	0	ul. Witolda Doroszewskiego	5,13
ul. Północna	6,28	ul. Mikołaja Kopernika	0	ul. Wodna	0
ul. gen. Stanisława Maczka	25	ul. Młodzieżowa	11,11	pl. Wolności	44,12
ul. gen. Stanisława Sikorskiego	0	ul. Myśliwska	0	ul. Wyzwolenia	10
ul. Gimnazjalna	6,25	ul. Napoleona	12,41	ul. Powstańców Wielkopolskich	6,57
ul. Gorańska	6,84	ul. Nowomiejska	166,67	ul. Zielona	0
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	4,08	ul. Nowy Rynek	18,52	ul. Żwirki i Wigury	20,85
ul. Jasna	14,29	ul. Ogrodowa	11,76		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Do analizy kondycji przedsiębiorstw wybrano wskaźnik określający stosunek liczby zamkniętych do nowo otwartych w roku 2015 podmiotów gospodarczych. W gminie zamknięte podmioty gospodarcze stanowią 97,06% nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw.

W miejscowościach, w których wskaźnik ten jest wyższy, zamknięto co najmniej tyle samo firm, ile powstało w 2015 roku. W roku 2015 na terenie gminy Ślesin zamkniętych zostało 99 firm, z kolei 102 zostały otwarte. W poniższej tabeli zaprezentowano dane dla wszystkich

jednostek analitycznych. Jeśli w danej jednostce analitycznej lub na danej ulicy w m. Ślesin nie odnotowano firm, które w roku 2015 zakończyły swą działalność i ją otworzyły wówczas w tabeli odnotowano ten fakt poprzez wstawienie znaku „-„. Najwyższy wskaźnik występuje w jednostce analitycznej Licheń Stary i wynosi aż 128,57% oraz w mieście Ślesin przy ulicy Ogrodowej, gdzie wynosi 30,00%.

Tabela nr 17 Stosunek liczby firm kończących działalność do nowo rejestrowanych w 2015 r. – z uwzględnieniem wartości wskaźnika wyższych niż średnia dla gminy.

Nazwa jednostki	Stosunek firm kończących działalność do nowo rejestrowanych	Nazwa jednostki	Stosunek firm kończących działalność do nowo rejestrowanych	Nazwa jednostki	Stosunek firm kończących działalność do nowo rejestrowanych
Gmina ogółem- 97,06 %					
Biskupie	0,00	Kolebki	0,00	Pogoń Gosławicka	100,00
Bylew	0,00	Leśnictwo	0,00	Półwiosek Lubstowski	0,00
Głębockie	50,00	Licheń Stary	128,57	Półwiosek Stary	50,00
Goranin	100,00	Lubomyśle	0,00	Różnowo	100,00
Honoratka	75,00	Marianowo	50,00	Szyszyn	50,00
Ignacewo	0,00	Mikorzyn	66,66	Szyszyńskie Holendry	0,00
Julia	0,00	Niedźwiady	0,00	Wąsosze	80,00
Kępa	100,00	Ostrowąż	50,00	Wygodna	0,00
Kijowiec	87,50	Piotrkowice	33,33		
Ślesin		ul. Józefa Czekalskiego	-	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0
ul. 20 Stycznia	0	ul. Juliana Tuwima	-	ul. Piaski	-
ul. Akacyjowa	-	ul. Kleczewska	-	ul. Pogodna	-
ul. Tadeusza Zawadzkiego	-	ul. Klíny	-	ul. Polna	33,33333
ul. Andrzeja Munka	-	ul. Klonowa	100	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	-
ul. Borowa	-	ul. Knieja	-	ul. Przystępka	-
ul. Brzozowa	-	ul. Kopalniana	-	ul. Ryszarda Berwińskiego	-
ul. Bukowa	-	ul. Kościelna	50	ul. Sadowa	-
ul. Cegielniana	-	ul. Krańcowa	-	ul. Słoneczna	-
ul. Cicha	-	ul. Krótka	-	ul. Spokojna	-

ul. Czesława Miłosza	-	ul. Ksawerego Dunikowskiego	-	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	-
ul. Dębowa	-	ul. Fryderyka Chopina	-	ul. Targowa	0
ul. Diamentowa	-	ul. Leona Schillera	-	ul. Topolowa	-
ul. Działki	0	ul. Leśna	0	ul. Wierzbowa	-
ul. Feliksa Stamma	-	ul. Łąkowa	-	ul. Wincentego Witosa	-
ul. Gajowa	-	ul. Marii Dąbrowskiej	-	ul. Witolda Doroszewskiego	-
ul. Północna	200	ul. Mikołaja Kopernika	-	ul. Wodna	-
ul. gen. Stanisława Maczka	100	ul. Młodzieżowa	-	pl. Wolności	200
ul. gen. Stanisława Sikorskiego	-	ul. Myśliwska	-	ul. Wyzwolenia	-
ul. Gimnazjalna	-	ul. Napoleona	200	ul. Powstańców Wielkopolskich	-
ul. Gorańska	200	ul. Nowomiejska	-	ul. Zielona	-
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	-	ul. Nowy Rynek	0	ul. Żwirki i Wigury	128,5714
ul. Jasna	-	ul. Ogrodowa	300		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

3.1.3 Sfera techniczna

Do scharakteryzowania sfery technicznej wykorzystano wskaźnik udziału obiektów zabytkowych. Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” w ramach sfery technicznej bierze się pod uwagę przede wszystkim degradację stanu technicznego obiektów budowlanych. W związku z tym, że stan techniczny budynków zabytkowych jest zwykle niezadowolający, zaś utrzymanie ich wartości historycznej wymaga sporych nakładów finansowych, analiza dotycząca liczby zabytków w gminie została zakwalifikowana do sfery technicznej. Na dziedzictwo kulturowe danego obszaru składają się wszystkie ślady działalności ludzkiej w środowisku fizycznym, zarówno historyczne jak i współczesne. Jako miejsca o znaczeniu historycznym i zabytki, stanowią one niezastąpione źródła informacji o życiu i działaniach człowieka oraz o historycznym rozwoju kultury regionu. Ponieważ ślady te, stanowiące zasoby dziedzictwa kulturowego, mają charakter nieodnawialny, gospodarowanie nimi musi podlegać ochronie. Zabytki i miejsca składające się na dziedzictwo kulturowe, wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, mają znaczenie dla tożsamości i ciągłości rozwoju politycznego, społecznego i kulturalnego wspólnoty cywilizacyjnej.

Dziedzictwo kulturowe gminy Ślesin obejmuje szeroki zakres reliktyw, od najstarszych – archeologicznych, poprzez układy urbanistyczne i pojedyncze obiekty zabytkowe, pomniki upamiętniające wydarzenia historyczne, do zabytków kultury niematerialnej, jak lokalna gwara czy zwyczaje. W „Raporcie o stanie zabytków w gminie Ślesin” stan zachowania obiektów zabytkowych oceniono generalnie na dobry i dostateczny (dla parków dworskich i pałacowych). Najcenniejsze obiekty zabytkowe zostały wpisane do rejestru zabytków. Są to:

w Ślesinie:

- układ urbanistyczny z XIX-XIX w. (A-462/203 z dnia 21.08.1991 r.),
- zespół kościoła parafialnego (204/Wlkp/A z dnia 18.11.2004 r.), obejmujący: kościół z 1604 r., prezbiterium z 1900 r., cmentarz przykościelny z pocz. XVII w., ogrodzenie z pocz. XX w. i plebanię z XIX/XX w.,
- cmentarz parafialny (A-479/220 z dnia 20.07.1992 r.),
- łuk triumfalny z 1812 r. (A-89/140 z dnia 12.07.1968 r.),

w Biskupiu:

- Zespół pałacowy (A-263/5 z dnia 30.04.1984 r.), obejmujący pałac z 1905 r. i park krajobrazowy,

w Mikorzynie:

- Zespół pałacowy (A-260/2 z dnia 15.02.1984 r.), obejmujący pałac z 2 poł. XIX w., park krajobrazowy i owczarnię (obecnie hotel i restauracja),

w Ostrowążu:

- kościół parafialny z 1946 r. (A-535/276 z dnia 9.11.1998 r.),

w Piotrkowicach:

- Zespół dworski (A-261/3 z dnia 15.02.1984 r.), obejmujący dwór z 1885 r. i park krajobrazowy,

w Wąsoszach:

- zespół kościoła parafialnego (350/Wlkp/A z dnia 28.06.2006 r.), obejmujący: kościół z 2 poł. XVI w. do 1868 r., cmentarz przykościelny, ogrodzenie z bramą z 2 poł. XIX w., plebanię wraz z ogrodem z poł. XIX w.,
- cmentarz parafialny z poł. XIX w. i grobowiec rodziny Mierzyńskich z 1917 r. (A-477/218 z dnia 20.07.1992 r.).

Pozostałe obiekty zabytkowe zostały ujęte w spisie obiektów zabytkowych Miasta i Gminy Ślesin.

Analiza w sferze technicznej ma odnosić się w szczególności do degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska. Gmina Ślesin nie posiada inwentaryzacji budynków. Nie można zatem przeprowadzić wyczerpującej analizy odnoszącej się do stanu technicznego budynków. Niemniej jednak wskaźnikiem pochodnym o charakterze technicznym może być liczba jednostek wpisanych do gminnej ewidencji zabytków nieruchomości znajdujących się w danej jednostce analitycznej oraz rejestrze zabytków. Skoro pod uwagę została wzięta analiza udziału obiektów zabytkowych w danej jednostce analitycznej, to występowanie obiektów zabytkowych powyżej średniej dla całej gminy uznane zostało za wskaźnik mający wpływ na wyznaczenie obszaru zdegradowanego. Średnia dla Gminy Ślesin została obliczona w następujący sposób:

$$W_z = O_z / L$$

gdzie:

W_z - wskaźnik udziału obiektów zabytkowych w ogóle zabytków w gminie

O_z - Ogół zabytków w gminie

L - liczba jednostek analitycznych

Tabela nr 18 Udział obiektów zabytkowych w danej miejscowości/ulicy w ogóle zabytków w gminie Ślesin w 2015 r. z uwzględnieniem wartości wskaźnika wyższych niż średnia dla gminy

Miejscowość/ulica	Udział obiektów zabytkowych [%]	Miejscowość/ulica	Udział obiektów zabytkowych [%]
Gmina ogółem- 0,67%			
Biskupie	0,97	Półwiosek Stary	2,91
Dąbrowa Mała	0,97	Różnowo	0,97
Goranin	0,97	Różopole	1,94
Ignacewo	0,97	Szyszyńskie Holendry	0,97
Kijowiec	3,88	Teodorowo	1,94
Kolebki	1,94	Wąsoskie Holendry	0,97
Kolonia Sarnowa	0,97	Wąsosze	1,94

Licheń Stary	8,74	Wierzelin	3,88
Lizawy	0,97	Wygoda	0,97
Makarowo Gorańskie	0,97	Żółwieniec	0,97
Marianowo	1,94	Ślesin	
Mikorzyn	0,97	Ul. Cegielniana	0,97
Ostrowąż	2,91	Ul. Kleczewska	14,56
Piotrkowice	0,97	Ul. Kościelna	9,71
Pogoń Gostawicka	2,91	ul. Ryszarda Berwińskiego	1,94
Pogorzele	2,91	Pl. Wolności	2,91
		Ul. Żwirki i Wigury	18,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Ślesin

W powyżej tabeli ujęto tylko jednostki, w których wartość wskaźnika jest wyższa niż średnia dla całej gminy Ślesin. Do Gminnej Ewidencji Zabytków wpisanych było na koniec 2015 r. 103 budynki (mieszkalne i niemieszkalne). Najwięcej zabytków zlokalizowanych jest w miejscowości Licheń Stary oraz w miejscowości Ślesin przy ulicy Kleczewskiej, Kościelnej i Żwirki i Wigury. Wskaźnik dla gminy Ślesin wynosi 0,67%.

3.1.4 Sfera środowiskowa

Wskaźnikiem wykorzystującym konkretne dane, a odnoszącym się do sfery środowiskowej, jest udział budynków pokrytych lub izolowanych azbestem w ogólnej liczbie budynków. Inwentaryzacja tego typu obiektów wykonana została przez Starostwo Powiatowe w Koninie. Największa część obiektów krytych azbestem znajduje się w Licheniu Starym (aż 9,35%) oraz w jednostce Kolebki 4,19 %, z kolei w m. Ślesin najwyższa jest przy ulicy Polnej i wynosi 0,96%.

Tabela nr 19 Udział obiektów pokrytych azbestem w % w 2015 r. z podziałem na miejscowości i ulice gminy Ślesin z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

Nazwa jednostki	Procentowy udział budynków pokrytych azbestem	Nazwa jednostki	Procentowy udział budynków pokrytych azbestem	Nazwa jednostki	Procentowy udział budynków pokrytych azbestem
Gmina ogółem- 0,50%					
Biskupie	3,74	Kolebki	4,19	Pogoń Gostawicka	0,42

Bylew	1,86	Leśnictwo	3,01	Półwiosek Lubstowski	0,55
Głębockie	0,13	Licheń Stary	9,35	Półwiosek Stary	3,00
Goranin	1,43	Lubomyśle	0,68	Różnowo	0,55
Honoratka	1,11	Marianowo	1,56	Szyszyn	1,94
Ignacewo	1,74	Mikorzyn	1,23	Szyczyńskie Holendry	1,19
Julia	1,16	Niedźwiady	0,68	Wąsosze	1,40
Kępa	0,86	Ostrowąż	1,82	Wygoda	3,92
Kijowiec	1,48	Piotrkowice	3,79		
Ślesin	0	ul. Józefa Czekalskiego	0	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,08
ul. 20 Stycznia	0,41	ul. Juliana Tuwima	0	ul. Piaski	0
ul. Akacyjowa	0,17	ul. Kleczewska	0	ul. Pogodna	0
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0	ul. Kliny	0	ul. Polna	0,96
ul. Andrzeja Munka	0	ul. Klonowa	0	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0
ul. Borowa	0	ul. Knieja	0	ul. Przystępka	0
ul. Brzozowa	0,10	ul. Kopalniana	0	ul. Ryszarda Berwińskiego	0
ul. Bukowa	0	ul. Kościelna	0,59	ul. Sadowa	0
ul. Cegielniana	0,72	ul. Krańcowa	0	ul. Słoneczna	0,10
ul. Cicha	0	ul. Krótka	0	ul. Spokojna	0
ul. Czesława Miłosza	0	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,29	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,13
ul. Dębowa	0	ul. Fryderyka Chopina	0,24	ul. Targowa	0
ul. Diamentowa	0	ul. Leona Schillera	0	ul. Topolowa	0,08
ul. Działki	0,10	ul. Leśna	0,06	ul. Wierzbowa	0,07
ul. Feliksa Stamma	0	ul. Łąkowa	0	ul. Wincentego Witosa	0,06
ul. Gajowa	0	ul. Marii Dąbrowskiej	0,08	ul. Witolda Doroszewskiego	0,26
ul. Północna	0,69	ul. Mikołaja Kopernika	0	ul. Wodna	0
ul. gen. Stanisława Maczka	0	ul. Młodzieżowa	0	pl. Wolności	0
ul. gen. Stanisława Sikorskiego	0	ul. Myśliwska	0	ul. Wyzwolenia	0
ul. Gimnazjalna	0	ul. Napoleona	0	ul. Powstańców Wielkopolskich	0,21
ul. Gorańska	0	ul. Nowomiejska	0	ul. Zielona	0

ul. Jarosława Iwaszkiewicza	0,12	ul. Nowy Rynek	0	ul. Żwirki i Wigury	0,41
ul. Jasna	0	ul. Ogrodowa	0		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Ślesin

W obrębie gminy znajdują się też ważne tereny chronione. Bardzo bogate walory i zasoby przyrodnicze na terenie gminy Ślesin występują w centralnej wschodniej jej części. Rynną jeziorną ślesińsko - goplańską oraz fragment Pojezierza Kujawskiego objęto ochroną jako obszar chronionego krajobrazu (Goplańsko - Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu). Na obszarze gminy ochronie przyrody podlegają 2 pomniki przyrody – dąb szypułkowy i modrzew europejski - zlokalizowane w Leśnictwie Tokary. Użytki ekologiczne nie występują na obszarze gminy. Brak jest także stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo - krajobrazowych.

3.1.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Zjawiskiem, które świadczy o zdegradowaniu obszaru w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną. Wskaźnikiem obrazującym ten problem jest *liczba ludności korzystającej z chodników w przeliczeniu na 100 mieszkańców*. Brak dostępu do infrastruktury technicznej w znacznym stopniu może wpływać na obniżenie komfortu i jakości życia. Średnia dla Gminy w tym aspekcie wynosi 0,36%. Wartościami poniżej tej średniej charakteryzują się następujące jednostki podziału, przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 20 Wyposażenie w infrastrukturę techniczną (chodniki) mieszkańców jednostek analitycznych w 2015 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców z wartością wskaźnika przekraczającą średnią gminy.

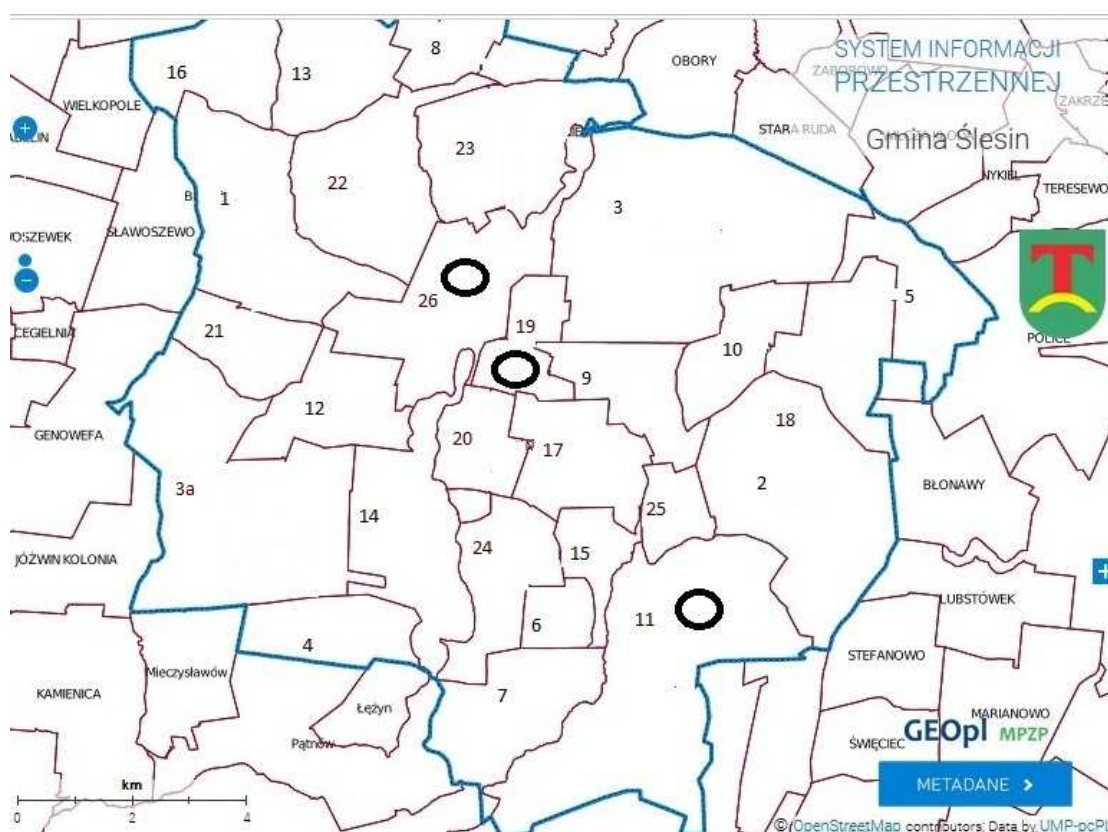
Nazwa jednostki	Procentowy udział liczby osób korzystających z chodników	Nazwa jednostki	Procentowy udział liczby osób korzystających z chodników	Nazwa jednostki	Procentowy udział liczby osób korzystających z chodników
Gmina ogółem- 0,36%					
Biskupie	0,16	Kolebki	0,00	Pogoń Gosławicka	0,00
Bylew	0,00	Leśnictwo	0,10	Półwiosek Lubstowski	0,27
Głębockie	0,00	Licheń Stary	0,31	Półwiosek Stary	0,37
Goranin	0,00	Lubomyśle	0,04	Różnowo	0,34
Honoratka	0,53	Marianowo	0,00	Szyszyn	0,44

Ignacewo	0,06	Mikorzyn	0,35	Szyszyńskie Holendry	0,28
Julia	0,00	Niedźwiady	0,00	Wąsosze	0,19
Kępa	0,00	Ostrowąż	0,21	Wygoda	0,00
Kijowiec	0,53	Piotrkowice	0,22		
Ślesin (ulice)		ul. Józefa Czekalskiego	4,00	ul. Jana Niedźwiedzińskiego	0,00
ul. 20 Stycznia	1,09	ul. Juliana Tuwima	0,00	ul. Piaski	1,73
ul. Akacyjowa	0,52	ul. Kleczewska	0,68	ul. Pogodna	0,00
ul. Tadeusza Zawadzkiego	1,16	ul. Kliny	1,07	ul. Polna	0,63
ul. Andrzeja Munka	0,00	ul. Klonowa	0,44	ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	0,00
ul. Borowa	0,00	ul. Knieja	0,77	ul. Przystępka	0,00
ul. Brzozowa	0,62	ul. Kopalniana	0,00	ul. Ryszarda Berwińskiego	0,46
ul. Bukowa	0,36	ul. Kościelna	0,87	ul. Sadowa	0,50
ul. Cegielniana	0,25	ul. Krańcowa	0,00	ul. Słoneczna	2,05
ul. Cicha	0,00	ul. Krótka	2,33	ul. Spokojna	1,00
ul. Czesława Miłosza	0,57	ul. Ksawerego Dunikowskiego	0,22	ul. Tadeusza Kotarbińskiego	0,00
ul. Dębowa	0,26	ul. Fryderyka Chopina	0,00	ul. Targowa	0,45
ul. Diamentowa	0,00	ul. Leona Schillera	0,50	ul. Topolowa	0,35
ul. Działki	0,79	ul. Leśna	0,00	ul. Wierzbowa	1,43
ul. Feliksa Stamma	0,00	ul. Łąkowa	0,00	ul. Wincentego Witosa	0,84
ul. Gajowa	0,00	ul. Marii Dąbrowskiej	0,00	ul. Witolda Doroszewskiego	0,45
ul. Północna	0,84	ul. Mikołaja Kopernika	1,09	ul. Wodna	0,00
ul. gen. Stanisława Maczka	0,00	ul. Młodzieżowa	2,96	pl. Wolności	1,59
ul. gen. Władysława Sikorskiego	2,00	ul. Myśliwska	0,00	ul. Wyzwolenia	0,65
ul. Gimnazjalna	2,25	ul. Napoleona	0,66	ul. Powstańców Wielkopolskich	0,72
ul. Gorańska	0,43	ul. Nowomiejska	10,00	ul. Zielona	2,00
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	1,55	ul. Nowy Rynek	2,00	ul. Żwirki i Wigury	0,79
ul. Jasna	0,00	ul. Ogrodowa	0,96		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Ślesinie

Do identyfikacji problemów w sferze przestrzenno – funkcjonalnej posłużono się również wskaźnikiem dotyczącym liczby ścieżek i tras rowerowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Występowanie ścieżek oraz tras rowerowych ma istotne znaczenie dla prawidłowego wzrostu i rozwoju dzieci już od najmłodszych lat. Jazda rowerem po wyznaczonym do tego miejscu rozwija kreatywność, zapewnia prawidłowy rozwój fizyczny oraz psychiczny i kształtuje oraz zachęca do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami. Na 100 mieszkańców gminy przypada średnio 0,02 ścieżek i tras rowerowych. Dane te zaprezentowano na poniższej mapie:

Rysunek 2 Mapa z zaznaczonymi jednostkami, w których wskaźnik jest wyższy niż średnia dla Gminy Ślesin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/slesin/>

Ścieżki oraz trasy rowerowe zlokalizowane są jedynie w jednostce Ślesin, Licheń Stary oraz Półwiosek Lubstowski.

Gmina Ślesin leży we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w ziemskim powiecie konińskim. Od południa graniczy z gminą Kramsk i miastem Konin; od zachodu – z gminami Kazimierz Biskupi i Kleczew; od północy – z gminami Wilczyn, Skulsk i Wierzbiniek; od wschodu – z gminą Sompolno.

Pod względem powierzchni gmina należy do dwóch największych wśród 14 gmin powiatu konińskiego a w województwie wielkopolskim zajmuje 72 miejsce wśród wszystkich 226 gmin i 46 miejsce wśród gmin miejsko-wiejskich.

Gmina Ślesin ma charakter miejsko-wiejski. Jej sieć osadniczą tworzą miasto Ślesin i 51 miejscowości wiejskich. Obszar wiejski podzielony jest administracyjnie na 26 sołectw.

Gmina Ślesin jest prawie w 100% zwodociągowana. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych było około 80% mieszkańców gminy. Sektor transportu obejmuje pojazdy zarejestrowane na terenie gminy Ślesin oraz pojazdy przejeżdżające przez gminę tranzytem.

Ruch tranzytowy odbywa się na drogach:

1. droga krajowa nr 25 relacji Bobolice – Bydgoszcz – Konin – Kalisz – Ostrów Wielkopolski – Oleśnica, wiążąca Ślesin z Koninem i autostradą A2,
2. droga wojewódzka nr 263 relacji Słupca – Ślesin – Sompolno – Kłodawa – Dąbie, krzyżująca się w Ślesinie z drogą krajową nr 25.

Pomiar ruchu tranzytowego i lokalnego został oszacowany na podstawie pomiaru ruchu GDDKiA z 2010 roku. Mierzono sieć dróg krajowych techniką ręczną (przeszkoleni obserwatorzy) i automatyczną (video rejestracja, stacją ciągłych pomiarów ruchów). Całoroczny pomiar składał się z 9 dni pomiarowych, które obejmowały 9 pomiarów dziennych w godzinach 6:00 – 22:00, 2 pomiarów nocnych w godzinach 22:00 – 6:00 (w tym dwóch pomiarów całodobowych wg harmonogramu). Określono natężenie ruchu pojazdów (*informacja na podstawie aktualizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Ślesin*).

Tabela nr 21 Kategorie dróg w gminie Ślesin

Kategoria dróg	Długość w km	% dróg ogółem
Krajowa	13,62, w tym w Ślesinie 3,317 km	9,93
Wojewódzka	13,806	9,61
Powiatowa	37,509	28,08
Gminna	82,825	52,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Ślesinie

Tabela nr 22 Sieć dróg gminnych w gminie Ślesin

rodzaj drogi	Twarda			Nieulepszona		Gruntowa	
	bitumiczna	Betonowa	Kostka	Brukowa	tłuczniowa	wzmocniona	Naturalna
klasa D i L	174,23		2,815 km		22,800km	2,900km	33,260km

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Ślesinie

Ujęcia wody znajdują się w Ślesinie, Biskupiu, Bylewie, Honoratce, Niedźwiadach i Szyszynie. Stopień wyposażenia gminy w sieć kanalizacji sanitarnej sięga 50%. Kanalizacja sanitarna znajduje się w miejscowościach: Lubomyśle, Licheń Stary, Mikorzyn, Półwiosek Stary, Półwiosek Lubstowski, Wąsosze, Honoratka, Szyszyn, Szyszyńskie Holendry, Biskupie, Ślesin oraz Ostrowąż. Długość kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 86,4 km, w tym w Ślesinie 34,6 km. Ścieki są odprowadzane do mechaniczno-biologicznych oczyszczalni w Lubomyślu i Licheniu Starym.

Wskaźnik wyposażenia ludności gminy w sieć wodociągową i kanalizację sanitarną przewyższa średnią powiatową i wojewódzką.

3.2 Określenie obszarów zdegradowanych w przestrzeni gminy

Rewitalizację należy rozumieć jako system działań, które mają na celu "przywracanie do życia" i zrównoważony rozwój określonych obszarów, które utraciły dotychczas pełnione funkcje, np. społeczne czy gospodarcze. Rewitalizacja i rozwój infrastruktury terenów zdegradowanych sprzyjać ma rozwojowi społecznemu i gospodarczemu oraz tworzeniu nowych funkcji administracyjno–biznesowych. Proces rewitalizacji jest odpowiedzią na występowanie wielu niekorzystnych zjawisk np.: bezrobocia, ubóstwa, wykluczenia społecznego, negatywnych procesów demograficznych, zanieczyszczenia środowiska, degradacji infrastruktury technicznej.

Celem Programu Rewitalizacji jest zainicjowanie działań mających na celu ożywienie gospodarcze i społeczne obszaru, zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego, m.in. poprzez nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno – gospodarczych.

Działania powinny odbywać się przy jednoczesnej trosce o środowisko naturalne.

Do najważniejszych celów rewitalizacji należą:

- ożywienie społeczno–gospodarcze,

- eliminowanie bądź ograniczanie nasilenia negatywnych zjawisk społecznych,
- uzyskanie ładu przestrzennego i poprawa estetyki miasta,
- zwiększenie wartości rewitalizowanych nieruchomości,
- poprawa wizerunku przestrzeni miejskiej,
- zainicjowanie i wzmocnienie współpracy między lokalnymi podmiotami przy lokalnych działaniach społecznych,
- włączenie mieszkańców do procesu decyzyjnego (partycypacja społeczna),
- wzrost liczby turystów odwiedzających obszary zrewitalizowane,
- wzrost liczby podmiotów gospodarczych w obszarze oddziaływania programu.

Obszar zdegradowany, zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, to znajdujący się w stanie kryzysowym obszar gminy, cechujący się nagromadzeniem negatywnych zjawisk społecznych (zwłaszcza wysokiego poziomu bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji/kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu kulturalnym/społecznym) oraz wystąpieniem jednego z czynników: środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych bądź technicznych.

W celu przeprowadzenia diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wykorzystano podział gminy na sołectwa oraz samego miasta Ślesin na ulice. Podział ten został zastosowany w celu przestrzennego zobrazowania wyników analizy wskaźnikowej za pomocą struktury jednostek pomocniczych. Przedstawione jednostki urbanistyczne to powiązane ze sobą funkcjonalnie obszary, a więc przedstawiają one tożsame problemy i potencjały.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji posłużono się danymi o charakterze ilościowym, które pozyskane zostały z różnego rodzaju instytucji.

Zebrane dane odnoszą się do pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej.

Wskaźniki zostały przedstawione w sposób względny – zostały przyrównane do 100 mieszkańców danej jednostki podziału gminy lub zaprezentowane w postaci danych procentowych. Dzięki temu zabiegowi możliwe stało się przedstawienie wartości wskaźników uwzględniając różnice w liczbie ludności zamieszkującej każdą z jednostek podziału.

W trakcie prac nad wyznaczeniem obszaru rewitalizacji pozyskano dane statystyczne z Urzędu Miasta i Gminy w Ślesinie, Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ślesinie, szkół z terenu gminy Ślesin, Policji, Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W celu przedstawienia najbardziej wiarygodnych danych w stosunku do 2017 roku pod uwagę wzięto dane z roku 2015.

Pozyskane dane dotyczyły:

- liczby ludności,
- liczby osób w wieku przedprodukcyjnym,
- liczby osób w wieku produkcyjnym,
- liczby osób w wieku poprodukcyjnym,
- liczby osób korzystających z pomocy społecznej,
- liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo,
- liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność,
- liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie,
- liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię,
- liczby założonych niebieskich kart,
- liczby osób bezrobotnych,
- liczby osób długotrwale bezrobotnych,
- liczby osób bezrobotnych o 25 roku życia,
- liczby osób bezrobotnych po 50 roku życia,
- liczby wydanych kart do głosowania w wyborach parlamentarnych w 2015 roku,
- liczby osób uprawnionych do głosowania w wyborach parlamentarnych w 2015 roku,

Biorąc pod uwagę powyższe dane przeprowadzono analizę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie Ślesin w oparciu o wartości następujących wskaźników:

- udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców,
- liczba założonych niebieskich kart na 100 mieszkańców,
- liczba osób objętych pomocą społeczną na 100 mieszkańców,
- liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców,

- liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców,
- liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców,
- liczba osób objętych pomocą z powodu alkoholizmu i narkomanii na 100 mieszkańców,
- udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców,
- udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- udział osób bezrobotnych do 25 r.ż. w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- udział osób bezrobotnych po 50 r.ż. w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- frekwencja w wyborach parlamentarnych w roku 2015 r.,
- liczba NGO na 100 mieszkańców,
- średni wynik sprawdzianu 6-klasisty,
- wskaźnik przedsiębiorczości,
- stosunek firm zamkniętych do otwartych,
- udział obiektów zabytkowych w ogóle zabytków w gminie,
- udział obiektów pokrytych azbestem,
- liczba osób korzystających z chodników.

3.3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych konieczne było wskazanie terenów, na których analizowane wskaźniki przyjmują mniej korzystne wartości niż w pozostałych częściach miasta i całej gminy. Przeprowadzono analizę wskaźnikową w oparciu o metodę standaryzacji w celu określenia natężenia negatywnych zjawisk społecznych.

Analiza wykonana przy uwzględnieniu wyżej wymienionych sfer pozwoliła wyodrębnić ulice w Ślesinie oraz jednostki analityczne z najwyższą liczbą wskaźników o największym odchyleniu od średniej gminy. Uznano, że obszarem zdegradowanym może być ta miejscowość lub ulica, która osiąga wskaźniki o wartościach mniej korzystnych niż średnia gminy w przypadku co najmniej 8 wskaźników (z 19 analizowanych) oraz przynajmniej jeden z tych wskaźników posiada wartości mniej korzystne niż średnia gminy w sferze innej niż społeczna. Wyodrębniono te jednostki, które charakteryzuje wyższe od średniej dla całej gminy nagromadzenie zjawisk kryzysowych (za zjawisko kryzysowe uznano sytuację, w której wartość danego wskaźnika jest mniej korzystna –

wyższa lub niższa – od średniej dla całej Gminy Ślesin) oraz co najmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych. Jednostki te tworzą obszar zdegradowany.

Warunki te spełniają następujące miejscowości i ulice:

- Ślesin: 20 Stycznia, Cegielniana, Działki, Kleczewska, Knieja, Kościelna, Krótka, Mikołaja Kopernika, Napoleona, Ryszarda Berwińskiego, Targowa, Żwirki i Wigury,
- Jednostki analityczne: Biskupie, Bylew, Głębockie, Ignacewo, Kijowiec, Kolebki, Marianowo, Niedźwiady, Ostrowąż, Piotrkowice, Pogoń Gosławicka, Półwiosek Lubstowski, Szyszyńskie Holendry.

W sferze **społecznej** największym (bo aż 11 wskaźników spośród 14 badanych w sferze społecznej) nagromadzeniem zjawisk kryzysowych charakteryzują się jednostki Biskupie, Ignacewo, Kijowiec, Półwiosek Lubstowski, oraz Ślesin ul. Knieja, ul. Ryszarda Berwińskiego.

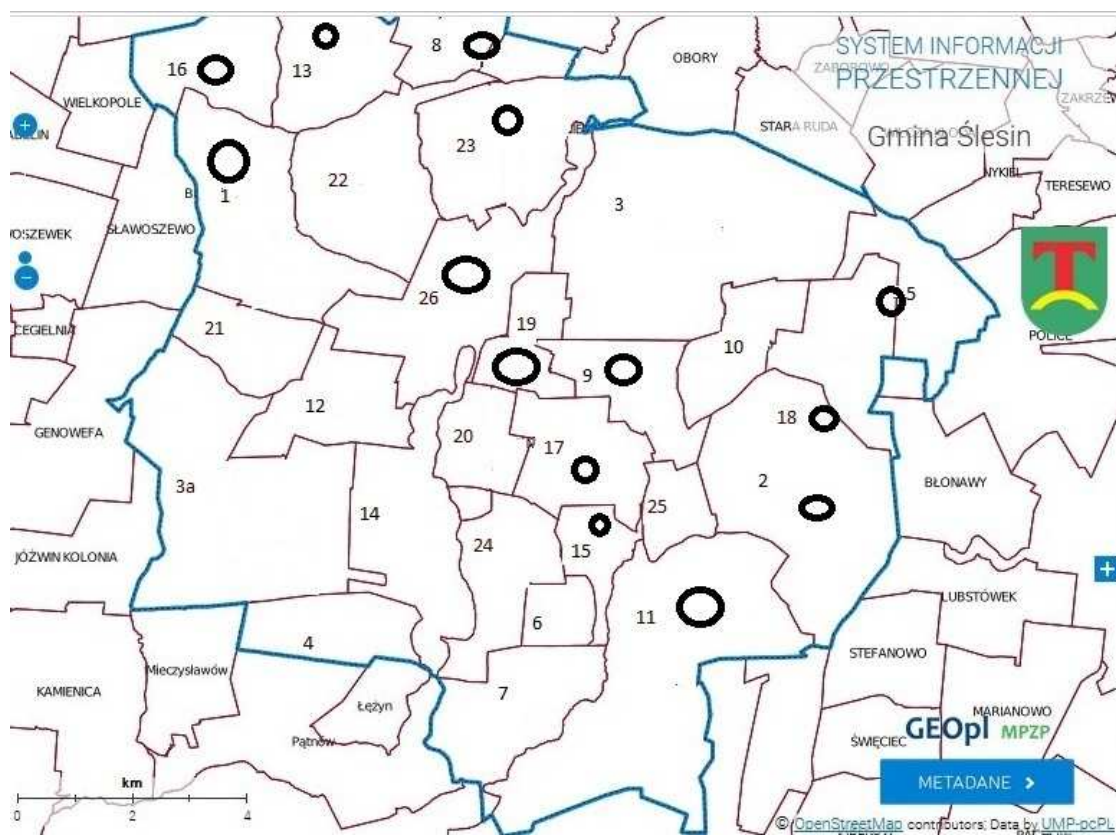
W sferze **gospodarczej** największym (2 wskaźniki na 2) nagromadzeniem zjawisk kryzysowych charakteryzują się jednostki: Kępa, Różnowo.

W sferze **przestrzenno-funkcjonalnej** największym nagromadzeniem zjawisk kryzysowych charakteryzują się jednostki: Biskupie, Bylew, Głębockie, Ignacewo, Julia, Kępa, Kolebki, Leśnictwo, Marianowo, Licheń Stary, Mikorzyn, Pogoń Gosławicka, Niedźwiady, Lubomyśle, Goranin, Ostrowąż, Piotrkowice, Półwiosek Lubstowski, Różnowa, Szyszyńskie Holendry, Wąsosze.

W sferze **technicznej** największym nagromadzeniem zjawisk kryzysowych charakteryzują się: Bylew, Głębockie, Honoratka, Julia, Kępa, Leśnictwo, Lubomyśle, Niedźwiady, Szyszyn.

W sferze **środowiskowej** największym nagromadzeniem zjawisk kryzysowych charakteryzują się: Biskupie, Bylew, Goranin, Honoratka, Ignacewo, Julia, Kępa, Kijowiec, Kolebki, Leśnictwo, Licheń Stary, Lubomyśle, Marianowo, Mikorzyn, Niedźwiady, Ostrowąż, Piotrkowice, Półwiosek Lubstowski, Półwiosek Stary, Różnowo, Szyszyn, Szyszyńskie Holendry, Wąsosze, Wygoda.

Rysunek nr 3 Obszary zdegradowane w przestrzeni gminy Ślesin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/slesin/>

Tabela nr 23 Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla obszarów zdegradowanych w gminie Ślesin w zakresie społecznym

Nazwa jednostki analitycznej	Udział osób w wieku produkcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Liczba osób objętych pomocą na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Liczba osób objętych pomocą z powodu alkoholu i narko na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin	Udział bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym	Udział długotrwale bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych do 25 rż	Udział bezrobotnych powyżej 50 rż	Sprawdzian 6-klasisty	Frekwencja wyborcza	Liczba NGO na 100 mieszkańców	Podsumowanie w szt. Pokazujące natężenie zjawisk kryzysowych w danej jednostce
Gmina ogółem	22,78	0,26	6,07	6,02	1,63	3,14	1,58	19,06	10,27	4,18	3,01	62,90	41,30	0,21	
Biskupie	44,14	0,00	27,51	27,51	15,57	5,42	3,95	19,66	8,05	7,59	0,57	61,00	38,62	0,00	11
Bylew	15,64	0,00	10,81	10,81	2,41	4,56	3,34	34,17	11,67	14,44	2,78	47,25	46,47	0,00	10
Głębockie	18,74	0,00	10,57	10,57	0,93	6,02	6,01	30,68	17,67	10,35	1,83	56,33	35,04	0,00	10
Goranin	16,92	0,00	6,15	6,15	0,00	4,62	0,00	25,00	20,00	0,00	15,00	65,90	44,71	0,00	7
Honoratka	21,89	0,00	3,09	3,09	0,39	1,64	1,02	15,18	9,78	2,30	1,90	31,67	44,71	0,00	2
Ignacewo	18,62	0,00	8,12	7,84	2,20	3,14	2,25	19,77	14,52	3,75	3,94	42,84	38,87	0,00	11
Julia	23,53	0,00	3,53	3,53	2,35	2,35	2,35	17,24	6,90	10,34	0,00	0,00	37,10	0,00	7
Kępa	17,37	0,00	3,09	3,09	1,16	1,16	0,39	12,94	1,18	3,53	1,18	58,07	37,10	0,00	3
Kijowiec	20,16	0,00	10,09	10,09	2,31	7,28	4,49	28,84	19,70	15,82	1,94	0,00	35,04	0,00	11
Kolebki	18,75	0,00	6,25	6,25	0,00	1,88	0,63	21,74	11,59	7,25	1,45	0,00	38,87	0,00	8
Leśnictwo	14,75	0,00	4,10	4,10	0,82	1,64	0,82	20,83	8,33	4,17	4,17	0,00	38,87	0,00	5
Licheń Stary	19,16	0,00	4,40	4,40	1,19	3,06	0,89	23,42	9,28	4,01	6,12	44,59	46,47	0,00	4
Lubomyśle	21,05	1,91	5,76	5,94	0,18	3,73	0,09	18,11	10,84	2,68	1,54	58,14	44,71	0,00	5

Marianowo	29,36	0,00	12,07	12,07	0,47	3,65	5,47	10,00	10,00	3,33	0,00	0,00	35,04	0,00	8
Mikorzyn	21,70	0,00	3,51	3,51	0,67	0,67	1,67	17,04	9,87	4,93	4,04	65,50	44,71	0,00	4
Niedźwiady	25,97	2,90	3,35	3,35	1,20	1,20	1,20	26,32	8,18	4,26	3,92	47,33	37,10	0,00	8
Ostrowąż	28,63	0,00	2,20	2,20	1,45	1,00	1,20	20,86	12,72	4,89	3,59	0,00	38,62	0,00	8
Piotrkowice	23,88	0,00	5,72	5,72	3,73	2,49	1,99	26,12	15,67	5,97	4,48	79,33	37,10	0,00	9
Pogoń Gosławicka	45,02	0,97	8,65	8,65	4,78	6,23	1,59	12,55	0,00	0,00	0,00	46,00	46,47	0,00	9
Półwiosek Lubstowski	22,86	3,18	2,27	2,27	1,73	0,59	1,82	22,58	11,52	4,61	6,65	60,80	37,10	0,00	11
Półwiosek Stary	10,73	0,43	0,21	0,21	0,00	0,21	0,21	8,24	4,71	3,53	1,18	67,67	43,89	0,00	2
Różnowo	22,45	1,52	1,89	1,89	0,94	0,00	0,47	9,38	1,56	3,13	0,00	65,00	38,62	0,00	3
Szyszyn	20,34	0,00	5,50	4,72	0,25	2,95	0,67	17,21	7,23	5,29	2,00	48,17	35,04	0,00	4
Szyszyńskie Holendry	23,79	0,00	10,26	9,11	3,15	7,11	0,64	17,06	9,11	5,70	4,10	79,57	35,04	0,00	9
Wąsosze	28,42	0,23	4,36	4,36	1,94	2,65	2,06	10,43	6,83	0,60	0,90	48,00	43,89	0,00	5
Wygoda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,10	0,00	3
Ślesin (ulice)															
ul. 20 Stycznia	17,58	0,00	17,58	17,58	6,59	6,59	2,20	16,67	9,52	4,76	4,76	62,10	50,51	0,078	9
ul. Akacjowa	37,36	0,00	4,40	4,40	0,00	3,30	0,00	27,27	18,18	0,00	4,55	0,00	48,85	0,00	7
ul. Tadeusza Zawadzkiego	6,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	0,00	12,50	0,00	50,51	0,00	5
ul. Andrzeja Munka	16,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2
ul. Brzozowa	19,23	0,00	1,92	1,92	0,00	1,92	0,00	5,56	5,56	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	2
ul. Bukowa	27,27	6,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,27	27,27	9,09	0,00	0,00	48,85	0,00	7
ul. Cegielniana	20,55	0,00	13,70	13,70	2,74	10,96	1,37	25,00	20,83	4,17	8,33	31,30	50,51	0,00	9
ul. Cicha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	2

ul. Czesława Miłosza	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2
ul. Dębowa	27,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,38	7,69	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	3
ul. Działki	27,59	0,00	6,90	6,90	6,90	0,00	0,00	40,00	40,00	0,00	0,00	80,20	50,51	0,00	8	
ul. Gajowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	2	
ul. Północna	6,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,45	7,04	2,82	0,00	91,30	50,51	0,00	2	
ul. gen. Władysława Sikorskiego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2	
ul. Gimnazjalna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2	
ul. Gorańska	19,59	0,00	3,09	3,09	0,00	3,09	0,00	18,92	10,81	2,70	5,41	69,10	48,85	0,00	3	
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	12,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,50	6,25	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2	
ul. Jasna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	2	
ul. Józefa Czekalskiego	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	3	
ul. Juliana Tuwima	4,76	0,00	19,05	19,05	0,00	14,29	0,00	16,67	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	5	
ul. Kleczewska	23,93	0,00	10,26	10,26	2,56	5,98	2,56	11,54	3,85	0,00	3,57	86,90	48,85	0,90	8	
ul. Kliny	31,58	0,00	2,63	2,63	2,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	4	
ul. Klonowa	52,17	0,00	4,35	4,35	4,35	0,00	0,00	28,57	14,29	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	6	
ul. Knieja	36,96	0,00	15,22	15,22	4,35	6,52	2,17	33,33	27,78	5,56	0,00	0,00	48,85	0,00	11	
ul. Kościelna	41,18	0,00	11,18	11,18	2,94	7,65	3,53	11,46	7,29	0,00	2,08	0,00	48,85	0,67	8	
ul. Krańcowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	4	
ul. Krótka	50,00	0,00	12,50	12,50	12,50	6,25	6,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	8	
ul. Ksawerego Dunikowskiego	5,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,54	7,69	0,00	0,00	64,90	50,51	0,00	1	
ul. Fryderyka Chopina	5,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,33	8,33	8,33	0,00	0,00	50,51	0,00	3	
ul. Leona Schillera	17,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,69	7,69	0,00	7,69	0,00	50,51	0,00	3	

ul. Marii Dąbrowskiej	14,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2
ul. Mikołaja Kopernika	11,11	0,00	11,11	11,11	0,00	11,11	0,00	66,67	66,67	0,00	66,67	0,00	50,51	0,00	8
ul. Młodzieżowa	5,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2
ul. Myśliwska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	2
ul. Napoleona	26,60	0,00	12,77	12,77	5,32	2,13	5,32	21,95	9,76	2,44	7,32	0,00	48,85	0,73	9
ul. Nowomiejska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	33,30	2
ul. Nowy Rynek	20,83	0,00	4,17	4,17	4,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	3,70	3
ul. Ogrodowa	45,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	25,00	8,33	16,67	69,30	48,85	0,00	6
ul. Jana Niedzwiedzińskiego	6,67	0,00	6,67	6,67	6,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	5
ul. Piaski	40,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	3
ul. Pogodna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	2
ul. Polna	17,78	0,00	6,11	6,11	1,11	4,44	1,11	7,06	5,88	0,00	2,35	58,90	50,51	0,00	5
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	23,08	7,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,22	0,00	0,00	0,00	57,40	50,51	0,00	5
ul. Przystępka	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	0,00	48,85	0,00	3
ul. Ryszarda Berwińskiego	69,57	0,00	30,43	30,43	17,39	13,04	4,35	44,44	33,33	11,11	0,00	0,00	50,51	0,00	11
ul. Sadowa	31,82	0,00	4,55	4,55	4,55	0,00	0,00	22,22	22,22	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	6
ul. Słoneczna	48,94	0,00	2,13	2,13	0,00	2,13	0,00	10,53	10,53	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	4
ul. Spokojna	44,00	0,00	8,00	4,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	48,85	0,00	5
ul. Tadeusza Kotarbińskiego	8,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	0,00	0,00	0,00	0,00	50,51	0,00	2
ul. Targowa	35,29	0,00	33,33	33,33	7,84	19,61	1,96	19,05	14,29	14,29	0,00	55,50	48,85	0,00	10
ul. Topolowa	38,24	0,00	2,94	2,94	1,47	1,47	0,00	13,64	9,09	4,55	0,00	80,60	48,85	0,00	3
ul. Wierzbowa	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	3
ul. Wincentego Witosa	10,00	0,00	3,33	3,33	0,00	3,33	3,33	33,33	6,67	13,33	0,00	0,00	50,51	0,00	6

ul. Witolda Doroszewskiego	17,74	0,00	1,61	1,61	1,61	0,00	0,00	7,14	3,57	0,00	3,57	95,80	50,51	0,00	2
ul. Wodna	133,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,85	0,00	3
pl. Wolności	22,22	0,00	3,70	3,70	0,00	3,70	0,00	22,22	11,11	0,00	11,11	50,20	48,85	2,94	6
ul. Wyzwolenia	44,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68,90	48,85	0,00	2
ul. Powstańców Wielkopolskich	14,29	0,00	8,93	8,93	7,14	5,36	5,36	10,00	7,50	2,50	2,50	74,40	48,85	1,46	6
ul. Zielona	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	77,40	50,51	0,00	1
ul. Żwirki i Wigury	30,88	0,00	10,60	10,60	1,38	4,61	3,69	21,62	9,46	2,70	5,41	0,00	48,85	0,00	9

Źródło: [Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych]

Legenda:

	wartość wskaźnika przekraczająca średnią gminy
	wartość wskaźnika nie przekraczająca średniej gminy
	wartość wskaźnika dla gminy

Tabela nr 24 Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla obszarów zdegradowanych w gminie Ślesin w zakresie innym niż społeczny

Nazwa jednostki	Wskaźnik przedsiębiorczości [%]	Stosunek liczby podmiotów gospodarczych zamkniętych do liczby podmiotów otwartych	Udział obiektów zabytkowych w ogóle zabytków w gminie	Udział obiektów pokrytych/ azbestem	Procentowy udział liczby osób korzystających z chodników	Podsumowanie
	Sfera gospodarcza		Sfera techniczna	Sfera środowiskowa	Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
Gmina ogółem	5,89	97,06	0,67	0,5	0,36	
Biskupie	3,85	0	0,97	3,74	0,16	3
Bylew	2,24	0	0	1,86	0	4
Głębockie	5,85	50	0	0,13	0	3
Goranin	-	100	0,97	1,43	0	3
Honoratka	12,1	75	0	1,11	0,53	2
Ignacewo	16,61	0	0,97	1,74	0,06	2
Julia	1,44	0	0	1,16	0	4
Kępa	4,59	100	0	0,86	0	5
Kijowiec	11,93	87,5	3,88	1,48	0,53	1

Kolebki	9,62	0	1,94	4,19	0	2
Leśnictwo	0,44	0	0	3,01	0,1	4
Licheń Stary	180,88	128,57	8,74	9,35	0,31	3
Lubomyśle	30,06	0	0	0,68	0,04	3
Marianowo	2,69	50	1,94	1,56	0	3
Mikorzyn	16,98	66,66	0,97	1,23	0,35	2
Niedźwiady	4,84	0	0	0,68	0	4
Ostrowąż	10,38	50	2,91	1,82	0,21	2
Piotrkowice	21,43	33,33	0,97	3,79	0,22	2
Pogoń Gosławicka	33,11	100	2,91	0,42	0	2
Półwiosek Lubstowski	34,53	0	1,94	0,55	0,27	2
Półwiosek Stary	15,57	50	2,91	3	0,37	1
Różnowo	1,92	100	0,97	0,55	0,34	4
Szyszyn	11,85	50	0	1,94	0,44	2
Szyszyńskie Holendry	15,38	0	0,97	1,19	0,28	2
Wąsosze	9,86	80	1,46	1,4	0,19	2
Wygoda	0	0	0,97	3,92	0	3
Ślesin						-
ul. 20 Stycznia	4,69	0	0	0,41	1,09	2
ul. Akacyjowa	5,15	-	0	0,17	0,52	3
ul. Tadeusza Zawadzkiego	0	-	0	0	1,16	3

ul. Andrzeja Munka	28,57	-	0	0	0	3
ul. Borowa	-	-	0	0	0	3
ul. Brzozowa	10	-	0	0,1	0,62	2
ul. Bukowa	12,12	-	0	0	0,36	2
ul. Cegielniana	1,19	-	0,97	0,72	0,25	4
ul. Cicha	8,33	-	0	0	0	3
ul. Czesława Miłosza	14,29	-	0	0	0,57	3
ul. Dębowa	5,26	-	0	0	0,26	4
ul. Diamentowa	-	-	0	0	0	3
ul. Działki	11,76	0	0	0,1	0,79	1
ul. Feliksa Stamma	-	-	0	0	0	3
ul. Gajowa	25	-	0	0	0	3
ul. Północna	6,28	200	0	0,69	0,84	3
ul. gen. Stanisława Maczka	25	100	0	0	0	3
ul. gen. Stanisława Sikorskiego	0	-	0	0	2	3
ul. Gimnazjalna	6,25	-	0	0	2,25	2
ul. Gorańska	6,84	200	0	0	0,43	2
ul. Jarosława Iwaszkiewicza	4,08	-	0	0,12	1,55	3
ul. Jasna	14,29	-	0	0	0	3
ul. Józefa Czekalskiego	0	-	0	0	4	3
ul. Juliana Tuwima	6,25	-	0	0	0	3
ul. Kleczewska	16,22	-	14,56	0	0,68	1
ul. Kliny	4,88	-	0	0	1,07	3
ul. Klonowa	3,7	100	0	0	0,44	3
ul. Knieja	15	-	0	0	0,77	2
ul. Kopalniana	-	-	0	0	0	3
ul. Kościelna	11,74	50	9,71	0,59	0,87	1

ul. Krańcowa	14,29	-	0	0	0	3
ul. Krótka	12,5	-	0	0	2,33	2
ul. Ksawerego Dunikowskiego	2,99	-	0	0,29	0,22	4
ul. Fryderyka Chopina	0	-	0	0,24	0	4
ul. Leona Schillera	3,33	-	0	0	0,5	3
ul. Leśna	-	0	0	0,06	0	2
ul. Łąkowa	-	-	0	0	0	3
ul. Marii Dąbrowskiej	0	-	0	0,08	0	4
ul. Mikołaja Kopernika	0	-	0	0	1,09	3
ul. Młodzieżowa	11,11	-	0	0	2,96	2
ul. Myśliwska	0	-	0	0	0	4
ul. Napoleona	12,41	200	0	0	0,66	2
ul. Nowomiejska	166,67	-	0	0	10	2
ul. Nowy Rynek	18,52	0	0	0	2	1
ul. Ogrodowa	11,76	300	0	0	0,96	2
ul. Jana Niedźwiedzińskiego	6,67	0	0	0,08	0	2
ul. Piaski	6,67	-	0	0	1,73	2
ul. Pogodna	0	-	0	0	0	4
ul. Polna	7,26	33,33333	0	0,96	0,63	2
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	8,82	-	0	0	0	3
ul. Przystępka	0	-	0	0	0	4
ul. Ryszarda Berwińskiego	0	-	1,94	0	0,46	2
ul. Sadowa	3,33	-	0	0	0,5	3
ul. Słoneczna	5,48	-	0	0,1	2,05	3
ul. Spokojna	11,54	-	0	0	1	2
ul. Tadeusza Kotarbińskiego	14,29	-	0	0,13	0	3

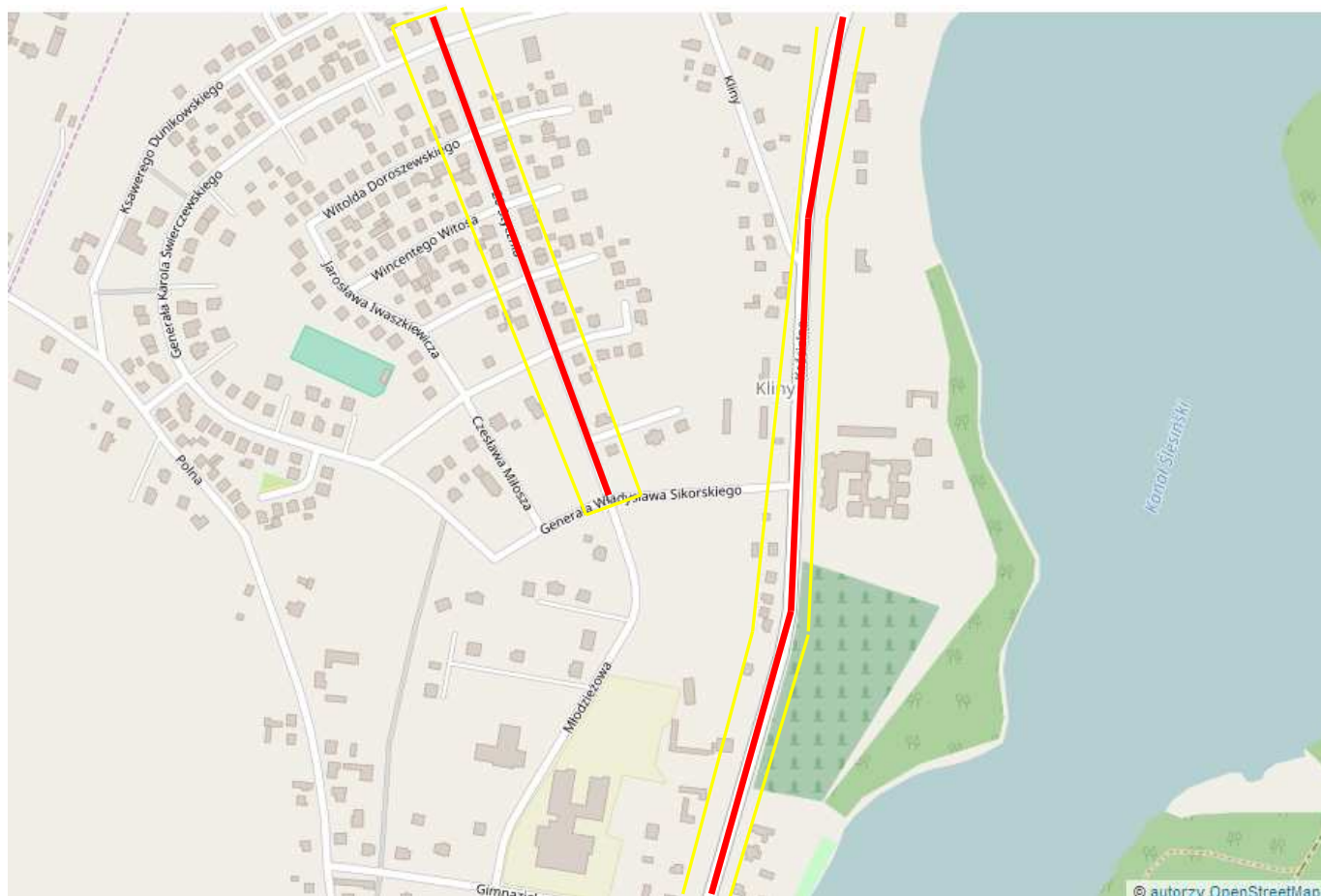
ul. Targowa	15,29	0	0	0	0,45	1
ul. Topolowa	0	-	0	0,08	0,35	4
ul. Wierzbowa	0	-	0	0,07	1,43	3
ul. Wincentego Witosy	7,89	-	0	0,06	0,84	2
ul. Witolda Doroszewskiego	5,13	-	0	0,26	0,45	3
ul. Wodna	0	-	0	0	0	4
pl. Wolności	44,12	200	2,91	0	1,59	1
ul. Wyzwolenia	10	-	0	0	0,65	2
ul. Powstańców Wielkopolskich	6,57	-	0	0,21	0,72	2
ul. Zielona	0	-	0	0	2	3
ul. Żwirki i Wigury	20,85	128,5714	18,45	0,41	0,79	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie udostępnionych danych

Legenda:

	wartość wskaźnika przekraczająca średnią gminy
	wartość wskaźnika nie przekraczająca średniej gminy
	wartość wskaźnika dla gminy

Rysunek nr 4 Ulice wykazujące cechy obszarów zdegradowanych w miejscowości Ślesin-część I

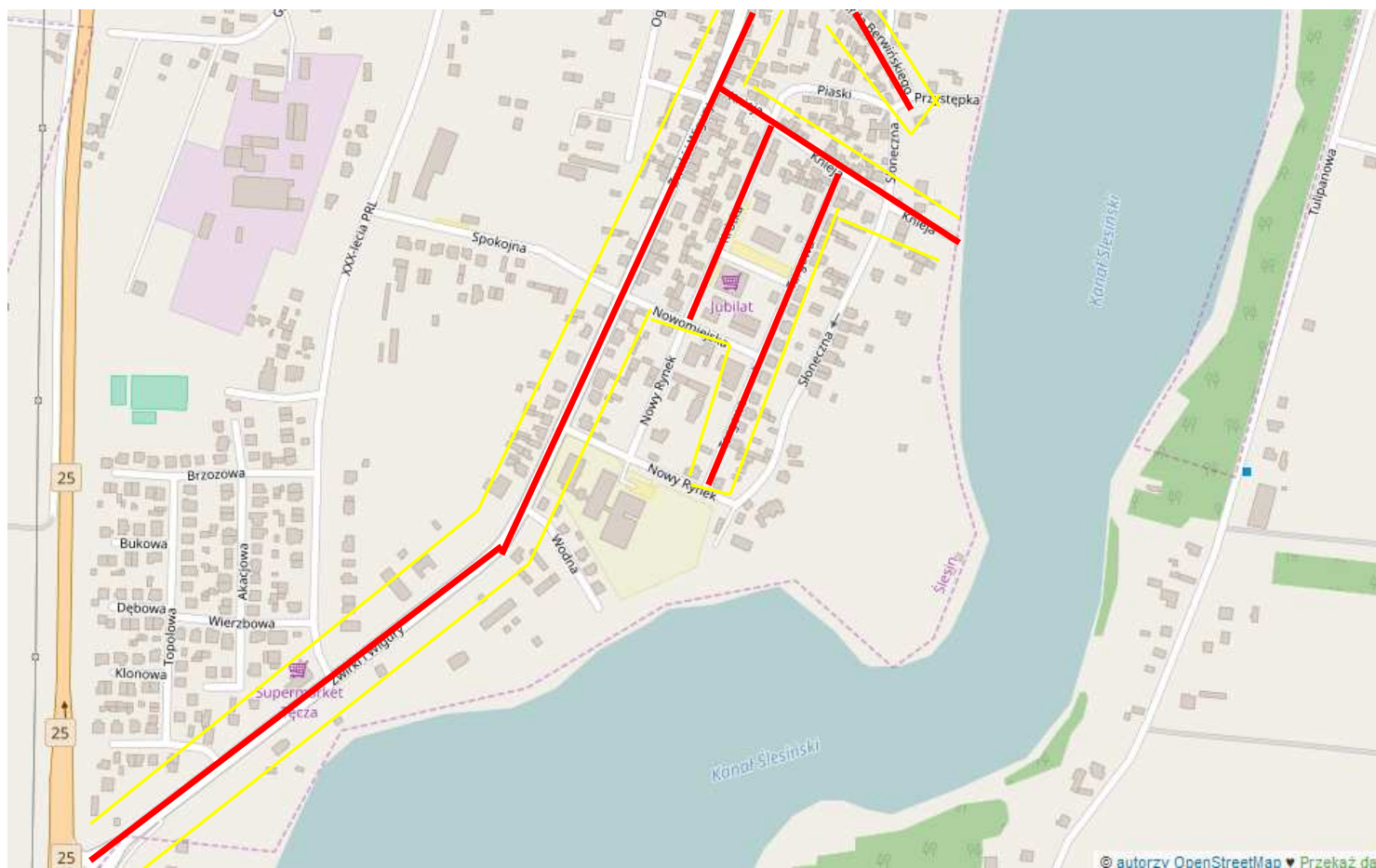
Źródło: Opracowanie własne na podkładzie OpenSteetMap.

Rysunek nr 5 Ulice wykazujące cechy obszarów zdegradowanych w miejscowości Ślesin-część II

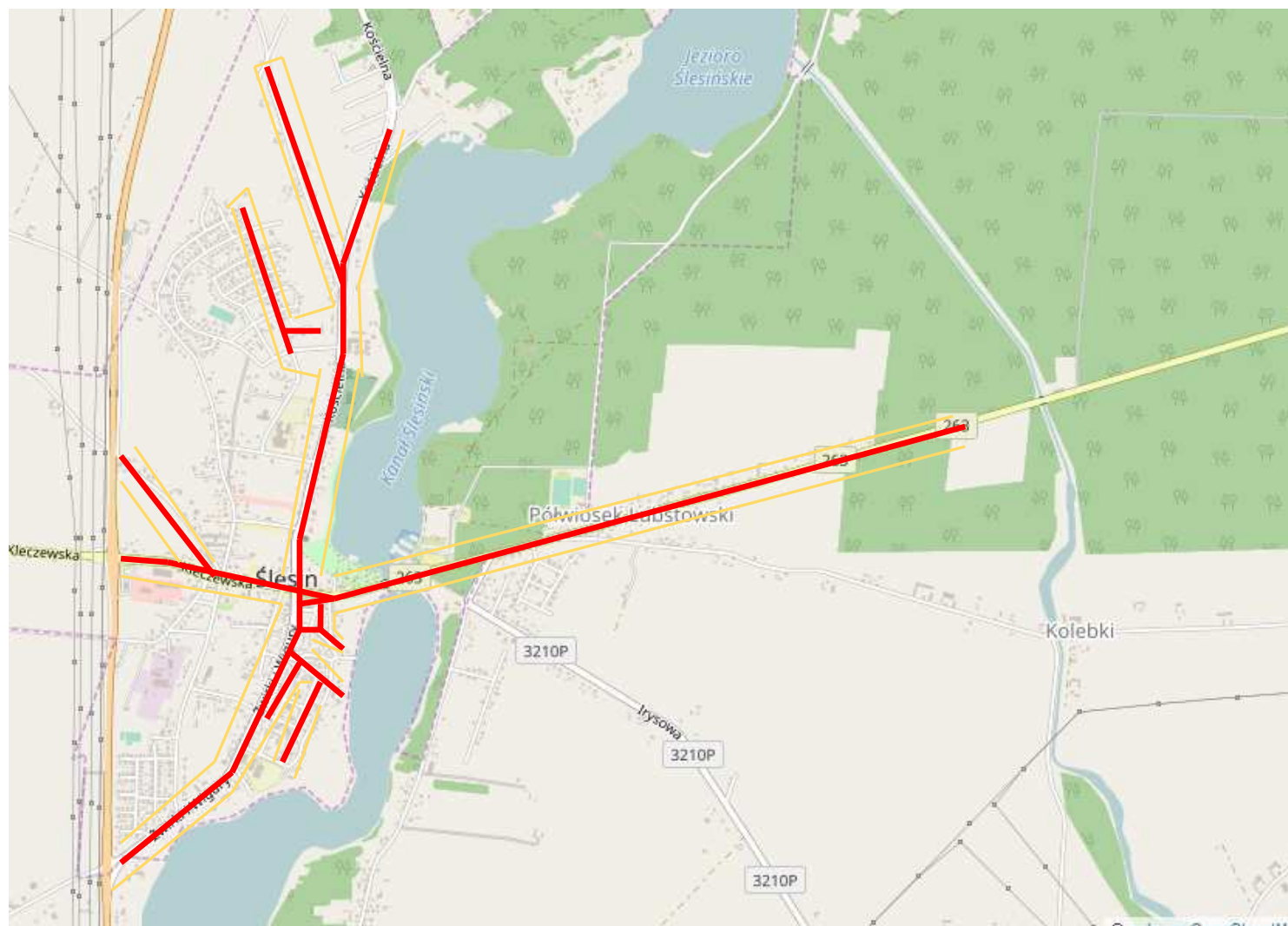
Źródło: Opracowanie własne na podkładzie OpenSteetMap.

Rysunek nr 6 Ulice wykazujące cechy obszarów zdegradowanych w miejscowości Ślesin-część III

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie OpenSteetMap.

Rysunek nr 7 Ulice wykazujące cechy obszarów zdegradowanych w miejscowości Ślesin-Cały obszar

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie OpenStreetMap.

3.4 Określenie obszarów rewitalizacji w przestrzeni gminy

Ideą przeprowadzania procesów rewitalizacji na terenie gminy Ślesin jest rozwój gminy na bazie wielopłaszczyznowej komunikacji. W obecnych czasach to właśnie szeroko rozumiana komunikacja jest podstawą wszelkiego rozwoju. Dotyczy to zarówno komunikacji rozumianej jako wymiana informacji między jej uczestnikami, komunikacji jako metody przenoszenia ludzi i ładunków w przestrzeni oraz jej bardziej rozwiniętych, wielowymiarowych form, będących wypadkową wszystkich podstawowych aspektów funkcjonowania w przestrzeni, takich jak np. społeczeństwo, gospodarka czy środowisko. Z tego też powodu głównym celem procesów rewitalizacyjnych, którymi objęta zostanie gmina Ślesin na obszarze rewitalizowanym, jest „Rozwój społeczny oparty na komunikacji”.

Fragment lub całość obszaru zdegradowanego, na którym występuje szczególna koncentracja negatywnych problemów oraz który ma znaczenie dla rozwoju lokalnego danej gminy, określany jest mianem obszaru rewitalizacji. Poza koniecznością spełnienia warunków dotyczących wskaźników delimitacyjnych, trzeba uwzględnić narzucone w drodze wytycznych ministerialnych i ustawy o rewitalizacji ograniczenia co do liczby mieszkańców i powierzchni:

- może być zamieszkały przez maksymalnie 30% mieszkańców gminy,
- powierzchnia nie może przekraczać 20% powierzchni gminy.

Proces rewitalizacji przestrzeni wiejskiej może się udać tylko przy zaangażowaniu interesariuszy programu, którzy wyrażą swoją akceptację dla planowanego procesu oraz zobowiążą się do późniejszego podtrzymywania efektów zrealizowanych przedsięwzięć, w tym celu skorzystano zatem z różnorodnych form uspołeczniania procesu rewitalizacji, w tym z konsultacji społecznych. W wyniku przeprowadzonej diagnozy obecnej sytuacji w gminie Ślesin zostały zidentyfikowane potencjały oraz zjawiska kryzysowe podzielone na poszczególne obszary. Poddane zostały one konsultacjom społecznym podczas zorganizowanych warsztatów z mieszkańcami gminy Ślesin. Pozwoliły one na pogłębienie i rozwinięcie informacji zebranych podczas diagnozy i dodanie spostrzeżeń mieszkańców.

Sołectwo Półwiosek Lubstowski uzyskało podczas analizy jako jedno z kilku sołectw największą sumę wskaźników niekorzystnych w stosunku do średniej dla całej gminy. Sołectwo to uzyskało 11 na 14 przyjętych wskaźników sfery społecznej. Świadczy to o wysokiej koncentracji zdiagnozowanych niekorzystnych zjawisk. Sołectwami również o bardzo wysokiej ilości wskaźników niekorzystnych były Biskupie, Ignacewo oraz Kijowiec. Z uwagi na fakt, że do rewitalizacji nie mogą zostać włączone wszystkie sołectwa, dokonano

delimitacji wskazanych jednostek analitycznych. Wybór sołectwa wynikał również z braku połączenia sołectwa z miastem Ślesin. W ramach rewitalizacji zaplanowano do realizacji zadanie związane z połączeniem miejscowości Tokary z turystyczną częścią gminy Ślesin.

Wybór niektórych z ulic w mieście Ślesin wynikał z dużego potencjału samego miasta a także jego problemów. W mieście Ślesin znajdują się wszystkie instytucje gminnej użyteczności publicznej, takie jak: Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, kościół parafialny, bank, poczta, Biblioteka Publiczna. Miejscowość jest również centrum życia społecznego oraz pełni funkcję integrującą dla mieszkańców całej gminy, organizowane są tu bowiem różnego rodzaju wydarzenia kulturalne. Konsultacje społeczne również jednoznacznie wskazywały, że Lokalny Program Rewitalizacji powinien objąć miasto Ślesin, jeśli nie w całości to choć na niektórych ulicach.

W drodze konsultacji społecznych oraz analizy wskaźników w ramach pogłębionej diagnozy stanu gminy jako obszar rewitalizacji zostały wybrane jednostki analityczne Półwiosek Lubstowski a także fragment miejscowości Ślesin (ograniczony ulicami: Żwirki i Wigury, Kleczewską, Cegielnianą, Napoleona, Leśną, Kościelną). Półwiosek Lubstowski z racji dużej liczby negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępujących z nimi zjawisk w pozostałych analizowanych sferach zostały uznane przez osoby biorące udział w konsultacjach społecznych za istotne z punktu widzenia działań rewitalizacyjnych. Jednostka analityczna Półwiosek Lubstowski położona jest w niedużej odległości od samego miasta Ślesina, przez co wybór tej jednostki do rewitalizacji został uznany jako spójny i mogący przyczynić się do większego wykorzystania rewitalizowanego obszaru.

Proces konsultacji społecznych w ramach partycypacji społecznej miał charakter dwutorowy -jakościowy oraz ilościowy. W trakcie przygotowywania przedmiotowego dokumentu zostały zorganizowane warsztaty ze społecznością lokalną. Uczestniczyli w nich przedstawiciele samorządu organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz mieszkańców gminy. Przeprowadzone warsztaty z najważniejszymi interesariuszami miały na celu pogłębienie wiedzy płynącej z diagnozy obszarów problemowych w gminie wraz z określeniem jej mocnych stron oraz potencjałów. Druga część spotkań dotyczyła określeniu wizji programu oraz wskazanie potencjalnych działań i projektów rewitalizacyjnych.

Na terenie gminy Ślesin w dniu 26 września 2017 roku zorganizowano dodatkowe spotkanie z mieszkańcami, celem przedstawienia obszaru zdegradowanego, który został przeliczony według podziału na większe jednostki analityczne, jakimi są sołectwa, a nie miejscowości. Zdaniem osób uczestniczących w konsultacjach podział na sołectwa nie jest

podziałem dokładnie odzwierciedlającym problemy występujące w danej jednostce. W przypadku zmiany jednostce z miejscowości na sołectwa wypadła jedna jednostka Wąsosze, która pierwotnie była wliczona do obszaru rewitalizacji z uwagi na fakt, że spełniała wszystkie wymagania dla obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. W tym konkretnym przypadku dane powyżej miejscowość Wąsowskie Holendry, która wchodzi w skład jednostki analitycznej Wąsosze.

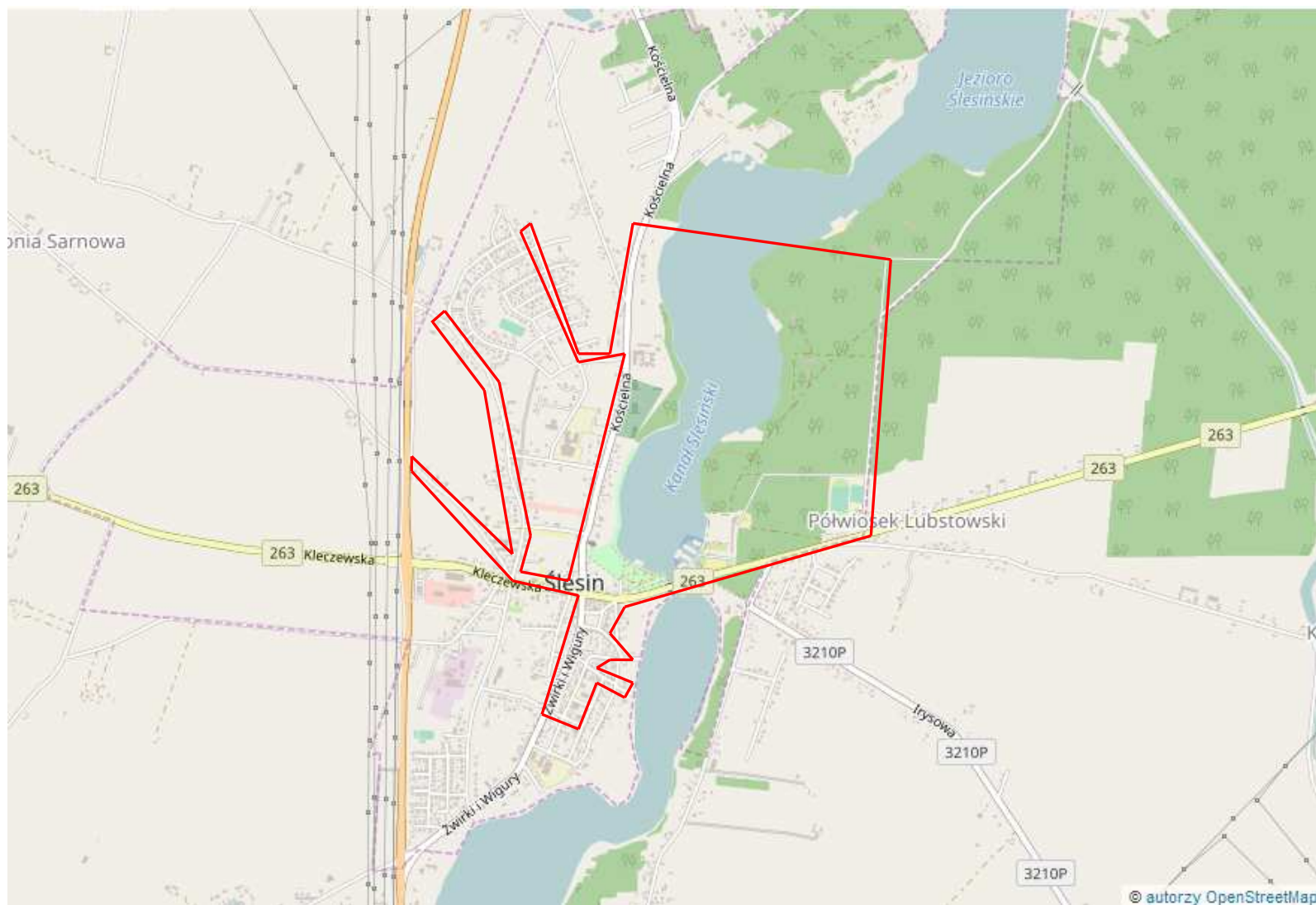
Tak ukształtowany obszar spełnia warunki dotyczące liczby mieszkańców i powierzchni:

- ❖ **obszar rewitalizacji zamieszkuje 1571 mieszkańców, czyli 11,07% ogółu mieszkańców gminy,**
- ❖ **obszar rewitalizacji ma powierzchnię 738,475 ha, czyli 5,08% powierzchni gminy**

Jednostkę analityczną Półwiosek Lubstowski zamieszkuje łącznie 608 osób, na powierzchni 238,475 ha, Miasto Ślesin z wyznaczonymi do rewitalizacji ulicami zamieszkuje łącznie 963 osoby, na powierzchni około 500 ha.

Łączna liczba mieszkańców zamieszkujących na obszarze wybranym do rewitalizacji to 1571, co stanowi 11,07% łącznej liczby ludności zamieszkującej na terenie gminy Ślesin. Powierzchnia obszaru wybranego do rewitalizacji to 738,475 ha, co stanowi 5,08% ogółu powierzchni.

Rysunek nr 8 Obszar rewitalizacji miejscowości Ślesin

Źródło: Opracowanie własne Legenda: Wyznaczony obszar rewitalizacji

Tabela nr 25 Zestawienie wskaźników delimitacyjnych w sferze innej niż społeczna dla wyznaczonych obszarów rewitalizacji na obszarze gminy Ślesin

Jednostka analityczna	Wskaźnik przedsiębiorczości [%]	Stosunek liczby podmiotów gospodarczych zamkniętych do liczby podmiotów otwartych	Udział obiektów zabytkowych w ogóle zabytków w gminie	Udział obiektów pokrytych/ azbestem	Procentowy udział liczby osób korzystających z chodników
Gmina ogółem	5,89	97,06	0,67	0,5	0,36
Półwiosek Lubstowski	34,53	0	-	0,55	0,27
Ślesin obszar rewitalizacji					
ul. Cegielniana	1,19	-	0,97	0,72	0,25
ul. Kleczewska	16,22	-	14,56	0	0,68
ul. Knieja	15	-	0	0	0,77
ul. Kościelna	11,74	50	9,71	0,59	0,87
ul. Krótka	12,5	-	0	0	2,33
ul. Leśna	-	0	0	0,06	0,00
ul. Napoleona	12,41	200	0	0	0,66
Ul. Nowomiejska	166,67	-	0	0	10,00
Ul. Piaski	6,67	-	0	0	1,73
Ul. Polna	7,26	33,33	0	0,96	2,00

Ul. Przystępka	0	-	0	0	0,00
ul. Ryszarda Berwińskiego	0	-	1,94	0	0,46
ul. Targowa	15,29	0	0	0	0,45
pl. Wolności	44,12	200	2,91	0	1,59
ul. Żwirki i Wigury	20,85	128,57	18,45	0,41	0,79

Źródło: Opracowanie własne

4. Pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji

Pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji została opracowana na podstawie: zebranych danych statystycznych, źródeł historycznych, przeprowadzonych pogłębionych wywiadów grupowych, wyników badania ankietowego dotyczącego opinii mieszkańców gminy na temat przedmiotowego obszaru oraz wizji lokalnej.

Obszary rewitalizacji charakteryzują się następującymi negatywnymi zjawiskami w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz funkcjonalno-przestrzennej:

Półwiosek Lubstowski:

- *Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin -22,86 %, przy średniej dla gminy na poziomie 22,78%,*
- *Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin- 3,18 %, przy średniej dla gminy na poziomie 0,26%,*
- *Liczba osób objętych pomocą na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin - 2,27% przy średniej dla gminy na poziomie 6,07%,*
- *Liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin - 2,27% przy średniej dla gminy na poziomie 6,02%,*
- *Liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin -1,73 % przy średniej dla gminy na poziomie 1,63 %,*
- *Liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin - 0,59% przy średniej dla gminy na poziomie 3,14%,*
- *Liczba osób objętych pomocą z powodu alko i narko na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin - 1,82% przy średniej dla gminy na poziomie 1,58%,*
- *Udział bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym - 22,58% przy średniej dla gminy na poziomie 19,06%,*
- *Udział długotrwale bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym - 11,52% przy średniej dla gminy na poziomie 10,27%,*
- *Udział bezrobotnych do 25 rż - 4,61% przy średniej dla gminy na poziomie 4,18%,*
- *Udział bezrobotnych powyżej 50 rż - 6,65% przy średniej dla gminy na poziomie 3,01%,*
- *Sprawdzian 6-klasisty - 60,80% przy średniej dla gminy na poziomie 62,90%,*
- *Frekwencja wyborcza - 37,10% przy średniej dla gminy na poziomie 41,30%,*

W przypadku pozostałych sfer (gospodarczej, technicznej i środowiskowej) zidentyfikowano następujące problemy:

- Wskaźnik przedsiębiorczości- 34,53%- przy średniej dla gminy na poziomie 5,89%,
- Stosunek liczby podmiotów gospodarczych zamkniętych do liczby podmiotów otwartych - 0,00%- przy średniej dla gminy na poziomie 97,06%,
- Udział obiektów zabytkowych w ogóle zabytków w gminie - 1,94%- przy średniej dla gminy na poziomie 0,67%,
- Udział obiektów pokrytych azbestem-0,55%- przy średniej dla gminy na poziomie 0,5%,
- *Procentowy udział liczby osób korzystających z chodników - 0,27%- przy średniej dla gminy na poziomie 0,36%,*

Przez wieś Tokary, leżącej w jednostce Półwiosek Lubstowski przechodzi kanał zrzutowy zakończony wodospadem, odprowadzający do jeziora wody z Zespołu Elektrowni PAK. Istniejąca sieć dróg przebiegających przez miejscowość Półwiosek Lubstowski, Różopole i Tokary ułatwia mieszkańcom komunikację. Jeszcze niedawno przez Półwiosek Lubstowski i Tokary przechodziły tory wąskotorowej Sompolińskiej Kolei Dojazdowej, która świetnie prosperowała przez kilkadziesiąt lat. Z Sompolna można było wąskotorówką dojechać do Koła i dalej do Krośniewic, a w innych kierunkach do Nieszawy lub do Jabłonki, a stąd do Gniezna. Wagonikami ciągniętymi przez parowozy, a potem lokomotywki spalinowe wożono towary dla miejscowych GS-ów, węgiel, buraki cukrowe, a także sporo pasażerów. Transport przestał być opłacalny już kilkanaście lat temu, ale ostateczny krach wąskotorówki z Sompolna nastąpił na początku obecnego stulecia. Z kolei we wsi Tokary w miejscu upamiętniającym śmierć ludności niemieckiej, pomordowanej na przełomie stycznia i lutego 1945 r., która uciekała przed nadciągającą armią sowiecką, w 1998 r. postawiono pomnik pojednania polsko-niemieckiego. W większości była to cywilna ludność – koloniści niemieccy z Besarabii. Miejsce to do połowy lat 90-tych XX w. oznaczono tylko kręgiem grochodrzewów, zasadzonych przez okoliczną ludność. Najważniejszym pod względem przyrodniczym elementem krajobrazu gminy Ślesin są rynny polodowcowe zajęte pod ciąg jezior. Ważne znaczenie ma także stosunkowo duży kompleks leśny we wschodniej części gminy rozciągający się pomiędzy miejscowościami Stara Ruda i Licheń Stary. Na obszarze sołectwa istnieje 1 pomnik przyrody: - dąb szypułkowy w leśnictwie Tokary w Nadleśnictwie Konin o obwodzie pierśnicy 470 cm i wysokości 26 m. Do tej pory udało się na terenie sołectwa Półwiosek Lubstowski, zorganizować III Festiwal Kuchni Ochweśnickiej, III Rajd Bursztynowy, III Festiwal Obsypunki, Święto Pieczonej Gęsi, I Biesiadę

Ochweśnicką, która ma również zostać wpisana na stałe w kalendarz imprez. Imprezy te odbywają się na terenie funkcjonującego we wsi Tokary Centrum Kultury Ochweśnickiej.

Ślesin:

- Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin -22,22 % przy ulicy plac Wolności, przy średniej dla gminy na poziomie 22,78%,
- Liczba NK na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin- 0 % na każdej z ulic obszaru wybranego do rewitalizacji, przy średniej dla gminy na poziomie 0,26%,
- Liczba osób objętych pomocą na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin – 33,33% na ulicy Targowej przy średniej dla gminy na poziomie 6,07%,
- Liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin 33,33% na ulicy Targowej przy średniej dla gminy na poziomie 6,02%,
- Liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin -17,39 % na ulicy Ryszarda Berwińskiego przy średniej dla gminy na poziomie 1,63 %,
- Liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin – 19,61% przy ulicy Targowej przy średniej dla gminy na poziomie 3,14%,
- Liczba osób objętych pomocą z powodu alko i narko na 100 mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy Ślesin – 6,25% na ulicy Krótkiej przy średniej dla gminy na poziomie 1,58%,
- Udział bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym – 44,44% na ulicy Ryszarda Berwińskiego przy średniej dla gminy na poziomie 19,06%,
- Udział długotrwale bezrobotnych w udziale osób w wieku produkcyjnym – 33,33% na ulicy Ryszarda Berwińskiego przy średniej dla gminy na poziomie 10,27%,
- Udział bezrobotnych do 25 rż – 14,29% na ulicy Targowej przy średniej dla gminy na poziomie 4,18%,
- Udział bezrobotnych powyżej 50 rż – 66,67% na ulicy Mikołaja Kopernika przy średniej dla gminy na poziomie 3,01%,
- Sprawdzian 6-klasisty – 31,30% na ulicy Cegielnianej przy średniej dla gminy na poziomie 62,90%,

- Frekwencja wyborcza – najniższy 41,87% przy średniej dla gminy na poziomie 41,30%,

W przypadku pozostałych sfer (gospodarczej, technicznej i środowiskowej) zidentyfikowano następujące problemy:

- Wskaźnik przedsiębiorczości- najniższy przy ulicy Cegielnianej- 1,19% oraz ulicy Przystępka i Ryszarda Berwińskiego 0,00%- przy średniej dla gminy na poziomie 5,89%,

- Stosunek liczby podmiotów gospodarczych zamkniętych do liczby podmiotów otwartych – 200,00% przy ulicy Napoleona, pl. Wolności oraz Żwirki i Wigury- przy średniej dla gminy na poziomie 97,06%,

- Udział obiektów zabytkowych w ogóle zabytków w gminie – przy ulicy Knieja, Krótka, Leśna, Napoleona, Nowomiejska, Piaski, Polna, Przystępka, Targowa 0%- przy średniej dla gminy na poziomie 0,67%,

- Udział obiektów pokrytych azbestem-0,96% przy ulicy Polnej- przy średniej dla gminy na poziomie 0,5%,

- *Procentowy udział liczby osób korzystających z chodników – 0,25% przy ulicy Cegielnianej oraz 0,00% przy ulicy Leśnej i Przystępka- przy średniej dla gminy na poziomie 0,36%,*

5. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Część planistyczna programu rewitalizacji jest odpowiedzią na wyniki przeprowadzonej diagnozy. Nie jest ona jednak odpowiedzią bierną: w wielu aspektach nie ogranicza się do tego, co niejako automatycznie wynika z diagnozy problemów, lecz – opierając się o zdiagnozowany potencjał – wychodzi naprzeciw wyzwaniom, podejmując przedsięwzięcia prewencyjne i wyprzedzając powstawanie problemów możliwych do przewidzenia w przyszłości. Niniejszy program ma więc za swe źródło – oprócz oparcia na diagnozie – wizję, która jest zakotwiczona w przyszłości.

Lokalny program rewitalizacji zawiera w szczególności opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, a także cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych poprzednio negatywnych zjawisk społecznych i powiązanych z nimi problemów gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Wizja i uporządkowany system celów rewitalizacji powinny stanowić spójną całość w tym sensie, że każdy z celów rewitalizacji musi w sposób czytelny i nie budzący wątpliwości przyczyniać się do realizacji określonego fragmentu wizji oraz – wizji jako całości.

Wizja to zobrazowanie stanu docelowego, opis przyszłego wizerunku społeczno-gospodarczego i przestrzennego obszaru rewitalizowanego stanowiący uzasadnienie doboru i tło oceny zasadności przyjętych celów strategicznych, które chce się osiągnąć realizując program rewitalizacji.

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji dbają o swoje otoczenie i wspólną przestrzeń. Maksymalne wykorzystanie potencjałów mieszkańców oraz procesów rewitalizacji ogranicza skalę problemów społecznych oraz przyczynia się do rozwoju społeczności lokalnej. W rezultacie miejsca są bezpieczne, czyste, dobrze zorganizowane i zintegrowane z resztą miasta i gminy. Charakteryzuje się wysoką jakością życia z uwagi na zadbaną przestrzeń publiczną, liczne tereny zieleni, tętniące życiem i nowoczesne przestrzenie społeczne oraz zmodernizowane budynki mieszkalne

6. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań

Na podstawie diagnozy zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno-funkcjonalnych, została opracowana wizja oraz cele wraz z kierunkami działań. Realizacja tych celów oraz bardziej szczegółowych wskazań, jakimi są kierunki działań, przełoży się na osiągnięcie stanu obszaru rewitalizacji przedstawionego w wizji.

Rozwinięciem głównego celu rewitalizacji jest szereg celów strategicznych, odpowiadających różnym sferom komunikacji, w których zidentyfikowane zostały zjawiska negatywnie oddziałujące na gminę. Cele operacyjne wyznaczają ramy działań, mające na celu wyprowadzenie obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Odpowiednie skomunikowanie wszystkich sfer jest podstawowym zadaniem Programu Rewitalizacji Gminy Ślesin do 2023 roku. W celu przeciwdziałania występowaniu negatywnych zjawisk zdiagnozowanych we wcześniejszej części dokumentu, zaproponowano cztery cele strategiczne i każdemu z nich przypisano kierunki działań: Celami strategicznymi są:

- Komunikacja przestrzenna – oznaczająca wszelkie formy działania w przestrzeni, odnoszące się nie tylko do komunikacji jako transportu, ale także do modyfikacji, zagospodarowania oraz projektowania przestrzeni.
- Komunikacja społeczna – mająca swoje podstawy w naukach społecznych, gdzie pojęcie komunikacja zawężone jest do zjawiska porozumiewania się ludzi. Jednak głębsza analiza tego pojęcia sprawia, że komunikacja jest odnoszona do tych przejawów ludzkiej działalności, które podejmowane są ze względu na drugiego

człowieka. Komunikacja społeczna to także wspieranie wszelkiego rodzaju inicjatyw o charakterze społecznym oraz działania mające na celu wyrównywanie dysproporcji w jakości i warunkach życia społeczeństwa.

- Komunikacja międzypokolewna – oznaczająca zachowanie ciągłości i walorów historycznych miasta. Dzięki temu poszerzona zostanie oferta turystyczna, efektem czego będzie wzrost zapotrzebowania na wszelkiego rodzaju usługi i produkty związane z lokalną kulturą. Komunikacja międzypokolewna to także integracją dwóch grup społecznych – osób najmłodszych i seniorów. Dzięki wzajemnym kontaktom obie grupy będą mogły wymieniać się informacjami i doświadczeniami – komunikować się.
- Komunikacja przyszłości – oznacza wszelkie formy działania, mające na celu zapewnienie mieszkańcom godnej przyszłości, w czystym środowisku, zapewniające podstawową opiekę medyczną i terapeutyczną oraz edukację i rozwój osób najmłodszych w celu kształtowania kluczowych kompetencji potrzebnych w dorosłym życiu.

Należy podkreślić, że ze z uwagi na fakt, iż na wyznaczonych obszarach rewitalizowanych zostały zdiagnozowane bardzo podobne negatywne zjawiska, w szczególności: duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej, długotrwałe bezrobocie, zdefiniowano wspólne cele dla przedmiotowych obszarów. Drzewo celów przedstawia poniższy rysunek.

ROZWÓJ SPOŁECZNY OPARTY NA KOMUNIKACJI

<p>CEL STRATEGICZNY NR 1: KOMUNIKACJA PRZESTRZENNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa układów komunikacyjnych na obszarze rewitalizacji • Funkcjonalne połączenie obszarów rewitalizacji z resztą gminy • Poprawa atrakcyjności obszarów rewitalizowanych • Zaprojektowanie atrakcyjnych terenów • Zagospodarowanie przestrzeni publicznej 	<p>CEL STRATEGICZNY NR 2: KOMUNIKACJA SPOŁECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców • Przystosowanie lub adaptacja obiektów zdegradowanych lub zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych • Wspieranie działalności podmiotów ekonomii społecznej • Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji • Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa
---	---

<p>CEL STRATEGICZNY NR 3: KOMUNIKACJA MIĘDZYPOKOWA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa oferty turystycznej miasta Ślesina i gminy • Integracja międzypokoleniowa mieszkańców • Szerzenie wiedzy o historii gminy 	<p>CEL STRATEGICZNY NR 4: KOMUNIKACJA PRZYSZŁOŚCI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukacja i rozwój najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizowanego • Poprawa jakości i warunków świadczenia usług medycznych i rehabilitacyjnych • Działania na rzecz gospodarki niskoemisyjnej i zwiększania efektywności energetycznej
--	---

Źródło: Opracowanie własne

Priorytety rewitalizacji wynikają ze zdiagnozowanych problemów i wskazują główne kierunki działań zmierzających do wyprowadzenia obszaru rewitalizowanego z trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej. Na ich podstawie formułowane są cele rewitalizacji. W ramach Programu Rewitalizacji wyznaczono cztery cele strategiczne priorytety i szesnaście celów rewitalizacji.

Najważniejszym priorytetem rewitalizacji samego miasta oraz gminy Ślesin są działania zaplanowane bezpośrednio dla mieszkańców (Cel strategiczny nr 2). Działania przyporządkowane temu priorytetowi polegają głównie na podnoszeniu warunków życia i możliwości rozwoju poprzez tworzenie oferty kulturalnej, szkoleniowej i rekreacyjnej dostosowanej do różnych grup odbiorców. W priorytecie tym mieści się także zachęcanie mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej, jak również podnoszenie poziomu bezpieczeństwa.

Drugim ważnym celem działań rewitalizacyjnych jest podnoszenie jakości przestrzeni życia mieszkańców (Cel strategiczny nr 1). Cele określone w ramach tego priorytetu dotyczą dbałości o estetykę i dobrze zorganizowaną przestrzeń publiczną, i będą pozytywnie oddziaływać na wszystkich mieszkańców. Działania, za pomocą których będą realizowane cele przyporządkowane poszczególnym priorytetom, są komplementarne wobec siebie oraz wobec wcześniej podjętych projektów rewitalizacyjnych i innych zadań, jakie podejmuje Gmina na rzecz mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. Takie podejście gwarantuje, że rewitalizacja obszaru będzie przebiegać w sposób kompleksowy.

Cel strategiczny nr 1 koncentruje się na przedsięwzięciach związanych z przestrzenią i infrastrukturą, które również przekładają się na jakość życia. Tworzenie przestrzeni publicznych funkcjonalnych i estetycznych (a przez to atrakcyjnych) służy bezpośrednim kontaktom między ludźmi, tworzy różnorodne formy aktywności, wypoczynku oraz rekreacji. Dobrze zaprojektowana i zagospodarowana przestrzeń działa na korzyść osób w sposób motywujący, zaś nieatrakcyjna i niefunkcjonalna ma charakter destrukcyjny także względem więzi społecznych. Praca nad przestrzenią ma charakter ciągły, bowiem wymaga ona aktualizacji odpowiednio do potrzeb zgłaszanych przez jej użytkowników, a także dostosowywania w sposób umożliwiający rozwój społeczności lokalnych. Współczesne przestrzenie publiczne, aby realnie wpływać na jakość życia, powinny: 1) identyfikować mieszkańców z miejscem zamieszkania lub całą miejscowością/gminą, 2) być atrakcyjne z punktu widzenia pieszych i rowerzystów, 3) służyć bezpośredniej komunikacji i integracji mieszkańców oraz 4) służyć rekreacji i wypoczynkowi, a także realizacji innych potrzeb ich użytkowników. Z kolei infrastruktura to jeden z najważniejszych czynników rozwoju

obszarów wiejskich, którego niedostatki decydują o jakości życia mieszkańców m.in. utrudniając gospodarowanie na tych obszarach. Poziom rozwoju infrastruktury pełni ważną rolę w procesach restrukturyzacji i rozwoju wsi, a jej stan wskazuje poziom koncentracji życia społeczno-gospodarczego. Prowadzenie polityki inwestycyjnej w zakresie infrastruktury stanowi zasadniczą część działań samorządów lokalnych, a jej skuteczność zależy w dużej mierze od znajomości potrzeb oraz możliwości finansowych. Rozbudowa, modernizacja czy utrzymanie infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich jest szczególnie problematyczne oraz kosztochłonne – przede wszystkim ze względu na rozproszenie sieci osadniczej. Jednak jednym z zadań gminy, wynikającym z przepisów prawa oraz wymogów współczesności, jest rozbudowa infrastruktury, poprawiająca komfort życia mieszkańców (ale także oddziałującej np. na środowisko).

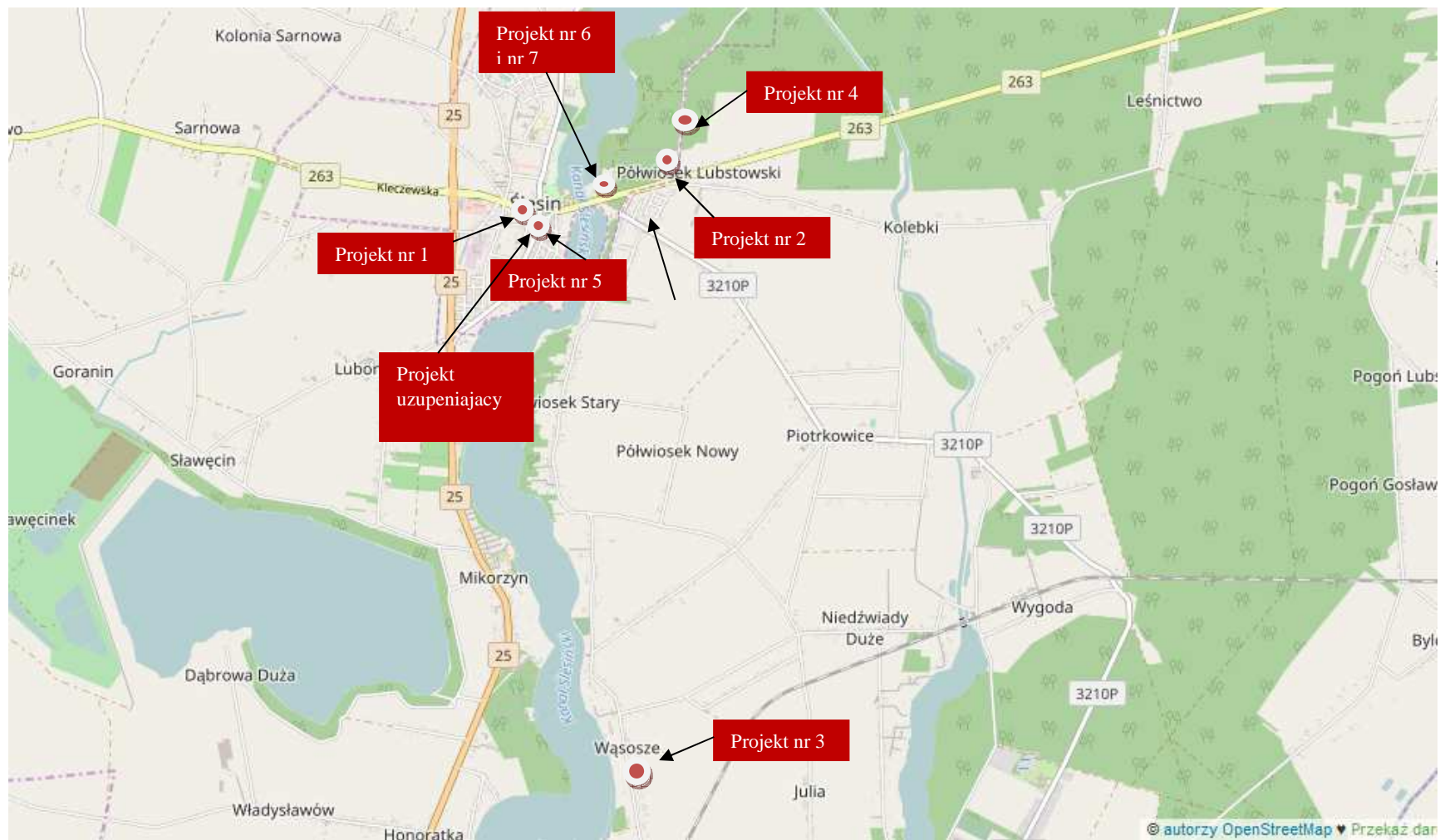
Cel strategiczny nr 2 ma charakter społeczny i odnosi się przede wszystkim do rozwiązywania problemów z tej sfery. Mieszkańcy wskazywali głównie marginalizację i wykluczenie społeczne obszarów rewitalizacji. Mieszkańcy tych terenów w dużej mierze nie radzą sobie z nową sytuacją, w której się znaleźli, a więc przede wszystkim utratą pracy, co sprawia, że rośnie poziom ubóstwa i coraz częściej korzystają oni ze świadczeń pomocy społecznej. Z tego względu powstał kierunek działania odnoszący się do przedsięwzięć aktywizacyjnych, które mają nie tylko integrować mieszkańców, ale koncentrować się właśnie na aktywizacji np. zawodowej. Ponadto mają one „uczyć” zaradności życiowej i motywować do podjęcia działań sprzyjających poprawie sytuacji tych osób. Pozostałe dwa kierunki w 2 celu rewitalizacji odnoszą się do integracji społecznej. Z jednej strony doświadczenia osób związanych z pomocą społeczną pokazują, że wyższy poziom integracji społecznej sprzyja wzajemnej pomocy w ramach społeczności lokalnych. Mieszkańcy wzajemnie sobie pomagają, wspierają się – zarówno w sposób nieformalny, jak i formalny, poprzez tworzenie różnego rodzaju stowarzyszeń (jak np. kluby seniora). Z drugiej strony zaś projekty integrujące są tu rozumiane dosłownie, tj. jako działania podnoszące poczucie lokalnej wspólnoty, tożsamości lokalnej. Należy więc podjąć działania mające na celu ich włączenie w lokalne życie społeczne.

7. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Uszczegółowienie priorytetów i wynikających z nich celów rewitalizacji następuje poprzez zaplanowanie projektów rewitalizacyjnych. Ich realizacja w dłuższej perspektywie przyczyni się do wyprowadzania obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej.

Projekt zintegrowany, to co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje. Koordynacja polega w szczególności na określeniu wzajemnych relacji między projektami w zakresie warunków ich wyboru i oceny lub postanowień umów o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu. Gmina Ślesin w ramach Programu Rewitalizacji zgłosiła dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie. Pierwszy projekt zakłada Modernizację stadionu przy ulicy Napoleona w Ślesinie, drugi zaś dotyczy kwestii społecznych. Projekt obejmuje skoordynowanie działań dla osób z obszaru wyznaczonego do rewitalizacji zmierzające do indywidualnego wsparcia dzieci z rodzin z obszaru rewitalizacji w poszerzaniu pasji gry w piłkę nożną.

Rysunek nr 9 Mapa z zaznaczonymi inwestycjami w wyznaczonym obszarze rewitalizacji

Źródło:[Opracowanie własne]

7.1 Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

1. Rewitalizacja pałacyku w miejscowości Ślesin przy ulicy Kleczewskiej	
Podmiot realizujący	Gmina Ślesin
Zakres działań	Projekt zakłada remont budynku obejmujący elewację zewnętrzną w tym termomodernizację, wymianę stolarki remont dachu, remont wnętrza uwzględniający elementy historyczne w powiązaniu z nowymi technologiami stosowanymi w bibliotekach. W bibliotece powstanie sala służąca do spotkań realizowanym przez bibliotekę oraz mieszkańców z obszaru działania. Zakup laptopa, komputera, drukarki, projektora, tabletu, aparatu fotograficznego z kamerą, studia fotograficznego, do dokumentacji graficznej, fotograficznej i filmowej, sprzętu nagłaśniającego, zakup sztalug, tablic wystawienniczych, materiałów papierniczych, plastycznych, druków W projekcie zaplanowano zastosowanie fotowoltaiki.
Lokalizacja	Miejscowość: Ślesin, ul. Kleczewska Nr geodezyjny działki 533/2 obręb Ślesin
Szacowana wartość	2 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	Liczba zrewitalizowanych budynków – 1 szt. Powierzchnia zmodernizowanych budynków - 240 [m ²]
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych
Realizowane cele i kierunki działań	Cel strategiczny nr 2 Komunikacja społeczna <ul style="list-style-type: none">Przystosowanie lub adaptacja obiektów zdegradowanych lub zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych Przeprowadzenie rewitalizacji pałacyku pozwoli na stworzenie miejsca integracji mieszkańców miejscowości będącej obszarem rewitalizacji. To miejsce, gdzie mieszkańcy mogą spotkać się, realizować swoje pasje, szkolić się, zdobywać nowe umiejętności. Jednak biblioteka to przede wszystkim miejsce służące budowaniu lokalnych więzi pomiędzy mieszkańcami.

2. Modernizacja stadionu przy ulicy Napoleona w Ślesinie	
Podmiot realizujący	Gmina Ślesin
Zakres działań	<p>Projekt zakłada remont budynku w swym podstawowym założeniu zmieniliby swój charakter użytkowy z obiektu piłkarskiego w wielofunkcyjny obiekt sportowo-rekreacyjny służący mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Modernizacja i rozbudowa zaplecza szatniowo-rekreacyjnego poprzez rozszerzenie programu użytkowego o pomieszczenia do odnowy biologicznej, działalności rekreacyjnej . Sala dla działalności Kola Gospodyń Wiejskich i innych organizacji na zajęcia, kreatywny ruch, taniec terapeutyczny i zabawę dla dzieci i seniorów; pomieszczenia na działalność spółdzielni socjalnej, która prowadziłyby bar mleczny, niedrogie i zdrowe jedzenie dla dzieci i seniorów. Przewiduje się również modernizację trybun tak aby spełniały wymagania dla imprez sportowych i rekreacyjnych.</p> <p>Projektem miękkim a zarazem zintegrowanym z modernizacją stadionu będą cykliczne zajęcia dla dzieci z poszerzania umiejętności w zakresie gry w piłkę nożną.</p>
Lokalizacja	<p>Miejscowość: Ślesin, ul. Napoleona</p> <p>Nr geodezyjny działki 1200/2 obręb Ślesin</p>
Szacowana wartość	1 900 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Liczba zrewitalizowanych budynków – 1 szt.</p> <p>Powierzchnia zmodernizowanych budynków - 350 [m²]</p> <p>Powierzchnia wyremontowanych trybun- 100 [m²]</p> <p>Ilość godzin dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży- 100 h w roku</p>
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	<p>Dokumentacja projektowa</p> <p>Protokoły odbioru prac budowlanych</p>
Realizowane cele i kierunki działań	Cel strategiczny I Komunikacja przestrzenna

	<p>Zagospodarowanie przestrzeni publicznej</p> <p>Przeprowadzenie projektu pozwoli na stworzenie nowej przestrzeni spełniającym nowoczesne standardy techniczne w której lokalna społeczność będzie mogła realizować swoją aktywność. Obszar działalności obejmuje działalność sportowo rekreacyjną, kulturalną, opiekuńczą oraz organizującą lokalną społeczność wyrażającą się aktywnością we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich. Możliwe jest też podejmowanie działań przez inne organizacje i grupy nieformalne.</p>
--	--

3. Przebudowa Ośrodka w m. Wąsosze na budynek dla seniora	
Podmiot realizujący	Właściciel prywatny
Zakres działań	Projekt zakłada stworzenie ośrodka dla seniorów w formie stałego pobytu oraz pobytu czasowego /dziennego, godzinowego w trakcie trwania spotkań./Projekt polega na modernizacji pomieszczeń „hotelowych” , częściowej wymianie wyposażenia pokoi. Konieczna jest modernizacja kuchni. W budynku należy przygotować gabinet lekarski z wyposażeniem diagnostycznym oraz reanimacyjny. Wyposażenie powinno uwzględniać potrzeby przychodni dla ludzi starszych. W ramach projektu renowacji poddany zostanie budynek – elewacja oraz dach. Przewiduje się zastosowanie fotowoltaiki. Obecnie ośrodek pełni funkcję rekreacyjną.
Lokalizacja	Miejscowość: Wąsosze obręb Wąsosze
Szacowana wartość	2 800 000 zł
Prognozowane rezultaty	Liczba zrewitalizowanych budynków – 1 szt. Powierzchnia zmodernizowanych budynków – 1423,6 [m ²]
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych
Realizowane cele i kierunki	Cel strategiczny nr 4 Komunikacja przyszłości'

działań	<p>Poprawa jakości i warunków świadczenia usług medycznych i rehabilitacyjnych.</p> <p>Przeprowadzenie projektu da możliwość realizacji zadań przed którymi stoi społeczeństwo – opieka nad seniorami prowadzona dyskretnie, na wysokim poziomie technologicznym / medycznym/ , w dobrych warunkach. Takie parametry spełnia budynek położony w Wąsoszach. Przyjazne otoczenie przyrodnicze, spokój, dobre połączenie drogowe, bliskość miast ,ośrodków zdrowia, sanktuaria . Może to być ośrodek realizujący opiekę nad seniorami odpłatnie ale również na zlecenie różnych publicznych instytucji. Zakres tej działalności może się zmieniać w zależności od potrzeb społecznych.</p>
---------	---

4. Połączenie miejscowości Tokary z częścią turystyczną gminy Ślesin	
Podmiot realizujący	Gmina Ślesin /Prywatny inwestor
Zakres działań	<p>Projekt zakłada rewitalizację ośrodków wypoczynkowych działających od kilkadziesiąt lat. Istniejące domki nie spełniają już wymagań potencjalnego turysty. Zmianie podlegać będzie konstrukcja, oraz wyposażenie. Konieczne jest zbudowanie ciągów pieszo jezdnych /ścieżki rowerowe. Poprawa zasilania w energię elektryczną. Konieczna jest budowa małych urządzeń sportowo rekreacyjnych. Pomimo iż realizacja inwestycji będzie odbywała się tylko częściowo poza obszarem wyznaczonym do rewitalizacji to z uwagi na jej charakter jest zadaniem nieodzownym prowadzącym do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszaru który został przeznaczony do rewitalizacji. Miejscowość Tokary została włączona do rewitalizacji.</p> <p>Dla mieszkańców obszaru rewitalizacji realizacja projektu przyczyni się do bezpiecznego poruszania się po ciągach pieszo-jezdnych, gdyż dojście do części rekreacyjnej gminy Ślesin od strony miejscowości Tokary stanowi niebezpieczny punkt na mapie gminy.</p>
Lokalizacja	Miejscowość: Ślesin, Tokary
Szacowana wartość	10 000 000 zł

Prognozowane rezultaty	Zmodernizowane budynki wypoczynkowe Prognozowana liczba turystów- 500 osób/rok
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych
Realizowane cele i kierunki działań	Cel strategiczny nr 1 Komunikacja przestrzenna Funkcjonalne połączenie obszarów rewitalizacji z resztą gminy Przeprowadzenie projektu spowoduje rewitalizację szczególnie atrakcyjnych terenów turystycznych w gminie. Tereny te i istniejące tam obiekty spełniały swoje zadania w latach 70 XX wieku. Obecnie poziom wymagań turystów jest znacznie wyższy. Zrealizowanie projektu stanowić będzie uzupełnienie dla innych działań Gminy. Imprezy sportowe i turystyczne wymagają zaplecza hotelowego . Jego niedostatki stanowią istotne ograniczenie aktywności na tym rynku.

5. Festiwal smaków	
Podmiot realizujący	Gmina Ślesin
Zakres działań	Projekt zakłada organizację festiwalu smaków, na które zostaną zaproszeni różni wystawcy z całego kraju. Imprezie towarzyszyć będą degustacje potraw przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich. Gmina Ślesin będzie promowała swoje lokalne ochweśnickie potrawy
Lokalizacja	Miejscowość: Ślesin na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji
Szacowana wartość	120 000 zł/rok
Prognozowane rezultaty	Liczba osób uczestniczących w targach – 500 osób/rok Liczba wystawców na targach – 20/rok
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	Liczba wydanych biletów/zaproszeń Liczba umów zawartych z wystawcami

Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel strategiczny nr 3 Komunikacja międzyepokowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szerzenie wiedzy o historii gminy <p>Projekt odpowiada na potrzebę integracji społeczności lokalnej gminy, w tym obszarów rewitalizacji. Pozwala na krzewienie i propagowanie zakorzenionej wśród mieszkańców gminy tradycji i kultury lokalnej, związanej m.in. z kulturą ochweśnicką. Wydarzenie po raz pierwszy zorganizowane w roku 2017, wstęp wolny, przez co będzie zapewniony łatwy dostęp mieszkańców, w tym również tych wykluczonych społecznie.</p>
-------------------------------------	--

6. Program „Ślesin –Mazury w Wielkopolsce”	
Podmiot realizujący	Gmina Ślesin
Zakres działań	<p>Projekt zakłada organizację programu pokazującego Ślesin jako miasto atrakcyjne turystycznie. Zakłada się dwuletni okres działań skierowany do różnych grup . Aktywny udział dzieci, młodzieży i szkół w promocji terenów turystycznych Ślesina. Druga grupa to organizacje pozarządowe, trzecia to przedsiębiorcy –głównie zajmujący się turystyką i rekreacją. Finalne działania realizowane będą przez Urząd Miasta i Gminy. Działania polegać będą na realizacji różnych wydarzeń kulturalnych, sportowych, historycznych wraz z promocją z zastosowaniem technik socjalmediów. Gmina Ślesin będzie promowała w ten sposób swoją pozycję na rynku usług turystycznych.</p>
Lokalizacja	Miejscowość: Ślesin
Szacowana wartość	120 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych – 1 500 osób</p> <p>Liczba wydarzeń kulturalnych – 20</p>
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	<p>Liczba kart uczestnictwa</p> <p>Liczba umów zawartych z wykonawcami</p>
Realizowane cele i kierunki działań	Cel strategiczny nr 2 Komunikacja społeczna

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców <p>Projekt odpowiada na potrzebę integracji społeczności lokalnej gminy, w tym obszarów rewitalizacji. Pozwala na aktywny udział mieszkańców w pokazaniu gminy jako szczególnego miejsca na mapie turystycznej Polski. Położenie Ślesina w centrum Polski oraz walory przyrodnicze i turystyczne są znane tylko lokalnie. Pokazanie tego potencjału szerokim odbiorcom ma znaczenie szczególne. Szczególne jest również to, że przekonani o walorach swojej gminy mieszkańcy podejmują aktywną działalność promocyjną. Wydarzenia po raz pierwszy zorganizowane będą w roku 2018, wstęp wolny, przez co będzie zapewniony łatwy dostęp mieszkańców, w tym również tych wykluczonych społecznie. Działanie będzie realizowane na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.</p>
--	---

7. Program „ Wędkarstwo – sport i kuchnia”	
Podmiot realizujący	Gmina Ślesin
Zakres działań	Projekt zakłada organizację programu pokazującego Ślesin jako miasto atrakcyjne turystycznie dla wędkarzy . Zakłada się dwuletni okres działań skierowany do różnych grup . Gmina Ślesin będzie promowała w ten sposób swoją pozycję na rynku usług turystycznych. Duże , zróżnicowane oraz ciekawe zasoby ryb to podstawa takiego programu. Ze względu na temperatury wody atrakcyjne jest wędkowanie w okresie zimowym. Program będzie po 4 edycje w roku i skierowany będzie do wędkarzy o różnym stopniu wtajemniczenia. Kolejnym elementem programu będzie pokazanie lokalnych pomysłów kulinarnych z zastosowaniem ryb ze ślesińskich jezior. Ta część będzie realizowana z udziałem Kół Gospodyń Wiejskich oraz restauracji i ośrodków wypoczynkowych
Lokalizacja	Miejscowość: Ślesin
Szacowana wartość	120 000 zł/2 lata
Prognozowane rezultaty	Liczba osób uczestniczących – 500 osób/rok

	Liczba wydarzeń – 8
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	Liczba uczestników Liczba umów zawartych z wystawcami
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel strategiczny nr 2 Komunikacja społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców <p>Projekt odpowiada na potrzebę integracji społeczności lokalnej gminy, w tym obszarów rewitalizacji. Pozwala na aktywny udział mieszkańców w pokazaniu gminy jako szczególnego miejsca na mapie turystycznej Polski. Położenie Ślesina w centrum Polski oraz walory przyrodnicze i turystyczne są znane tylko lokalnie. W Jeziorze Ślesińskim najwięcej jest płoci, leszczy i krąpi, które osiągają duże rozmiary. Występują także karasie wzdreği i liny. Jednak największą atrakcją zbiornika są olbrzymie karpie, amury i tołpygi. Każdego roku łowi się tutaj wiele medalowych okazów tych gatunków. Z drapieźników sporo jest okoni. Te największe łowi się z łodzi lub zimą spod lodu. Dużo jest także sandaczy. Od kilku lat jezioro zarybiane jest sumami. Obecnie najczęściej łowi się 10-15 -kilogramowe sztuki. Również węgorze dorastają tutaj do imponujących rozmiarów. Takie walory są podstawą zorganizowania zawodów w których przewodnikiem będą wędkarze ze Ślesina. Będzie to działanie mieszkańców i gości.</p>

8. Budowa Przystani dla Seniorów w Niedźwiadach wraz z utworzeniem spółdzielni socjalnej	
Podmiot realizujący	BUDO-MIX spółka z o.o. – Spółdzielnia socjalna
Zakres działań	<p>Projekt zakłada utworzenie spółdzielni socjalnej osób prawnych do prowadzenia nowopowstałej przystani dla osób starszych wraz z uprawą skrzyniową warzyw i ziół do celów konsumpcyjnych i medycznych. realizującej następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podjęcie działań integracyjnych-międzypokoleniowych - utworzenie Przystani dla Seniorów – spełniającej

	<p>wymagania dziennego i całodobowego domu pobytu dla osób starszych</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie spółdzielni socjalnej do wykonywania zadań opieki nad seniorami oraz uprawy warzyw i ziół - organizacja zajęć, warsztatów dla młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z wykorzystaniem upraw skrzyniowych - organizacja turnusów rehabilitacyjnych oraz samoobsługi dla osób niepełnosprawnych - wczasy zdrowotne - rewitalizacja przestrzeni po rolniczej dla celów społeczno-gospodarczych - utworzenie nowych miejsc pracy dla osób wykluczonych z rynku pracy w powołanej spółdzielni socjalnej <p>W ramach projektu planuje się budowę nowoczesnego ale architektonicznie nawiązującego do otoczenia i historii miejsca budynku spełniającego funkcję domu pobytu dla osób starszych z gabinetami lekarskimi, salą do ćwiczeń i fizykoterapii, salą konferencyjno-wykładową, salą do przetwórstwa ziół i ich suszenia oraz kuchnią i jadalnią i częścią wspólną dla rodzin. Projekt obejmuje również wyposażenie niezbędne do wypełniania funkcji poszczególnych pomieszczeń o wysokim standardzie. Cały budynek będzie dostosowany do potrzeb osób starszych oraz do ich aktywizacji zarówno społecznej jak i zawodowej. W projekcie zaplanowano zastosowanie nowoczesnych technologii niskoemisyjnych, wykorzystujący energię przyjazne środowisku oraz akustykę wewnątrz sprzyjającej pełnionym funkcją.</p>
Lokalizacja	<p>Miejscowość: Niedźwiady</p> <p>Nr geodezyjny działki 83/6 obręb Niedźwiady</p>
Szacowana wartość	2 500 000 zł
Prognozowane rezultaty	<p>Liczba zrewitalizowanych obszarów do działalności społeczno-ekonomicznej – 1 szt.</p> <p>Powierzchnia zmodernizowanego obszaru - 800 [m²]</p> <p>Walka z lokalnym bezrobociem – 5 osób wykluczonych na</p>

	<p>rynku pracy</p> <p>Utworzenie ośrodka oferującego wyparcie grupom społecznym: osoby bezrobotne, seniorzy i opiekunowie osób zależnych – 1 szt.</p> <p>Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym poprzez stworzenie miejsca do integracji społeczno-ekonomicznej w oparciu o uprawy skrzyniowe warzyw i ziół – 1 szt.</p> <p>Liczba osób uczestnicząca w różnych turnusach/wczasach/zajęciach zwiększających świadomość na temat zdrowego trybu życia – 300 osób</p> <p>Powstanie budynku opartego o technologię przyjazną środowisku – 1 sztuka</p>
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	<p>Dokumentacja projektowa</p> <p>Protokoły odbioru prac budowlanych</p>
Realizowane cele i kierunki działań	<p>CEL STRATEGICZNY NR 2: KOMUNIKACJA SPOŁECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców <p>Szereg działań międzypokoleniowych integracyjnych opartych o działalność Przystani dla Seniorów oraz upraw skrzyniowych warzyw i ziół wykorzystywanych w edukacji zdrowotnej. To miejsce, gdzie pasje łączą się z nową wiedzą i umiejętnością a otaczająca przyroda i siła natury ma pozytywny wpływ na ludzi i ich odbiór świata zewnętrznego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przystosowanie lub adaptacja obiektów zdegradowanych lub zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych <p>Zagospodarowanie obszaru po rolniczego, stanowiącego nieużytek o niskiej klasie bonitacyjnej i zdegradowanego na cele aktywizacji społeczno-zawodowej i usług medycznych i rehabilitacyjnych na działce 83/6 w Niedźwiadach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie działalności podmiotów ekonomii społecznej

	<p>Powołanie nowej spółdzielni socjalnej przez podmioty prawne do wykonywania usług medyczno-rehabilitacyjnych w Przystani dla Seniorów oraz uprawy skrzyniowej ziół i warzyw.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji <p>Zatrudnienie 5-ciu osób wykluczonych z dostępu do rynku pracy z terenu Gminy Ślesin w spółdzielni socjalnej.</p> <p>CEL STRATEGICZNY NR 4: KOMUNIKACJA PRZYSZŁOŚCI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości i warunków świadczenia usług medycznych i rehabilitacyjnych <p>Powstanie nowatorskiej Przystani dla Seniorów łączącej w sobie dom pobytu dla osób starszych z aktywizacją zawodową osób wykluczonych w spółdzielni jest szczególną formą wsparcia społeczno-gospodarczego w zakresie usług medycznych i rehabilitacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działania na rzecz gospodarki niskoemisyjnej i zwiększania efektywności energetycznej <p>Powstały budynek będzie wyposażony w technologię nieskoemisyjne wykorzystujący energię przyjazne środowisku oraz akustykę wewnątrz sprzyjającą pełnionym funkcją.</p>
--	--

7.2 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne uzupełniające

1. Program „Turystyka senioralna w gminie Ślesin”	
Podmiot realizujący	Gmina Ślesin
Zakres działań	Projekt zakłada organizację programu pokazującego Ślesin jako miasto atrakcyjne turystycznie dla seniorów z obszaru rewitalizacji. W okresie przed sezonem wakacyjny możliwość organizacji wypoczynku dla seniorów od 1 kwietnia do 20 czerwca i od 1 września do 30 października. Działania dodatkowe polegać będą na realizacji różnych wydarzeń kulturalnych, sportowych, historycznych. W programie należy uwzględnić współpracę z Uniwersytetami

	Trzeciego Wieku. Gmina Ślesin będzie promowała w ten sposób swoją pozycję na rynku usług turystycznych.
Lokalizacja	Miejscowość: Ślesin
Szacowana wartość	120 000 zł
Prognozowane rezultaty	Liczba osób uczestniczących – 600 osób Liczba wydarzeń – 20
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	Liczba uczestników Liczba umów zawartych z wykonawcami
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel strategiczny nr 2 Komunikacja społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców <p>Projekt odpowiada na potrzebę integracji społeczności lokalnej gminy, w tym obszarów rewitalizacji. Pozwala na aktywny udział mieszkańców w pokazaniu gminy jako szczególnego miejsca na mapie turystycznej Polski. Położenie Ślesina w centrum Polski oraz walory przyrodnicze i turystyczne są znane tylko lokalnie. Pokazanie tego potencjału szerokim odbiorcom ma znaczenie szczególne. Działalność gminy ogranicza się do okresu wakacyjnego i w mniejszym stopniu do okresu wiosennego i wczesno jesiennego. Ten program zaktywizuje ludność i podmioty w dłuższym okresie czasu Wydarzenia po raz pierwszy zorganizowane będą w roku 2018. Projekt będzie kierowany głównie do seniorów z OR, ale ze względu na jego charakter dopuszcza się także udział pozostałych mieszkańców gminy</p>

7.3. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych i działań podmiotów na obszarze rewitalizacji

Komplementarność polega na uzupełnianiu się projektów i zapobieganiu ich powielania, dzięki czemu efekty podejmowanych działań będą wzmocnione, a środki wydatkowane będą bardziej racjonalnie. Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach, w szczególności komplementarności przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania. Wyznaczenie obszaru

zdegradowanego i na tej podstawie określenie obszaru rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźników uzyskanych w oparciu o dane dotyczące Gminy. Projekty rewitalizacyjne skupiają się na jednym obszarze rewitalizacji i stanowią odpowiedź na główne problemy tego terenu. Wydaje się, że zaplanowane działania rewitalizacyjne będą realizowane na obszarze rewitalizacji, a zatem interwencja nie ma doraźnego, punktowego charakteru i będzie oddziaływać także na całą gminę. Projekty będą realizowane w taki sposób by się wzajemnie uzupełniały i występowała synergia tych działań oraz innych działań na terenie gminy. Celem programu jest usunięcie w procesie rewitalizacji obszarów problemowych i uzyskanie efektu „dorównania do lepszych” tak aby w efekcie Program Rewitalizacji dawał pozytywne skutki dla całej gminy.

Komplementarność przestrzenna wymusza, aby projekty realizowane w ramach rewitalizacji oddziaływały na obszar rewitalizacji, nawet jeśli w wyjątkowych przypadkach realizowane są poza nim. Należy przy tym zachować szczególną ostrożność, aby nie doprowadzić do sytuacji, w której nastąpi rozprzestrzenienie się jakiegoś problemu poza obszar rewitalizacji.

W niniejszym dokumencie uwzględniona została komplementarność przestrzenna, bowiem wszystkie projekty realizowane są na obszarach rewitalizacji, aby mogły silniej oddziaływać na tutejszych mieszkańców oraz rozwiązywać realne problemy tych obszarów. Mimo to jednak uwzględniono, że w wielu projektach - aby wzmagać realizację celu odnoszącego się do spójności społecznej - muszą brać udział osoby spoza obszarów rewitalizacji. Nie można bowiem dopuścić do rozprzestrzeniania się zjawiska wykluczenia społecznego i pogłębiania go przez działania rewitalizacyjne. Zwłaszcza korzystanie z obiektów infrastrukturalnych będzie możliwe przez różne osoby, również nie mieszkające na obszarach rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Są one odpowiedzią na główne problemy dla wyznaczonego obszaru, które zostały wskazane dzięki przeprowadzonej diagnozie. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ kilka z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli mieszkańcy całej gminy. Zasięg działań może wykraczać poza obszar rewitalizacji tak, aby zapewnić rzeczywiste i trwałe rozwiązanie problemów. Poszczególne projekty rewitalizacyjne są wzajemnie powiązane. Na obszarze objętym programem rewitalizacji zapewniona zostanie komplementarność między poszczególnymi projektami

i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy.

Komplementarność przestrzenna została zapewniona poprzez koncentrację projektów na jednym, wyznaczonym i delimitowanym obszarze rewitalizacji. Komplementarność przestrzenna projektów rewitalizacyjnych oznacza, że przy formułowaniu wzięto pod uwagę miejsce planowanej realizacji-czy jest ono zlokalizowane w granicach obszaru rewitalizacji, jak również czy jego realizacja spowoduje wzmocnienie innych działań, zapewniając kompleksowe wzmocnienie realizacji danego celu na całym obszarze wskazanym do rewitalizacji. Większość projektów rewitalizacyjnych realizowanych będzie punktowo na różnych obszarach, ale ich oddziaływanie będzie obejmowało cały obszar rewitalizacji.

Projekty związane z rewitalizacją pałacyku w m. Ślesin, czy zadanie związane z modernizacją stadionu lub połączeniem miejscowości Tokary będą realizowane w różnych częściach miasta, jednak z uwagi na ich charakter oraz funkcje jakie pełnią będą służyły wszystkim mieszkańcom obszaru oraz całej gminy ogółem. Poprawa walorów estetycznych budynku czy modernizacja stadionu, dokonane na skutek prowadzonych prac remontowych i modernizacyjnych, przełoży się na ogólne poczucie ładu przestrzennego na obszarach poddanych rewitalizacji, a także uatrakcyjni obszar w oczach mieszkańców, potencjalnych turystów jak również inwestorów.

Komplementarność problemowa sprawia, że realizowane w ramach procesów rewitalizacyjnych projekty powinny się przenikać i wzajemnie uzupełniać, czyli tworzenie infrastruktury - ale pod warunkiem, że będzie ona służyła rozwiązywaniu problemów społecznych itp. Zapewnienie tego rodzaju komplementarności jest tym trudniejsze, że wymaga ona koordynacji na wyższym poziomie, przy uwzględnieniu innych strategicznych decyzji, wynikających często z innych dokumentów, a odnoszących się również do obszaru rewitalizacji.

Zaprojektowane w niniejszym dokumencie przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają przede wszystkim poprawić aktywność mieszkańców, spójność społeczną, tworzyć infrastrukturę, która umożliwi osiągnięcie powyższych celów oraz modernizować infrastrukturę techniczną, aby podnieść jakość życia na obszarach rewitalizacji. Generalnie projekty inwestycyjne, związane zwłaszcza z tworzeniem przestrzeni publicznej służącej organizacji przedsięwzięć kulturalnych czy sportowych, są skierowane do wszystkich mieszkańców obszarów rewitalizacji oraz gminy. Inicjatywy te będą nieodpłatne dla mieszkańców, co zwiększa liczbę ich potencjalnych uczestników, zwłaszcza w zakresie osób

wykluczonych społecznie lub tym wykluczeniem zagrożonych. W Programie przewidziano także przedsięwzięcia z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, które mają przełożyć się na zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej czy bezrobotnych. Z racji wysokiego poziomu liczby osób objętych pomocą społeczną z tytułu uzależnień, część przedsięwzięć inwestycyjnych dotyczy rozwoju (modernizacji, budowy) infrastruktury sportowej. W dużej mierze wykorzystywana ona będzie przez dzieci i młodzież, która dzięki imprezom sportowym w sposób bezpieczny i aktywny zagospodaruje swój czas wolny. W związku z wysokimi wskaźnikami związanymi ze sporą liczbą Niebieskich kart zaproponowano również programy profilaktyczne przekładające się na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego, zarówno w zakresie bezpieczeństwa drogowego, jak i przeciwdziałania wandalizmowi. Budowa ścieżek rowerowych poza zdecydowaną poprawą komfortu życia mieszkańców przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa. Przewidziano specjalne zajęcia dla seniorów, ukierunkowane jednak przede wszystkim na obszary rewitalizacji miejscowości Wąsosze oraz Tokary, bowiem imprezy przewidywane do przeprowadzenia w miejscowości Ślesin nie ograniczają grup docelowych i skierowane są do wszystkich zainteresowanych mieszkańców.

Projekty rewitalizacyjne odpowiadają na cele oraz kierunki działań programu Rewitalizacji. Jednocześnie są ze sobą powiązane bezpośrednio i pośrednio, co pozwala osiągnąć efekt synergii i kompleksowo odpowiedzieć na zjawiska kryzysowe obszaru rewitalizacji. Poniżej przedstawiono opis relacji pomiędzy projektami oraz ich oddziaływanie.

Tabela nr 26 Macierz korelacji projektów z poszczególnymi strefami- projekty z listy podstawowej oraz uzupełniającej.

Nazwa projektu	Strefa społeczna	Strefa gospodarcza	Strefa środowiskowa	Strefa przestrzenno-funkcjonalna	Strefa techniczna
Rewitalizacja pałacyku w miejscowości Ślesin przy ulicy Kleczewskiej					
Modernizacja stadionu przy ulicy Napoleona w Ślesinie					
Przebudowa Ośrodka w m.					

Wąsosze na budynek dla seniora					
Budowa Przystani dla Seniorów w Niedźwiadach wraz z utworzeniem spółdzielni socjalnej					
Połączenie miejscowości Tokary z częścią turystyczną gminy Ślesin					
Festiwal smaków					
Program „Ślesin – Mazury w Wielkopolsce”					
Program „Wędkarstwo – sport i kuchnia”					
Budowa ścieżek rowerowych łączących miasto z częścią turystyczną					
Program „Turystyka senioralna w gminie Ślesin”					

Źródło: Opracowanie własne

Projekty służące poprawie infrastruktury i atrakcyjności przestrzeni publicznych gminy Ślesin, a także projekty społeczne służące pobudzeniu rynku pracy i aktywizacji mieszkańców, przełożą się na wzmocnienie sfery gospodarczej w rozwijającej się gminie. Na otoczenie gminy składają się elementy tworzące bliższe i dalsze środowisko zewnętrzne (czynniki oddziaływania gospodarczego i polityczno-społecznego) np.: czynniki makroekonomiczne oraz popyt zewnętrzny na usługi lokalne. W przypadku czynników

zewnętrznych, wymienić tutaj należy szanse i zagrożenia. Oddziaływanie wszystkich przedsięwzięć podstawowych zostanie wzmocnione na skutek projektów uzupełniających.

Zapewnieniu **komplementarności proceduralno-instytucjonalnej (szczegółowo opisane w rozdziale nr 9)** ma służyć stworzenie spójnego systemu realizacji, rozumianego jako połączenie sprawnych procedur oraz podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie konkretnych projektów.

Zadania złożone w ramach opracowywania Programu Rewitalizacji pochodzą przede wszystkim z Gminy Ślesin oraz jej jednostek organizacyjnych. W jednym przypadku już na etapie składania projektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzgodniono, że będzie on realizowany w partnerstwie z lokalną organizacją pozarządową, zajmującą się przede wszystkim krzewieniem lokalnych tradycji i kultury. Generalnie jednak partnerzy w projektach miękkich, nieinwestycyjnych, będą poszukiwani na etapie ich przygotowywania i realizacji. Pochodzić będą przede wszystkim z sektora pozarządowego, bowiem jego przedstawiciele są często wyspecjalizowani w realizacji przedsięwzięć społecznych, związanych z aktywizacją społeczną, zawodową bądź wsparciem dla seniorów. Zakres współpracy, podział zadań między partnerów itp. uregulowane zostaną również na późniejszym etapie (wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych).

Komplementarność międzyokresowa odnosi się do spójności przedsięwzięć wdrażanych w poprzednim programowaniu i tych projektowanych obecnie. W przypadku gminy występuje również komplementarność z przedsięwzięciami realizowanymi ze środków finansowych własnych.

Gmina dotychczas zainwestowała duże środki na działania związane z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej, urządzeń sportowych, budowę placów zabaw, dróg, ulic i chodników w wielu miejscowościach. Rozległość gminy i duża liczba miejscowości ją tworzących powoduje jednak, że tego rodzaju inwestycje są ciągle potrzebne i muszą być uwzględniane w przypadku projektowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarach rewitalizacji przynajmniej jako działania uzupełniające podstawowe projekty z zakresu rewitalizacji.

W poprzednich okresach finansowania Gmina Ślesin zrealizowała inwestycje z wykorzystaniem środków zewnętrznych. Wśród zadań wymienić można:

Program SAPARD

Działanie 3, schemat 3.2.

Budowa kanalizacji sanitarnej–Półwiosek Lubstowski-Różopole.

Koszt inwestycji 595 820,60 zł, uzyskana pomoc 294 460,30 zł.

Działanie 3, schemat 3.4.

Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Głębockie II.

Koszt inwestycji 915 970,89 zł, uzyskana pomoc 444 585,44 zł.

Działanie 3, schemat 3.1.

Budowa wodociągu wiejskiego dla miejscowości Biskupie, Różnowa, Sarnowa, Kolonia Sarnowa i Lizawy.

Koszt inwestycji 1 100 201,86 zł, uzyskana pomoc 550 100,93 zł.

Działanie 4, schemat 4.3

Budowa ścieżki rowerowej w Ślesinie –Etap I.

Koszt inwestycji 320 981,45 zł, uzyskana pomoc 112 240,64 zł.

Program PROW na lata 2007 - 2013

Działanie 313, 322,323 „Odnowa i rozwój wsi”

Remont świetlic wiejskich w miejscowościach: Honoratka, Piotrkowice.

Koszt inwestycji 491 299,06 zł, dofinansowanie 286 924,00 zł.

Modernizacja i remont świetlic wiejskich w miejscowościach: Głębockie, Ostrowąż.

Koszt inwestycji 619 971,54 zł, dofinansowanie 341 104,00 zł.

Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Biskupie.

Koszt inwestycji 545 836,42 zł, dofinansowanie 292 288,00 zł.

Rewitalizacja rynku w Ślesinie.

Koszt inwestycji 3 414 796,25 zł, dofinansowanie 500 000,00 zł.

Działanie 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”

Budowa kanalizacji dla miejscowości Ślesin, Szyszyńskie Holendry, Żółwieniec.

Koszt inwestycji 5 604 012,79 zł, dofinansowanie 3 409 080,89 zł.

Budowa ogólnie dostępnych placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych na terenie sołectw Piotrkowice, Ignacewo, Biskupie, Wąsosze, Ostrowąż, Głębockie, Licheń Stary oraz Ślesin".

Koszt inwestycji 1 115 600,98 zł, dofinansowanie 500 000,00 zł.

Budowa chodnika w miejscowości Kijowiec-Szyszyn.

Koszt inwestycji 297 237,40 zł, dofinansowanie 148 463,00 zł.

Modernizacja pomieszczeń w świetlicy wiejskiej w Kijowcu.

Koszt inwestycji 55 885,80 zł, dofinansowanie 36 399,00 zł.

Budowa chodników w miejscowościach: Honoratka, Lubomyśle i Licheń Stary.

Koszt inwestycji 988 964,87 zł, dofinansowanie 249 063,00 zł.

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI 2007-2013

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionie

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej

Tytuł projektu: „Radosny czas w przedszkolu”

Kwoty z wniosku o dofinansowanie:

Kwota kosztów ogółem – 451 620,00

Kwota kosztów kwalifikowalnych – 383 877,00

Kwoty ostateczne projektu:

Kwota kosztów ogółem – 450 820,00

Kwota kosztów kwalifikowalnych – 383 197,00

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionie

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Poddziałanie 9.1.2 PO KL Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grupy o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych. „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej”.

Tytuł projektu: „Wiedza-nowe możliwości”

Kwoty z wniosku o dofinansowanie:

Kwota kosztów ogółem – 259 698,60

Kwota kosztów kwalifikowalnych – 259 698,60

Kwoty ostateczne projektu:

Kwota kosztów ogółem – 257 917,51

Kwota kosztów kwalifikowalnych – 257 917,51

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionie

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Poddziałanie 9.1.2 PO KL Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grupy o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych. „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej”.

Tytuł projektu: „Równe szanse w Gminie Ślesin”

Kwoty z wniosku o dofinansowanie:

Kwota kosztów ogółem – 232 418,40

Kwota kosztów kwalifikowalnych – 232 418,40

Kwoty ostateczne projektu:

Kwota kosztów ogółem – 231 987,40

Kwota kosztów kwalifikowalnych – 231 987,40

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO NA LATA 2007-2013

Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Ślesin.

Koszt inwestycji 8 195 653,65 zł, dofinansowanie - 4 154 281,33 zł.

Program WRPO na lata 2007 - 2013

Działanie 6.1. Turystyka

Budowa przystani wodnej w Ślesinie.

Koszt inwestycji 3 001 848,83 zł, dofinansowanie 1 958 285,68 zł.

Budowa ciągu spacerowo- rowerowego z dostępem do hoteli nad Jeziorem Ślesińskim w ramach Wielkiej Pętli Wielkopolski-etap II.

Koszt inwestycji 4 293 939,15 zł, dofinansowanie 2 200 641,26 zł.

7.4 Ramy finansowe

Realizacja celów oraz działań zawartych w Programie Rewitalizacji Gminy Ślesin uzależniona jest nie tylko od zaangażowania samorządu lokalnego czy interesariuszy procesu rewitalizacji, ale przede wszystkim od środków finansowych.

Indykatywne ramy finansowe realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmować będą zarówno finansowanie z środków własnych oraz ze środków zewnętrznych.

Finansowanie działań w ramach programu rewitalizacji będzie pochodzić ze źródeł dedykowanych częściowo lub w całości celom rewitalizacji. Są to:

- Fundusze wspólnotowe – EFRR, EFS i Fundusz Spójności,
- Środki ze wsparcia w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- Fundusze publiczne krajowe – istniejące instrumenty i źródła oraz sukcesywnie tworzone nowe, w tym środki na wspieranie budownictwa komunalnego pochodzące z BGK, środki PFRON, programy Ministerstwa Rodziny, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej itp.,
- Fundusze publiczne pochodzące z budżetu gminy oraz pozyskane od innych jst. oraz dotacje na zadania zlecone z budżetu państwa,
- Fundusze prywatne – w tym pochodzące z formuły PPP,
- Istotnym elementem, który należy także uwzględnić w strukturze finansowania rewitalizacji, są środki na działania społeczne, którymi dysponują urzędy pracy, o środki pomocy społecznej, centra oraz instytucje wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej i inne. Ważny komponent w finansowaniu rewitalizacji mogą stanowić różne programy centralne np. Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Fundusz

Dopłat, program Mieszkanie dla Młodych, program społecznego budownictwa mieszkań na wynajem o umiarkowanym czynszu, rządowy program wsparcia budownictwa socjalnego, programy typu: LEMUR, KAWKA, BOCIAN, SOWA, środki wspierające przedsiębiorczość, Program „Świetlica-Dzieci-Praca”, projekty pilotażowe „Aktywny samorząd” itd.).

Tabela nr 27 Ramy finansowe

Nazwa przedsięwzięcia	Zakres przedmiotowy	Podmiot realizujący	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt	Planowane źródło finansowania [%] i [zł]				Planowane partnerstwo
					środki własne	krajowe publiczne	fundusze unijne	inne źródła	
PODSTAWOWE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE									
Rewitalizacja pałacyku w miejscowości Ślesin przy ulicy Kleczewskiej	Remont budynku, termomodernizacja, fotowoltaika	Gmina Ślesin	2018-2021	2 000 000,00	15% 300 000		85% 1 700 000		-
Modernizacja stadionu przy ulicy Napoleona w Ślesinie	remont budynku, zmiana charakteru użytkowego z obiektu piłkarskiego w wielofunkcyjny obiekt sportowo-rekreacyjny, modernizacja trybun	Gmina Ślesin	2018-2022	1 900 000,00	15% 285 000		85% 1 615 000		-
Przebudowa Ośrodka w m.	modernizacja pomieszczeń	Właściciel prywatny	2018-2023	2 800 000,00	15%		85% 2 380		

Wąsosze na budynek dla seniora	„hotelowych” częściowej wymianie wyposażenia pokoiów. Konieczna jest modernizacja kuchni. W budynku należy przygotować gabinet lekarski z wyposażeniem diagnostycznym oraz reanimacyjny				420 000		000		
Połączenie miejscowości Tokary z częścią turystyczną gminy Ślesin	Zmianie podlegać będzie konstrukcja, oraz wyposażenie. Konieczne jest zbudowanie ciągów pieszo jezdnych /ścieżki rowerowe. Poprawa zasilania w energię elektryczną	Gmina Ślesin	2018-2023	10 000 000,00	15% 1 500 000		85% 8 500 000		
Festiwal smaków	Zakłada się organizację festiwalu smaków,	Gmina Ślesin	2018-2023	120 000,00	90% 108 000			10% 12 000	

	na które zostaną zaproszeni różni wystawcy z całego kraju. Imprezie towarzyszyć będą degustacje potraw przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich. Gmina Ślesin będzie promowała swoje lokalne ochweśnicke potrawy								
Program „Ślesin –Mazury w Wielkopolsce”	organizację programu pokazującego Ślesin jako miasto atrakcyjne turystycznie. Działania polegać będą na realizacji różnych wydarzeń kulturalnych, sportowych, historycznych wraz	Gmina Ślesin	2018-2022	120 000,00	90% 108 000	10% 12 000			

	z promocją z zastosowaniem technik socjalmediów.								
Program „Wędkarstwo – sport i kuchnia”	Zakłada się organizację programu pokazującego Ślesin jako miasto atrakcyjne turystycznie dla wędkarzy.	Gmina Ślesin	2018-2020	120 000,00	90% 108 000	10% 12 000			
Przedsięwzięcia uzupełniające									
Program „Turystyka senioralna w gminie Ślesin”	organizację programu pokazującego Ślesin jako miasto atrakcyjne turystycznie dla seniorów. W okresie przed sezonem wakacyjny możliwość organizacji wypoczynku dla	Gmina Ślesin	2019-2020	120 000,00	90% 108 000	10% 12 000			

	seniorów od 1 kwietnia do 20 czerwca i od 1 września do 30 października								
Podsumowanie	-	-	-	17 180 000	2 937 000	36 000	14 195 000	12 000	

Źródło” Opracowanie własne

8. Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Dnia 9.06.2017 r. Burmistrz Miasta i Gminy Ślesin skierował do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu prośbę o uzgodnienie konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rewitalizacji dla Gminy Ślesin na lata 2017-2023”. Pismem z dnia 20.07.2017 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu znak WOO-III.410.515.2017.AM stwierdził, że Projekt Programu Rewitalizacji dla Gminy Ślesin na lata 2017-2023 nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

9. Uspołecznienie

Partycypacja społeczna powinna być zapewniona na każdym etapie prac nad Programem Rewitalizacji i powinna angażować wszystkie grupy interesariuszy.

Pierwszym etapem włączania interesariuszy do procesu rewitalizacji była organizacja konferencji otwierającej działania związane z opracowaniem Programu Rewitalizacji dla Gminy Ślesin w dniu 25.04.2017. Spotkanie odbyło się w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury. Program spotkania obejmował przedstawienie idei rewitalizacji, zasad opracowania programów rewitalizacji w województwie wielkopolskim, możliwych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz włączania mieszkańców do procesu rewitalizacji. Uczestnicy dopytywali również o źródła otrzymania dofinansowania do ich projektów czy jego wysokość. W związku z tym, że w spotkaniu brali udział także przedstawiciele m.in. jednostek organizacyjnych gminy, przedstawiono zakres danych, jakie będą niezbędne do pozyskania na etapie wyznaczania obszarów zdegradowanych i rewitalizacji w gminie. Dla każdej osoby biorącej w konferencji przygotowano pakiet informacyjny.

Kolejne spotkanie miało miejsce 25.05.2017 i miało charakter warsztatu problemowego. Składało się z trzech elementów: 1) prezentacji obszarów zdegradowanych oraz propozycji obszarów rewitalizacji, 2) dyskusji na temat propozycji oraz 3) analizy problemowej (w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej) na obszarach rewitalizacji. Udział w nim wzięli zarówno członkowie zespołu roboczego, jak i mieszkańcy zainteresowani tematyką rewitalizacji (w tym przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych).

Na początek uczestnicy spotkania zapoznali się z wynikami analiz o charakterze statystycznym, tj. analizą wskaźnikową. Pozytywnie zaopiniowali kształt obszaru

rewitalizacji w Ślesinie, a także wspólnie wybrali pozostałe dwie miejscowości, które mają zostać objęte procesami rewitalizacyjnymi. Wskazali przy tym problemy tych miejscowości oraz potencjały przemawiające za włączeniem ich jako podobszary rewitalizacji. Poniżej przedstawiono wyniki analizy problemowej obszarów rewitalizacji. Na koniec spotkania uczestnikom zaprezentowano formularz ankiety potrzeb rewitalizacyjnych, na której mogli składać swoje propozycje projektów do wpisania do dokumentu.

Wszyscy zainteresowani mogli wypełniać ankiety potrzeb rewitalizacyjnych i składać je osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy lub mailowo, przekazując w ten sposób swoje propozycje projektów. Najwięcej projektów spłynęło z Gminy Ślesin i Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, a także od sołtysów pozostałych miejscowości i radnych z obszarów rewitalizacji. Propozycje przesłane przez sołtysów i radnych zostały przeanalizowane pod kątem ich dostosowania do wymogów procesów rewitalizacji oraz możliwości finansowych gminy.

Wartym uwagi jest fakt, że interesariusze procesu rewitalizacji mieli możliwość zgłaszania własnych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych na specjalnie przygotowanych formularzach. Wszystkie przesłane inicjatywy zostały przeanalizowane przez Zespół ds. rewitalizacji w kontekście kwalifikowalności do realizacji. Kluczowymi aspektami, które były brane pod uwagę w trakcie analizy zgłoszeń było ścisłe powiązanie z głównymi celami oraz kierunkami Programu Rewitalizacji oraz czy planowany rezultat projektu/przedsięwzięcia przyczyni się do zniwelowania zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji. Projekty, które spełniały wymogi formalne oraz zostały pozytywnie zaopiniowane przez Zespół ds. rewitalizacji zostały włączone do listy projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Gmina przewidziała również sposób włączania interesariuszy na etapie wdrażania Programu.

Przy współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi organizowane będą spacery studyjne, służące zaprezentowaniu efektów rewitalizacji, ale również stwierdzeniu, czy nie pojawiają się nowe potrzeby rewitalizacyjne.

Przewidziano ponadto przeprowadzanie ankiet oraz wywiadów pogłębionych z interesariuszami rewitalizacji w celu oceny całego procesu. Mieszkańcy będą w nich mogli oceniać poziom zmian, które zaszły w czasie realizacji Programu oraz wskazywać najważniejsze bariery. Wśród osób, z którymi mogą zostać przeprowadzone wywiady można wyróżnić przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, przedstawicieli

jednostek organizacyjnych gminy itp. Badania ankietowe zaś mogą być przeprowadzane zarówno w postaci wywiadów, jak i elektronicznie, z wykorzystaniem nawet powszechnie dostępnych narzędzi ankietowych, aby nie generować dodatkowych kosztów dla gminy.

Wreszcie mieszkańcy mogą się włączyć osobiście w prace zespołu ds. rewitalizacji, który zostanie powołany na etapie wdrożeniowym, będącym ciałem opiniodawczo-doradczym Burmistrza, odpowiadającym jednak m.in. za udział w procesie oceny działań rewitalizacyjnych.

10. System realizacji (wdrażania)

10.1 Uczestnicy rewitalizacji

Uczestnikami rewitalizacji są:

- Burmistrz Miasta i Gminy Ślesin i Rada Miejska Gminy Ślesin,
- Zespół ds. Rewitalizacji,
- mieszkańcy gminy występujący w różnych rolach (np. przedsiębiorcy),
- pracownicy Urzędu,
- wnioskodawcy składający projekty rewitalizacyjne – operatorzy rewitalizacji.

Pierwsze dwa podmioty mają charakter decyzyjny, natomiast pozostałe występują na poziomie wdrożeniowym. Burmistrz Miasta i Gminy Ślesin i Rada Miejska podejmować będą decyzje tworzące warunki do realizacji Programu Rewitalizacji. Rada Miejska podjęła już uchwałę o przystąpieniu do opracowania Programu Rewitalizacji NR 275/XXIX/17 z dnia 30.05.2017. Kolejna uchwała niezbędna do wdrożenia procesu rewitalizacji będzie dotyczyła przyjęcia tego dokumentu. Następnie wszelkie zmiany w dokumencie, w tym związane z włączeniem do niego nowych zadań, wymagać będą jego uchwalenia przez Radę. Ponadto formę uchwały przyjmować będą sprawozdania z realizacji Programu Rewitalizacji.

Burmistrz Miasta i Gminy Ślesin jest koordynatorem procesu wdrażania Programu Rewitalizacji. Ścisłe współpracuje przy tym z Zespołem ds. Rewitalizacji, zapewnia jego obsługę i podejmuje decyzje wpływające na możliwość realizacji Programu.

Zespół ds. Rewitalizacji to ciało konsultacyjno-doradcze złożone z interesariuszy rewitalizacji. Opiniuje on sprawozdania z realizacji Programu, a także może inicjować proces wprowadzania zmian w dokumencie. Zespół zbiera się w przypadku wystąpienia barier dotyczących realizacji Programu i obraduje nad propozycjami ich przezwyciężenia. Gmina zastosuje nabór na członków

Zespołu, w którym uczestniczyć mogli będą przedstawiciele Gminy, jej jednostek organizacyjnych, sołtysi, radni, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych czy po prostu mieszkańcy nie występujący w żadnej z powyższych ról. Zespół ds. Rewitalizacji będzie spotykał się nie rzadziej niż jeden raz na pół roku oraz doraźnie w przypadku istotnych zagadnień wymagających omówienia. Głównymi zadaniami Zespołu będą:

- 1) monitorowanie działań rewitalizacyjnych na obszarze objętym Programem,
- 2) zapewnienie odpowiednich rozwiązań w zakresie realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych,
- 3) opracowywanie projektów aktualizacji Programu Rewitalizacji,
- 4) promocja działań rewitalizacyjnych.

Na poziomie wykonawczym najistotniejszy jest Referat Inwestycji, który będzie odpowiadał w dużej mierze za realizację projektów. Prowadzić będzie monitoring źródeł pozyskiwania środków finansowych oraz monitoring Programu Rewitalizacji, współpracując przy tym z wszystkimi operatorami rewitalizacji, a więc podmiotami, które zgłosiły projekty rewitalizacyjne i w związku z tym odpowiadają za ich wdrożenie. W tym celu gromadzi dane pozwalające również na dokonanie ewaluacji stopnia realizacji dokumentu oraz opracowuje na tej podstawie raporty.

Ostatnią grupą są operatorzy rewitalizacji, tj. podmioty, które złożyły projekty przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Należą do nich: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Ślesinie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ślesinie, Centrum Sportu i Rekreacji w Ślesinie, Towarzystwo Społeczno-Gospodarcze 'Dwa Mosty', Lokalna Grupa Działania „Między Ludźmi i Jeziorami”. Operatorzy projektów muszą ściśle współpracować z Referatem Inwestycji, przekazując informację o realizacji zaplanowanych przez nich projektów. Dopiero taka wymiana informacji pozwoli na rzetelne raportowanie o efektach rewitalizacji oraz monitorowanie poziomu osiągnięcia celów rewitalizacji.

Należy też uwzględnić, że uczestnikami procesu rewitalizacji mogą być mieszkańcy, którzy postanowią się organizacyjnie zaangażować w realizację niektórych przedsięwzięć, np. w ramach wolontariatu prowadząc warsztaty. Ponadto oczywiście uczestnikami rewitalizacji są wszyscy mieszkańcy obszarów rewitalizacji oraz gminy, którzy korzystają z powstałej czy rozwiniętej infrastruktury, czy biorący udział w projektach „miękkich”.

10.2 Instrumenty realizacji Programu Rewitalizacji

Realizacja Programu Rewitalizacji będzie realizowana na podstawie uchwały o przyjęciu dokumentu przez Radę Miejską. Ponadto Rada Miejska Gminy Ślesin podejmować będzie inne decyzje (w formie uchwał) bezpośrednio lub pośrednio wpływające na sprawność realizacji Programu, np. przez przyjęcie uchwały budżetowej, przyjęcie/zmianę Wieloletniej Prognozy Finansowej. Burmistrz z kolei w formie zarządzenia powoła Zespół ds. Rewitalizacji, aby usankcjonować jego działania. Do zadań zespołu należeć będzie: prowadzenie spraw organizacyjnych Zespołu ds. Rewitalizacji, sporządzanie protokołów z posiedzeń Zespołu, przygotowanie materiałów niezbędnych do wykonywania zadań Zespołu, powiadamianie członków Zespołu oraz innych zaproszonych osób o terminie oraz tematyce posiedzenia, archiwizowanie dokumentów Zespołu.

Środki finansowe na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych pochodzić będą z różnych źródeł, przy czym w każdym przypadku przewidziano wkład własny. W niektórych projektach tzw. miękkich Gmina chce wykorzystać potencjał lokalnych organizacji pozarządowych. Chodzi tu zarówno o potencjał organizacyjny i merytoryczny (wynikający ze specjalizowania się danego podmiotu w konkretnym rodzaju działań), jak również finansowy. Dla organizacji pozarządowych przeznaczono bowiem szereg środków, których operatorami są ministerstwa, urzędy marszałkowskie czy fundacje korporacyjne. Na projekty związane z animacją kulturalną możliwe jest również pozyskanie środków z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego czy Narodowego Centrum Kultury. Spośród programów ministerialnych istotny może tu być Program „Rozwój infrastruktury kultury” zakładający wsparcie infrastruktury oraz poprawę funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność kulturalną, domów kultury, jak również szkół i uczelni artystycznych. Priorytet 3 Infrastruktura domów kultury ma na celu zapewnienie optymalnych warunków dla działalności domów i ośrodków kultury oraz centrów kultury i sztuki w zakresie edukacji kulturalnej i animacji kultury poprzez modernizację i rozbudowę ich infrastruktury. Zadania możliwe do realizacji w ramach tego priorytetu to: prace budowlane, opracowywanie dokumentacji technicznej czy zakup wyposażenia niezbędnego dla realizacji celów statutowych.

Z kolei w przypadku projektu związanego z aktywizacją seniorów, istotnym źródłem środków może być Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS), który za cel przyjął poprawę jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Promowane są tutaj działania mające na celu

podtrzymanie aktywności osób starszych
zapewnienie im udziału w życiu społecznym oraz działania ukierunkowane na osoby o ograniczonej samodzielności. Priorytet 2. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową, nawiązujący do tworzenia odpowiednich warunków dla integracji wewnątrzpokoleniowej, a także międzypokoleniowej osób starszych w oparciu o istniejącą infrastrukturę społeczną. Przewidziano tutaj wsparcie dla projektów dotyczących m.in.: aktywności społecznej oraz fizycznej i turystyczno-rekreacyjnej osób starszych, działania angażujące różne pokolenia, przeciwdziałanie e-wykluczeniu.

W zakresie projektów mających aktywizować osoby bezrobotne itp. istotny jest Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach programu nie wyodrębniono działań dedykowanych przedsięwzięciom rewitalizacyjnym, jednak przedstawione w programie kategorie interwencji pozwalają wzmocnić procesy rewitalizacyjne. Przede wszystkim Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji wspiera działania zmierzające do poprawy kapitału ludzkiego i społecznego obszaru rewitalizacji.

Gmina i jej jednostki organizacyjne posiadają również doświadczenie w pozyskiwaniu partnerów do wspólnej realizacji zadań wśród lokalnych przedsiębiorców. Często ta współpraca przyjmuje postać wsparcia rzeczowego czy finansowego, dlatego również w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych przewidziano udział środków prywatnych pochodzących od sponsorów.

Dla niektórych działań o charakterze inwestycyjnym zaplanowano wykorzystanie dostępnych w obecnym programowaniu funduszy unijnych. Wśród nich najważniejszy wydaje się Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, zwłaszcza w kontekście Działania 9.2 Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojkowych. Ponadto nie wyklucza się korzystania z innych priorytetów.

10.3 System monitorowania i oceny

Monitorowanie Programu Rewitalizacji jest procesem, który wykonywany jest w ramach przyjętego harmonogramu. Analiza realizacji obejmuje stan zaawansowania wdrażania programu i obejmuje ona zarówno podmioty publiczne, jak i prywatne. Proces ten będzie odbywać się w zakresie analizy strategicznej oraz w zakresie operacyjnym. Monitorowanie na poziomie strategicznym dotyczy monitorowania podstawowych danych

o gminie oraz monitorowania realizacji celów Programu Rewitalizacji. Proces ten powinien być realizowany corocznie. Monitorowanie na poziomie operacyjnym dotyczy oceny realizacji poszczególnych przedsięwzięć zawartych w Programie Rewitalizacji. Obserwuje się zgodność z harmonogramem, zakres realizacji, i osiągnięcie założonych rezultatów. Monitoring operacyjny powinien być realizowany w okresach rocznych. Monitorowanie programu rewitalizacji to niezbędne narzędzie służące kontrolowaniu stopnia realizacji Programu, określonych w nim celów oraz wpływu zrealizowanych celów na sytuację na obszarze wsparcia. Raporty postępów wdrażania Programu będą opracowywane cyklicznie raz w roku (raporty okresowe). W celu przeprowadzenia prawidłowo procesu monitorowania konieczny jest stały kontakt z osobami i podmiotami realizującymi Program. Wyniki analiz powinny być zawarte w karcie oceny, których wzór powinien być wprowadzony Zarządzeniem Burmistrza. Raporty okresowe składane Burmistrzowi powinny zawierać co najmniej następujące informacje:

- przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów,
- sposoby promocji projektów,
- przewidywane zagrożenia realizacji zaplanowanych działań rewitalizacyjnych,
- propozycje modyfikacji programu.

Ważnym elementem raportu monitoringowego będzie zestawienie wskaźników produktu, które pozwolą na określenie efektów rzeczowych realizacji projektów. Wszystkie wskaźniki mierzone będą cyklicznie. Częstotliwość pomiaru wskaźników jest uzależniona od kategorii wskaźnika. Wskaźniki te są określone w odniesieniu do problemów, które zostały zaplanowane do rozwiązania w ramach Programu w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Monitorowanie finansowe obejmować będzie dane finansowe z realizacji przedsięwzięć będących podstawą do oceny efektywności wydatkowania przeznaczonych na nie środków¹, w oparciu o raporty okresowe uwzględniające wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych i prywatnych.

Wskaźniki dotyczyły będą: bezpieczeństwa publicznego, ochrony dziedzictwa kulturowego, edukacji, infrastruktury społecznej, transportu i środowiska.

Tabela nr 28 Wskaźniki programowe oraz ich wartości docelowe

Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Wskaźnik bazowy (rok 2016)	Wskaźnik docelowy (rok 2023)
Liczba osób objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy	Dane z M-GOPS	1,34	1,30
liczba osób objętych pomocą z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy	Dane z M-GOPS	4,92	4,80
liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy	Dane z PUP	2,56	2,40
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON oraz KRS ogółem na 100 mieszkańców	Dane z Urzędu Miasta i Gminy	5,89	6,00
Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [kg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Dane ze Starostwa Powiatowego w Koninie	0,50	0,45

Źródło: [Opracowanie własne]

10.4 System wprowadzania modyfikacji

Zapisane w Programie zadania nie są zadaniami niezmiennymi. Program powinien być ewaluowany i powinien podlegać zmianom. Powinno się oceniać z uwzględnieniem zmieniających się warunków wewnętrznych oraz zewnętrznych. Mogą a nawet powinny być wprowadzane nowe projekty, które stają się możliwe do realizacji lub wynikają ze zgłaszanych potrzeb. Przesłanką do dokonywania korekt będą wyniki ewaluacji przeprowadzanej raz w roku, a szczególnie na początku kadencji samorządu. Głównym czynnikiem uzasadniającym korektę będą zmiany uwarunkowań wewnętrznych w gminie. Czynnikiem takim może być ocena indywidualnych projektów zawartych w Programie. Prace techniczne i przygotowawcze przeprowadza Zespół ds. Rewitalizacji przy pomocy pracowników Urzędu Miasta i Gminy. Decyzję o włączeniu zmian do Programu podejmuje Burmistrz. Każda aktualizacja Programu Rewitalizacji wymaga zatwierdzenia przez Radę Miejską Gminy Ślesin.